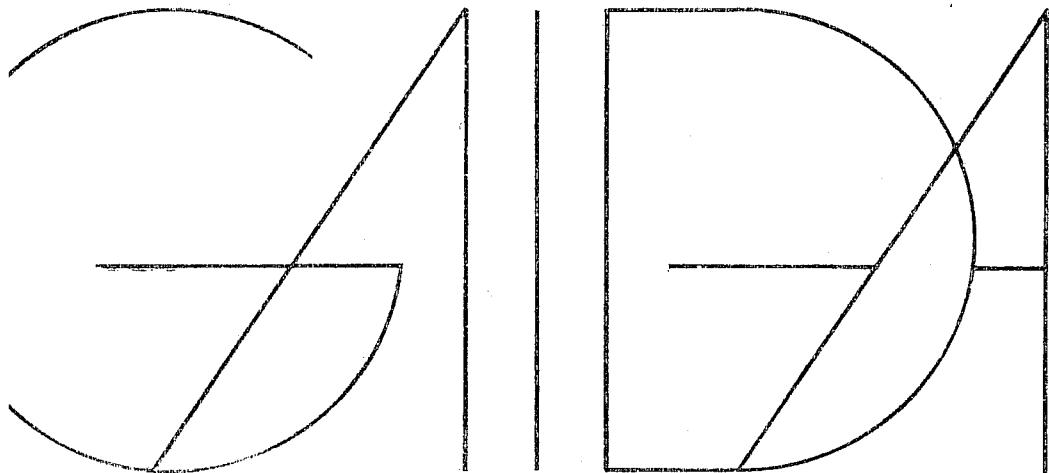

**BALTIJOS MUZIKOS FESTIVALIS
BALTIC MUSIC FESTIVAL**

**DRUSKININKAI—VILNIUS
1991 SPALIO 24—30
OCTOBER 24—30, 1991**

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS IR ŠVIETIMO MINISTERIJA
MINISTRY OF CULTURE AND EDUCATION OF THE LITHUANIAN REPUBLIC
LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGA
LITHUANIAN COMPOSERS UNION
LIETUVOS NACIONALINĖ FILHARMONIJA
LITHUANIAN NATIONAL PHILHARMONIC

BALTIJOS MUZIKOS FESTIVALIS
BALTIC MUSIC FESTIVAL

DRUSKININKAI, VILNIUS
1991 SPALIO 24—30
OCTOBER 24—30, 1991

FESTIVALIO PROGRAMŪ DIREKTORIUS
FELIKSAS BAJORAS

BUKLETĄ RENGĖ

R. NOMICAITĖ,

NEPAPRASTAI DĒKINGA

VISAM SAVO PAGALBININKŲ PULKUI

I ANGLŲ KALBĄ VERTĖ

AUŠRINĖ VYCIŪTĖ

VIRŠELIŲ DAILININKAS

SAULIUS CHLEBINSKAS

FESTIVAL REPertoire DIRECTOR

FELIKSAS BAJORAS

PROGRAMME IS PREPARED

BY **R. NOMICAITĖ**

R. NOMICAITĖ WISHES TO EXPRESS

HEARTY THANKS TO ALL HER HELPMATES

TRANSLATION

BY **AUŠRINĖ VYCIŪTĖ**

COVER DESIGN

BY **SAULIUS CHLEBINSKAS**

**SPALIO
OCTOBER**

24

**19 val.
7 p. m.**

**SANATORIJA
SANATORIUM
„DAINAVA“
DRUSKININKAI**

JŪRATĖ GICEVIČIŪTĖ-GRICKIENĖ
(sopranas — soprano)
RASA JAKUTYTĖ
(fortepijonas — piano)

B. KUTAVIČIUS

Iš vokalinio ciklo „Avinuko pėdos“: „Lietuva“ O. Baliukonytės ž., „Avinuko pėdos“ A. Baliukonytės ž., „Gotika“ V. Rudoko ž.
 From vocalic cycle “The Footmarks of the Lamb”: “Lithuania”
 v. O. Baliukonytė, “The Footmarks of Lamb” v. by
 O. Baliukonytė, “Gothic” v. by V. Rudokas

J. TAMULIONIS

„Vasaros psalmės“ Just. Marcinkevičiaus ž.
 “Summer Psalms” v. by Just. Marcinkevičius

K. BRUNDZAITĖ

„Dvi raudos“ J. Degutytės ž.
 “Two Laments” v. by J. Degutytė

R. BIVEINIS

Vokalinis ciklas „Veidrodžiai“ R. M. Rilke ž., vertė T. Venclova, 1988 5'
 J. Juškaitis
 Vocalic cycle “Mirrors” v. by R. M. Rilke, translation by
 T. Venclova and J. Juškaitis

R. BIVEINIS

Sonata fortepijonui „P. Picasso paveikslų motyvais“ 1988 10'
 atlieka autorius
 Piano sonata “Based on the motives of P. Picasso's pictures”
 performers the Author

F. BAJORAS

Iš vokalinio ciklo „Sakmių siuita“: Preludas, „Kurmis“, „Uosis
 neregys“, „Vai ąžuole“, „Šiaučius bebaimis“, „Velniams reikia
 mergų“, Postliudas. Liaudies ž.
 From the vocalic cycle “Suite of Stories” folk v.: Prelude,
 “Mole”, “The Blind Ash-Tree”, “O, Oak-Tree”, “Shoemaker
 the Fearless”, “Devils Need Girls”, Postlude.

JŪRATĖ GICEVIČIŪTĖ-GRICKIENĖ

Tai dainininkė, kuriai labiausiai patinka meditatyvi muzika, cikliniai kūriniai. Jai artimiausia G. Mahler, H. Wolf, S. Barber, K. Brundzaitės, F. Bajoro, B. Kutavičiaus, R. Biveinio kūrinių dvasia.

1979 m. J. Gicevičiūtė-Grickienė baigė Lietuvos muzikos akademiją (dabar joje dėsto), 1982 m.—Leningrado konservatorijos aspirantūrą.

She is a singer who is fond of meditative music and its vast forms and cycles. The spirit of the works of G. Mahler, H. Wolf, S. Barber, K. Brundzaitė, F. Bajoras, B. Kutavičius, R. Biveinis is closest to her heart.

In 1979 J. Gicevičiūtė-Grickienė graduated from the Lithuanian Music Academy (at present she teaches there), in 1982 did a postgraduate course in the Leningrad Conservatoire.

RASA JAKUTYTĖ

Gimiau po Svarstyklių žvaigždynu. Labai mėgstu moderniąją tapybą, esu nepakanti banalybėms ir kvailystėms tiek mene, tiek gyvenime.

1976 m. ištekėjau, 1979 m. baigiau Akademiją. 1982 m. gimė sūnus.

Apvažiuota beveik visa Lietuva, SSSR, buvusios soc. šalys. Likimui lėmus, koncertavau ir Vokietijoje, Olandijoje, Liuksemburge, Graikijoje, Prancūzijoje. Teko laimė muzikuoti kartu su G. Kaukaite, G. Grigorianu, E. Kaniava, J. Čiurilaite, A. Markausku, Z. Martinavičiūte, G. Skėrytė, A. Stulgiu, R. Butvila, A. Statkumi.

I was born under the sign of the Scales (Libra). I am very fond of modern painting, I can't stand triteness and foolishness both in art and in life.

I got married in 1976, in 1979 graduated from the Academy. In 1982 my son was born.

I toured the whole of Lithuania, USSR, the former socialist countries. I was lucky to perform in Germany, Holland, Greece, France. I also had the fortune to play together with G. Kaukaité, G. Grigorian, E. Kaniava, J. Čiurilaité, A. Markauskas, Z. Martinavičiūtė, G. Skėrytė, A. Stulgys, R. Butvila, A. Statkus.

Rasa JAKUTYTĖ

BRONIUS KUTAVIČIUS

B. Kutavičius (g. 1932) baigė Lietuvos muzikos akademiją, kompozicijos specialybę (1964). Dabar ją ten dėsto.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„PANTEISTINĖ ORATORIJA“ sopranui, skaitovui, vokaliniam vyru kuartetui ir 12 instrumentų (S. Gedos ž., 1970); dainų ciklas „Ant kranto“ sopranui ir keturiems altams (J. Meko ž., 1972); Simfonija Nr. I orkestrui ir vyru chorui (tekstas iš Lietuvos metraščio ir Ž. Liauksmino veikalo „Ars et praxis musica“, 1973); „Dzūkiškos variacijos“ kameriniam orkestrui ir fonogramai (1974); „Mažasis spektaklis“ aktoriui, dviem smuikams ir dviem fortepijonams (S. Gedos ž., 1975); Sonata fortepijonui (1975); opera-baletas vaikams „Kaulo senis ant geležinio kalno“ dviem solistams, vaikų chorui ir instrumentų ansambliu (libr. S. Gedos, 1976); „Praeities laikrodžiai I“ styginių kvartetui ir gitarai (1977); „Prutena“ („Užpustytas kaimas“) smuikui, vargonams ir varpams (1977); oratorija „Paskutinės pagonių apeigos“ sopranui, vargonams ir ragams (S. Gedos ž., 1978); kantata „Du paukšticiai girių ūksmėj“ sopranui, obojui, preperuo tam fortepijonui ir fonogramai (R. Tagore ž., vertė V. Nistelis, 1978); opera-poema „Strazdas — žalias paukštis“ sopranui, bosui, vargonams ir fonogramai (S. Gedos ž., 1981); oratorija „Iš jotvingių akmens“ balsų ansambliu ir lietuvių liaudies instrumentams (liaudies ž., 1988); „Ad Patres“ vargonams (1983); oratorija „Pasaulio medis“ chorui, vargonams, pučiamiesiems, klavišiniams, mušamiesiems ir lietuvių liaudies instrumentams (S. Gedos ž., 1986); „Praeities laikrodžiai II“ trylikai instrumentų (1988); sonata klarnetui ir dviem fortepijonams „Gervių šokiai“ (1989).

„AVINUOKO PĒDOS“. Visas ciklas susideda iš penkių dalių. Siame koncerte neatliekamos ketvirtroji bei penktoji dainos: „Aria broliai“, „Pajūrio giesmė“ (S. Gedos ž.). Matyt, dėl ketvirtosios dalies žodžių kūrinys 1971 m. buvo uždraustas, nors kai kam nelabai pageidautinos galėjo pasirodyti viso ciklo mintys: kompozitorius sako, jog tema, į kurią jis sus jungė skirtingus poetus, susijusi su gamta, su jausmais Lietuval... .

B. Kutavičius (b. 1932) graduated from the Lithuanian Music Academy, the composition class, in 1964. At present the teachers in the same Academy.

MAJOR WORKS

“Pantheistic Oratorio” for soprano, reciter, male quartet and 12 instruments (v. by S. Geda, 1970); the song cycle “On the Shore” for soprano and four violas (v. by J. Mekas, 1972); Symphony No. I for male choir and orchestra (text from the Lithuanian Chronicle and Ž. Liauksminas’ “Ars et praxis musica”, 1973); “The Variations of Dzūkai” for chamber orchestra and phonogram (1974); “The Little Performance” for actor, two violin and two pianos (v. by S. Geda, 1975); Sonata for Piano (1975); opera-ballet for children “A Bone Old-Man on the Iron Mountain” for two soloists, childrens’ choir, and instrumental ensemble (libr. by S. Geda, 1976); “Clocks of the Past I” for string quartet and guitar (1977); “Prutena” (“The Village that disappeared under the sand dunes”) for violin, organ and bells (1977); oratorio “The Last

Pagan Rites" for soprano, organ and horns (v. by S. Geda, 1978); cantata "Two Birds in the Shade Woods" for soprano, oboe, prepared piano and phonogram (v. by R. Tagore, translated by V. Nistelis, 1978); opera-poem "Thrush — a Green Bird" for soprano, bass, and phonogram (v. by S. Geda, 1981); oratorio "From the Jotvingiai Stone" for vocal ensemble and Lithuanian folk instruments (folk words, 1983); "Ad Patres" for organ (1983); oratorio "The Tree of the World" for choir, organ, brass, keyboard, percussion and Lithuanian folk instruments (v. by S. Geda, 1986); "Clocks of the Past II" for 13 instruments (1988); sonata for clarinet and two pianos" "Dances of the Cranes" (1989).

"THE FOOT-MARKS OF THE LAMB". The whole cycle consists of five movements. During this concert the fourth and the fifth songs: will be excluded. "Brothers Plough" and "The Song of the Seaside" (v. by S. Geda), will not be performed.

Most probably because of the text of the fourth movement, this work has been prohibited in 1971. However it is quite possible that the throughs of the whole cycle were not to some people's liking. The composer says that the theme which links different poets deals with nature and with people's feelings about Lithuania...

JONAS TAMULIONIS

J. Tamulionis (g. 1949) pirmiau baigė Vilniaus pedagoginių institutą (muzikos fakultetą, 1970). 1976 baigė Lietuvos muzikos akademiją, kur nuo 1977 dėsto teorines disciplinas.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Sonata smuikui ir fortepijonui Nr. 1 (1974); Simfonija Nr. 1 (1976); Sonata smuikui ir fortepijonui Nr. 2 (1977); Simfonija Nr. 2 (1978); Sonata dviem gitaroms (1978); „Dienoraštis“ styginių kvartetui (1979); „Meditacijos“ kameriniam ansambliaiui (1980); „Septynios meilės elegijos“ sopranui ir kameriniam ansambliaiui (Just. Marcinkevičiaus ž., 1982); „Elegio de la guitarra“ (1983); Pučiamųjų kvintetas (1983); Koncertas dviem akordeonams (1985); Simfonija Nr. 3 (1986); „Sinfonia rustica“ styginių orkestrui (1989); Sonata smuikui ir fortepijonui Nr. 3 (1989); „Ex anima“ akordeonui (1990); „Toccata diavolesca“ styginių orkestrui (1990).

J. Tamulionis (b. 1949) studied music at the faculty of music of the Vilnius Pedagogical Institute (graduated in 1970) and later, in 1976, graduated from the Lithuanian Music Academy, where he teaches theoretical subjects since 1977.

MAJOR WORKS

Sonata for violin and piano No. 1 (1974); Symphony No. 1 (1976); Sonata for violin and piano No. 2 (1977); Symphony No. 2 (1978); Sonata

for two guitars (1978); "Diary" for string quartet (1979); "Meditations" for chamber ensemble (1980); "Seven Love Elegies" for soprano and chamber ensemble (v. by Just. Marcinkevičius, 1982), "Elegio de la guitarra" (1983); Wind Quintet (1983); Concerto for two accordions (1985); Symphony No. 3 (1986); "Sinfonia Rustica" for string orchestra (1989); Sonata for violin and piano No. 3 (1989); "Ex anima" for accordion (1990); "Toccata diavolesca" for string orchestra (1990).

KONSTANCIJA BRUNDZAITĖ

K. Brundzaitė (1942—1971) baigė Lietuvos muzikos akademiją (1964).

„Trumpas buvo kompozitorės (...) gyvenimas — ji nesulaukė net trisdešimto pavasario. (...) Muzika, literatūra, dailė — viskam jautė pašaukimą. Nuo pat vaikystės komponavo, skambino, raše eiles, pasakas, piešė. I muzikos kelią pateko anksčiausia, todėl šis jos talentas ryškiausiai pasireiškė, muzika tapo jos profesija. Bet noras pasisakyti kitose meno šakose niekada neužgeso“.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„Šilo dovana“ balsui ir fortepijonui (J. Degutytės ž., 1967); „Dvi raudos“ balsui ir fortepijonui (liaudies ž., 1968); „Septynios mišlės iš lietuvių tautosakos“ chorui (liaudies ž., 1969); pjesės fleitai ir fortepijonui „Vakaras“, „Žaidimas“ (abi — 1969); „Dialogai“ vargonams ir styginių orkestriui (1970); choro miniatiūros: „Lyjant“ (V. Skripkos ž., 1970); „Girių mergele“ (A. Dabulskio ž., 1970); „Vakaras“ (L. Gutausko ž., 1971); „Paukštis“ (L. Gutausko ž., 1971).

„DVI RAUDOS“ — pats ryškiausias K. Brundzaitės vokalinis kūrinys. Ji galime priskirti prie geriausių lietuvių kamerinių opusų. (...)

J. Degutytė šalia S. Nérios buvo megstamiausia K. Brundzaitės poetė. (...) Artimos buvo, matyt, ne tik eilės. Viename dienoraščio įraše K. Brundzaitė pažymi, jog „Dvi raudas“ sukūrė, pagauta išsiskyrimo skausmo. (...)

Dvi raudos tarpusavy nesudaro didesnio kontrasto, jos veikia susilieja į vieną kūrinį, juo labiau, kad antros raudos pabaigoje vėl pasigirsta pirmosios intonacijos.

Liaudiškų raudų charakteris atkuriamas kintamais, netradicinės struktūros metrais (...), taip pat mažosios tercijos intervalo kartojimu. Būtent šis mažosios tercijos motyvas sudaro abiejų raudų intonacinių pagrindą.“

CIT. IS: ONA NARBUTIENĖ
„KONSTANCIJA BRUNDZAITĖ“. — VILNIUS, „VAGA“, 1983

K. Brundzaitė (1942—1971) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1964.

"Short was Konstancija Brundzaitė's life — she couldn't live to be thirty... But nature favoured this young artist abundantly. (...) Music,

Literature, Art — she felt a calling for everything. Since early childhood she composed, played, wrote poetry and fairy-tales, draw. Music was her first acquaintance, that's why her musical talent was the most prominent, music became her profession. However the strive to reveal herself through other fields of art never faded.

MAJOR WORKS

"A Gift of a Pine-forest" for voice and piano (v. by J. Degutytė, 1967); "Two laments" for voice and piano (folk verse, 1968); "Seven riddles from the Lithuanian folk-lore" for choir (folk verse, 1969); pieces for flute and piano: "Evening" (1969); "Game" (1969); "Dialogues" for organ and string orchestra (1970); choir miniatures: "While Raining" (v. by V. Skripka, 1970); "Wood girl" (v. by A. Dabulskis, 1970); "Evening" (v. by L. Gutauskas, 1971); "Bird" (v. by L. Gutauskas, 1971).

"TWO LAMENTS" is the brightest vocal work by K. Brundzaitė. We can ascribe this work to the best Lithuanian vocal opus (...)

Janina Degutytė was the second K. Brundzaitė's favorite poetess after S. Nérис. (...) I guess, that poetry was not the only thing to make them so close. K. Brundzaitė's diary notes that "Two Laments" were evoked by the parting pain. (...)

"Two Laments" do not contrast but rather merge into one piece, as the intonations of the first lament are heard at the end of the second.

The character of folk-laments is reconstructed by the changing metres of a nontraditional structure (...), and the repetition of the minor tertion which builds up the intonational foundation for both laments."

QUOTED FROM ONA NARBUTIENĖ
„KONSTANCIJA BRUNDŽAITĖ“.— VILNIUS, „VAGA“, 1983

RIČARDAS BIVEINIS

R. Biveinis (g. 1956) baigė Maskvos konservatorijos fortepijono (1979) ir Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos (1984) klases. Dabar joje dėsto fortepijoną.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Sonata smuikui ir fortepijonui (1986); Muzika Nr. 1 smuikui ir altui (1987); „Sapnai“ fortepijonui (1987); Muzika Nr. 2 klarinetui, smuikui, altui, violončelei ir fortepijonui (1988); „Veidrodžiai“ sopranui ir fortepijonui (R. M. Rilke's ž., 1988); „Jūs mégstate džiaza?“ smuikui ir fortepijonui (1988); Sonata dueliem fleitoms (1989); „Vizija“ fortepijonui (1989); sonata fortepijonui „P. Picasso paveikslų motyvais“ (1989).

„VEIDRODŽIAI“. Šio keturdalio ciklo atsiradimą inspiravo filosofinis R. M. Rilke's eilių pradas. Fortepijono partija atlieka kontrapunkto vaidmenį.

SONATOS formos mozaikiškumą salygojo P. Picasso kubistinio laikotarpio paveikslų idėjos.

Ričardas BIVEINIS

R. Biveinis (b. 1956) graduated from the Moscow Conservatoire in 1979 where he studied piano and in 1984 — from the Lithuanian Music Academy, the class of composition.

MAJOR WORKS

Sonata for violin and piano (1986); Music No. 1 for violin and viola (1987); "Dreams" for piano (1987); Music No. 2 for clarinet, violin, viola, cello, and piano (1988); "Mirrors" for soprano and piano (v. by R. M. Rilke, 1987); "Are you fond of Jazz, aren't You?" for violin and piano (1988); Sonata for two flutes (1989); "Vision" for piano (1989); Sonata for piano "Based on the motifs of P. Picasso's pictures" (1988).

"MIRRORS"—this four—movement cycle has derived its essential impulses from the philosophical essence of R. M. Rilke's poetry. The piano performs the contrapunctal role.

The mosaic structure of the SONATA is determined by the ideas of P. Picasso's cubistic pictures.

Ričardas BIVEINIS

FELIKSAS ROMUALDAS BAJORAS

F. Bajoras (g. 1934) Lietuvos muzikos akademiją baigė net du kartus: 1957 m.—smuiko, 1963 m.—kompozicijos specialybes. Dabar ten dėsto muzikos kalbą būsimiesiems kino ir dramos teatru režisieriams.

REIKŠMINGIAUSI KURINIAI

„Veiksmažodžių siuita“ styginių orkestrui (1966); Variacijos kontrabosui ir styginių kvartetui (1968); „Sakmų siuita“ balsui ir fortepijonui (liaudies sakmų tekstais, 1969); variacijos lietuvių liaudies dainos tema balsui ir fortepijonui „Ugdė motutė“ (1969); Variacijos Nr. 2 fortepijonui (1970); simfonija styginiams „Stalaktitai“ (1970); Simfonija Nr. 3 (1972); 15 pjesių smuikui ir fortepijonui (1973); „Vilniaus kvartetas“ (styginių kvartetų diptikas, 1975); „Siuita septyniems“ altinei fleitai, fleitai (picc.), smuikui, kontrabosui, fortepijonui, klarinetui, el. klaviatūrai, skrabalam, trim lūpinėms armonikoms, dviom lumzdėliams, dūdelei, kelmui (1975); penkios liaudies dainos balsui ir instrumentų ansambliu „Vestuvinės dainos“ (1977); dainų ciklas balsui ir fortepijonui „Ziemužė — balta eglužė“ (L. Gutausko ž., 1977); septynių liaudies dainų ciklas balsui ir styginių orkestrui „Karo duinos“ („Auki, auki žalias beržas“, 1978); variacijos lietuvių liaudies dainos tema chorui „Oj, lunkela“ (1978); sonata smuikui ir fortepijonui „Prabėgę metai“ (1979); oratorija „Varpo kėlimas“ solistams, chorui ir orkestrui (J. Strielkuno ž., 1980; II red. sopranui, mecosopranui, tenorui, bosui, medinių pučiamųjų kvintetui, varinių pučiamųjų kvintetui, styginių kvintetui, keturiems mušamiesiems ir fortepijonui, 1981); Triptikas balsui, fleitai, smuikui ir violončelei (M. Martinaičio ž., 1981), opera „Dievo avinėlis“ (R. Šavelio libr., 1982); penkios lietuvių liaudies dainos balsui, fleitai, obojui, violončelei, fortepijonui (klavesinui)

„Kalendorinės dainos“ (1983); *Sinfonija-diptikas* (1984); „Pabudimas“ sopraniui, mecosopranui, tenorui, bosui, smuikui, violončelei, sintezatoriu (1990).

„SAKMIŲ SIUITA“. Visiškai neperdedant galima pasakyti, jog „Sakmių siuita“— chrestomatinis lietuvių muzikos kūrinys. Tačiau jis, skirtingai nuo kitos lietuvių klasikos, nuolatos „kruta“, „gyvena“— ir ne tik šventiškai, koncertuose, bet kasdien. Antai atskiros siuitos dalys įtraukiamos į studentų-dainininkų mokomąjį repertuarą, o studentų-muzikologų dažniausiai nagrinėjamų opusų tarpe „Sakmių siuita“ užima bene pirmąją vietą.

Kūrinys sudarytas iš devynių dainų (sakmių), Preliudo ir Postliudo. Tos dainos sugrupuotos po tris į dalis „Gyvulai ir žmonės“, „Medžiai ir žmonės“, „Velniai ir žmonės“ (jau galima pradėti gilintis į mitologinę šio kūrinio skaičių simboliką). Koncernte atliekama pirmoji daina iš pirmosios dalies, antroji ir trečioji dainos iš antrosios dalies bei antroji ir trečioji dainos iš trečiosios dalies.

Siuite girdime susikristalizavus išskirtines F. Bajoro muzikos savybes: nepaprastą inteligenciją, nuostabų natūralumą ir visokias šelmystes...

F. Bajoras (b. 1934) graduated from the Lithuanian Music Academy, the class of violin in 1957, and the class of composition in 1963. At present he teaches future drama theatre and film producers music at the same Academy.

MAJOR WORKS

“Suite of Verbs” for chamber orchestra (1966); Variations for string quartet and doublebass (1968); “Suite of Stories” for voice and piano (folk verse, 1969); Variations for voice and piano “Ugdė motutė”—“My Mummy Brought Me Up” based on folk song (1969); Variations No. 2 for piano (1970); String Symphony (Symphony No. 2, “Stalactites”, 1970); Symphony No. 3 (1972); 15 Pieces for violin and piano (1973); “The Vilnius Quartet”—diptych for string quartet (1975); “Suite for seven performers” for alto flute, flute (picc.), pipe, clarinet, violin, doublebass, piano, el. keyboard, wood blocks, 3 mouth organs, drum (1975); “Wedding songs”—5 folk songs for voice and folk instruments’ ensemble (1977); songs’ cycle “Winter—a White Fir-tree” for bass and piano (v. by L. Gatauskas, 1977); “Grow, Grow, Green Birch” (“War-time Songs”)—for voice and string orchestra (1978); “Oh, Flood Plain”—folk song’s variation for choir (1978); sonata for violin and piano “Years by Gone” (1979); oratorio “The Bell Raising” for soprano, mezzo-soprano, tenor, bass, choir and orchestra (v. by J. Strielkūnas, 1980); version for soprano, mezzo-soprano, tenor, bass, woodwind quintet, brass quintet, string quintet, 4 percussionists and piano, 1981); Triptych for voice, flute, violin, cello (v. by M. Martinaitis, 1981); opera “Lamb of God” (libr. by R. Šavelis, 1982); “The Songs of the Calendar”—5 folk songs for voice, flute, oboe, cello, piano (harpsichord (1983); Symphony-Diptych for orchestra (1984);

"Awakening" for soprano, mezzo-soprano, tenor, bass, violin, cello, synthesizer (1990).

"SUITE OF STORIES". I would not overestimate if I ascribe this work to the Lithuanian Music anthology. Though it differs from the Lithuanian classic as it constantly "moves", "lives", not only during concerts but every day as well. For example, some parts from the suite are on the teaching repertoire of the students-vocalists and for students-musicologists "Suite of Stories" is one of the most favorite works for analysis.

The work falls into 9 songs (stories), Prelude and Postlude. Those songs are subdivided into parts, three in each; "Animals and People", "Trees and People", "Devils and People" (you can start analysing the mythological symbolism of the numbers found in the work). During the concert the first song from the first movement, the second and the third songs from the second movement, and the second and the third songs from the third movement will be performed.

The Suite presents the distinctive, crystallized features of F. Bajoras' works style: extraordinary intelligence, wonderful naturalism, and various tricks...

**SPALIO
OCTOBER**

25

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**LIETUVOS OPEROS IR BALETO TEATRAS
LITHUANIAN OPERA AND BALLET
THEATRE**

*Lietuvos nacionalinis simfoninių orkestras,
dirigentas — JUOZAS DOMARKAS
Lithuanian National Symphony Orchestra,
conductor — JUOZAS DOMARKAS*

R. ZURBAITĖ

„Hipokrenė“ — premjera 1991 9'30
“Hypocrene” — premiere

A. MELLNĀS

“Ikaros” 1986 25'

W. LUTOSŁAWSKI

Simfonija Nr. 3 1983 25'
Symphony No. 3

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras įkurtas 1940 m. Vilniuje, Lietuvių patekus į labai keistą ir liūdną politinę situaciją — kai pagal Ribentropo-Molotovo paktą sovietai atėmė lenkų užgrobtą Vilnių ir atseit prijungė jį prie Lietuvos, į kurią savo armijos įvedė dar nebuvo. Žinoma, visa Lietuva puolė Vilnių prikelti gyvenimui, muzikai — taip pat. Taip dviejų bičiulių — architekto Vytauto Žemkalnio ir dirigento Balio Dvariono pastangomis buvo surankioti griovius kasę, kitus panašius darbus dirbę ar bedarbiais buvę Vilniaus muzikai ir įkurtas simfoninis orkestras, kurio meno vadovu (kaip šiandien pasakytume) tapo Balys Dvarionas. Dabartinis orkestro meno vadovas ir vyr. dirigentas Juozas Domarkas su kolektyvu pradėjo dirbti 1964 m. Iki 1988 m. šis simfoninis orkestras Lietuvoje buvo vienintelis. Per tą laiką kolektyvas įgijo šiuolaikinės muzikos atlikimo praktiką, tapdamas vienas iš žymiausių moderniosios muzikos atlikėjų visoje būvusioje TSRS. Orkestras nuolatos dalyvauja tarptautiniuose naujosios muzikos festivaliuose (yra koncertavęs Prahoje, Berlyne, Duisburge, Leningrade ir kt.).

The Lithuanian National Philharmonic Symphony Orchestra was founded in Vilnius, 1940. It was the time when Lithuania found itself in a very strange and sad political situation. In accordance with the Ribentrop-Molotov pact, the Soviets took Vilnius, which was then occupied by the Poles, and made a pretence of giving it back.

At that time the Soviet troops had not yet been brought into Lithuania.

It goes without saying that the whole of Lithuania did its utmost to revive Vilnius and its musical life.

Thus the efforts of the two friends, the architect Vytautas Žemkalnis and the conductor Balys Dvarionas were crowned with success, a number of musicians was collected sufficient to establish, a symphony orchestra. During the Polish times some of them were navies, others had similar jobs or were unemployed musicians.

The artistic director of this orchestra (using the present day terminology) became Balys Dvarionas.

Till 1988 it was the only Symphony Orchestra in Lithuania. During this time the orchestra acquired much experience in performing music and became one of the most popular contemporary music performers in the former USSR.

The orchestra is a constant participant of international contemporary music festivals. It has given concerts in Prague, Berlin, Duisburg, Leningrad etc. . .

RASA ZURBAITĖ

R. Zurbaitė (g. 1968) šiemet baigė Lietuvos muzikos akademiją (kompozicijos specialybę).

„HIPOKRENĖ“— vienos dalies kūrinys. Dviplaniai muzikiniai žaidimai vienas kitą papildo, susildedami į vieną vyksmą — darnos siekiamybę. Tai ir vidinės santarvės ieškojimas, invokacija Hipokrenei — mūzų šaltiniui Helikono kalne, turinčiam stebuklingą savybę ikuépti poetus.

Rasa ZURBAITÉ

R. Zurbaitė (b. 1968) graduated from the Lithuanian Music Academy, composition class, this year.

“HYPOCRENE” consists of one movement. Musical games in two levels supplement each other, merging into one process — the search for harmony, invocation for Hypocrene — the spring of the Muses in the mount of Helicon which possesses a magical feature of inspiring poets.

Rasa ZURBAITÉ

ARNE MELLNÄS

A. Mellnäs (g. 1933) 1953—1961 studijavo Stokholmo Valstybinėje muzikos akademijoje. Vėliau kompozicijos dar mokėsi Berlyne, Paryžiuje, Vienoje (pas G. Ligeti). Šiuo metu dirba Muzikos akademijoje Stokholme, nuo 1983 m. vadovauja ISCM Švedijos sekcijai, 1984 m. išrinktas Muzikos akademijos nariu.

A. Mellnäs — vienas iš moderniškiausiai rašančių Švedijos kompozitorių. Jo muzika kupina įvairiausią nuotaiką. Vienas geriausių kūrinių — „Nocturnes“ — atveria kamerinės muzikos grynumą ir jausmingumą.

Rašytojas R. Haglund A. Mellnäs kūrybą apibūdino šiais žodžiais: „Tai muzika, kuria gali džiaugtis gulėdamas hamake ir žiūrédamas į debesis, visiškai atspalaidavęs ir todėl susikaupęs“.

A. Mellnäs was born in 1933. He studied at the Stockholm State Academy of Music in 1953—1961. Later he studied composition in Berlin, Paris and Vienna (with G. Ligeti). At present he works at the Music Academy in Stockholm. Since 1983 he has been the chairman of the Swedish section of the ISCM. He was elected a member of the Academy of Music in 1984.

Arne Mellnäs is one of the most avant-garde Swedish composers. His musical language is full of diverse moods. “Nocturnes” is one of his best works and it reveals the purity and sensitivity of the chamber music.

This is the way writer R. Haglund described Mellnäs art: “This is the music that you can enjoy lying on your back in a hammock and looking at the clouds, in total relaxation and, therefore in total concentration”.

WITOLD LUTOSŁAWSKI

W. Lutosławski (g. 1913) baigė Varšuvos konservatoriją, fortepijono (1936) ir kompozicijos (1937) specialybes. Vienas autoritetingiausių šiuolaikinės muzikos specialistų.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Simfoninės variacijos (1938), Variacijos dviem fortepijonams N. Paganini tema (1941), Simfonija Nr. 1 (1947), Koncertas orkestrui (1954), Gedulinga muzika styginių orkestrui (1958), Trys postliudai orkestrui (1960), Simfonija Nr. 2 (1967), „Knyga“ orkestrui (1968), Koncertas violinčelei ir orkestrui (1970), Preludas ir fuga trylikai styginių instrumentų (1972), Mi-parti orkestrui (1976), „Noveletė“ orkestrui (1979), „Epitafija“ obojui ir fortepijonui (1979), Dvigubas koncertas obojui, arfai ir orkestrui (1980), Simfonija Nr. 3 (1983), „Pirmoji grandinė“ kameriniam orkestrui (1983), „Antroji grandinė“ smuikui ir orkestrui (1985), Septyniolika lenkiškų Kalėdinių giesmių sopranui, moterų chorui ir kameriniam orkestrui (1986), „Trečioji grandinė“ orkestrui (1986).

Trečiąjį simfoniją pradėjau dar 1972 m. Kitais metais sukomponuotą dalį padėjau į šoną. Galutinai partitūra buvo baigta 1983 m. sausio mėnesį. Per tą dešimtmetį parašiau kitų kūrinių ("Les espaces du sommeil", "Mi-parti", "Novelette"). Kurdamas šią simfoniją, vis galvojau apie nuostabų Čikagos simfoninio orkestro skambėjimą. Mano vaizduotei tai buvo didelis paskatinimas. Tačiau, rašydamas tokiam atlikėjui, turejau daugiau pareikalauti ir iš savęs. Gal todėl Trečioji simfonija atemė tiek daug laiko.

Simfonijos struktūrą nulémé mano girdéti kūriniai. Antai mane vi-sada žavėjo neįprasta L. van Beethoven šios srities strategija. Bet mano didelės, puikios pusiausvyros formos modelis buvo ikibethoveninės simfonijos, visų pirma — J. Haydn simfonijos. Nenustoju gérėtis J. Brahms stambių formų opusais, tačiau, prisipažinsiu, išklauses Brahms simfoniją, koncertą ar net sonatą, jaučiuosi išsisémės — tikriausiai todėl, kad jo kūriniai turi dvi pastovias pagrindines dalis: pirmą ir paskutinę.

Visa tai mane paskatino ieškoti kitokių kelių. Sugalvojau didele dvi-dale formą, kur pirmoji dalis téra antrosios paruošimas, pirmosios uždavinys — patraukti klausytojų dėmesį, nesuteikiant visiško pasitenkinimo. Skambant šiai daliai, klausytojai laukia ko nors įvyksiant, kartais net ima nekantrauti. Štai kaip tik tuo metu ir pasigirsta antroji dalis, atnešanti pagrindinę kūrinio idėją. Toks muzikinės substancijos išdėstymas laike man atrodo natūralus, atitinkąs klausymo psichiką. Analogiška forma pagrindžiau daugelį kūrinių. Ryškiausi pavyzdžiai — Styginių kvartetas ir Antroji simfonija.

Trečiojoje simfonijoje pirmoji, paruošiamoji, dalis pasirodo po trumpos introdukcijos. Muzika ilgai nejuda iš vienos, ji net nutraukiamama pauzėmis. Si dalis susideda iš trijų epizodų. Pirmasis — greičiausias, trečiasis — lėčiausias. Tiesa, tempas iki pabaigos lieka tas pats, judėjimas sulėtinias panaudojant ilgesnius garsus. Trumpa atkarpa veda į antrąją, pagrindinę simfonijos dalį. Jos forma — „sonatinio allegro aliuzija“. Epilogė (adagio) dramatiniai rečitatyvai persipina su plačia kantilena.

Witold LUTOSŁAWSKI
Iš lenkų k. vertė Jūratė Burokaitė

WITOLD LUTOSŁAWSKI

Witold Lutosławski (b. 1913) graduated from the Warsaw Conservatoire, piano class in 1936 and composition class in 1937. He holds a prominent place among the modern music specialists.

MAJOR WORKS

Symphonic variations (1938), Variations for two pianos based on N. Paganini theme (1941), Three symphonies (1947, 1967, 1983), Concerto for orchestra (1954), Mournful music for string orchestra (1958), Three postludes for orchestra (1960), "A Book" for orchestra (1968), Concerto for cello and orchestra (1970), Prelude and fugue for thirteen string instruments (1972); "Mi-parti" for orchestra (1976), "Novelette" for orchestra (1979), "Epitaph" for oboe and piano (1979), A double concerto for oboe, harp, and orchestra (1980), "The First Chain" for chamber orchestra (1983), "The Second Chain" for violin and orchestra (1985), Seventeen Polish Christmas carols for soprano, female choir, and chamber orchestra (1986), "The Third Chain" for orchestra (1986).

I started writing *The Third Symphony* already in 1972. Next year I put it aside. Finally the score was finished in January, 1983. During that time I composed other works such as: "Les espaces du sommeil", "Mi-parti", "Novelette".

While writing this symphony the thoughts about the Chicago Symphony Orchestra magnificent rendition did not leave me. This functioned as a great stimulator for my imagination. Though writing for a performer like this dictated bigger requirements for me also. May be that's why the *Third Symphony* took so much time to write.

Big works which I used to know determined the structure of the symphony. I always admired uncommon L. van Beethoven's strategy in this field. But for me the model of big perfectly balanced form was the pre-beethoven symphony, first of all — symphonies by J. Haydn. I did not cease admiring J. Brahms' big forms opus but to be frank, I am in a state of exhaustion after listening to J. Brahms' symphonies, concertos, or even sonatas. Maybe because of two of the fact that his works have two regular central movements the first and the last. All, this encouraged me to look for new ways. And I created a big form of two movements, where the first movement is only the preparation of the second.

The goal is to attract attention of the audience not satisfying it completely. The idea is that music-lovers are already expecting something to happen in the first movement. It's quite possible that the audience will become impatient. And here comes the second movement, bringing forth the main idea of the work.

The following exposition of the musical texture in time for me seems natural, corresponding the psychologie of listening.

I have built many works according to this form. The most characteristic examples are the String Quartet and the Second Symphony immer-

ges after a short introduction. For a very long time the music stands still, and is even cut by pauses. This movement falls into three episodes. The first is the quickest, the third — the slowest. But the tempo remains the same up to the end. The difference of the motion speed is achieved through long rhythmic values. A short segment leads to the second, main movement of the symphony.

The form of the second movement can be described as the “allusion of the sonata — like allegro”. The climax of the whole work is located at the end of the “tutti” movement’s series. The dramatic string’ recitatives overweave with a broad cantileno in the epilogue (adagio).

Witold LUTOSŁAWSKI

**SPALIO
OCTOBER 26**

II val.

II a. m.

**ARKIKATEDRA
ARCHYCATHEDRAL**

BERNARDAS VASILIAUSKAS
(*vargonai — organ*)

T. MAKĀCINAS

„Malda už Lietuvą“ 1990 15'
“A Prayer for Lithuania”

J. KAČINSKAS

„Trumpa fantazija“ 1966 4'
“Short Fantasy”

„Kontrastai“ 1969 4'
“Contrasts”

„Improvizacija“ 1968 8'
“Improvisation”

J. KAČINSKAS

Missa In Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis 1951 47'
occasione 700 anniversarii Baptisimi Mindaugi Regis Lituaniae.

Atlieka Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos mišrus choras
„Vilnius“, dirigentas — Antanas Jozėnas

Performes mixed choir “Vilnius” of Lithuanian Blind and
Weak-sighted society, conductor Antanas Jozėnas

BERNARDAS VASILIAUSKAS

B. Vasiliauskas Lietuvos muzikos akademiją ryžosi baigti du kartus: 1961 m.—fortepijono, o 1966 m.—vargonų specialybes. Dabar B. Vasiliauskas šioje akademijoje dėsto, vargonuoja Vilniaus Arkikatedroje, prisideda restauruojant senuosius vargonus visoje Lietuvoje.

B. Vasiliausko repertuare vyrauja XIX—XX a. muzika. Jis paruošė daug monografinių programų, nemažai gastroliuoja.

Bernardas Vasiliauskas graduated from the Lithuanian Music Academy twice: in 1961 — piano, in 1966 — organ.

At present Bernardas Vasiliauskas teaches in the Lithuanian Music Academy and plays organ in the Vilnius Archycathedral. He is also engaged in the restoration of the old organs all over Lithuania.

In the repertoire of Bernardas Vasiliauskas there prevails the music of the 19th and 20th centuries.

He has prepared a number of monographical programmes, and goes on tours very often.

TEISUTIS MAKĀČINAS

T. Makāčinas (g. 1938) Lietuvos muzikos akademijoje 1961 m. baigė kompozicijos specialybę. Dabar kompozicijų bei teorines disciplinas dėsto Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštėsniojoje muzikos mokykloje.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Pirčiupio pelenai“ chorui ir orkestrui (A. Jonyno ž., 1960), „Trys šokiai“ kameriniam orkestrui (1961), vokalinis ciklas „Rudens akvarelės“ mecosopranui ir fortепijonui (V. Mykolaičio-Putino ž., 1962), Siuita fortepijonui Nr. 2 (1966), „Trys pasakos“ mecosopranui ir fortēpionui (L. Gutausko ž., 1972), „Kantata Vilniui“ chorui ir orkestrui (M. Martinaičio ž., 1973), „Saulės poema“ mecosopranui, chorui ir orkestrui (M. Martinaičio ž., 1975), Sonata vargonams Nr. 2 (1983), „Šešiavardė siuita“ vaikų chorui ir styginių orkestrui (V. Bložės ž., 1983), „Dialogai“ dviej smuikams ir vargonams (1986), „Lietuviškas sąsiuvinis“ vargonams (1989), Sonata klarnetui ir fortepijonui (1989), Simfoniju kameriniam orkestrui (1985).

„MALDA UŽ LIETUVĄ“ (Sonata Nr. 4) pirmąkart B. Vasiliausko atlikta 1990 m. rudenį. Kūrinio pavadinimas atspindi muzikos vyksmą — tylų susikaupimą maldai, karštą jos žodį, litanijų deklamavimą, himnų prasiveržimus, besimeldžiančios minios šūksnius, vaitojimus. Emocinė skaliė — nuo ekstatiškos vilties iki begalinės nevilties. Tik maldos pabaigoje suskamba šviesus motyvas, viltingai sakantis: esu arčiau Tavęs, Dieve, Amen...

Kūrinys baigtas 1990 m. birželio 10 d., tačiau būsimųjų sausio 13 d. įvykių nuo jauta visai šalia...

Teisutis MAKACINAS

Teisutis Makačinas (b. 1938) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1961, where he studied composition. Now he teaches composition and theoretical subjects in Vilnius J. Tallat-Kelpša High Music School.

MAJOR WORKS

Cantata "Ashes of Pirčiupiai" for choir and orchestra (v. by A. Jonynas, 1960), "Three Dances" for chamber orchestra (1961), Two poems for flute, viola and string orchestra (1962), "Autumn's Water-colours" for mezzo-soprano and piano (v. by V. Mykolaitis-Putinas, 1962), The Second Suite for piano (1966), sonata for clarinet and piano (1989), "Three Fairy-tales" for mezzo-soprano and piano (v. by L. Gutauskas, 1972), "Cantata for Vilnius" for choir and orchestra (v. by M. Martinaitis, 1973), "Sun Poem" for mezzo-soprano, choir and orchestra (v. by M. Martinaitis, 1975), Sonata No. 2 for organ (1983), "Dialogues" for two violins and organ (1986), "Lithuanian Notebook" for organ (1986), "Six-named Suite" for children choir and string orchestra (v. by V. Bložė, 1983) Symphony for chamber orchestra (1985).

"A PRAYER FOR LITHUANIA" (Sonata No. 4) was performed for the first time by Bernardas Vasiliauskas in autumn, 1990. The title of the work reflects the development of the music: silent concentration before the prayer, its burning word, the reciting of litanies, the outburst of hymns, the shouts and moans of the praying crowd. The emotional scale runs from the extravertal hope to the immense despair. Only at the end of the prayer a light motive emerges. It whispers hopefully: I am closer to You, my God, Amen...

Work was finished on 10th of June, 1990, but the anticipation of the events of the 13th of January is hanging in the air.

Teisutis MAKACINAS

JERONIMAS KAČINSKAS

J. Kačinskas (g. 1907) yra baigęs Prahos konservatorijos orkestrinio dirigavimo ir kompozicijos klases (1931). Nuo 1949 m. gyvena Bostone (JAV) ir yra Berklee College of Music profesorius emeritas.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Styginių kvartetas Nr. 1 (1930), Koncertas trimitui ir orkestrui (1931), Styginių kvartetas Nr. 2 (1931), Nonetas (1932), Simfoninė fantazija Nr. 1 (1940), simfoninė poema „Giesmė į Šviesą“ (1947), Mišios solistams, chorui, vargonams ir septyniems variniamams (1952), „Atpirkimo Misteri-

ja" orkestrui (1954), Simfoninė fantazija Nr. 2 (1960), Septetas (1960), Koncertas flėitai ir orkestrui (1962), „Transcendentinės išraiškos" vargonams ir instrumentų ansambliai (1965), „Atspindžiai" fortepijonui (1966), Pučiamųjų kvintetas (1968), Saksofonų kvartetas Nr. 1 (1969), Sonata smuikui ir fortepijonui (1974), opera „Juodas laivas" (A. Landsbergio libr., 1975), Fortepijoninis kvintetas (1978), Saksofonų kvartetas Nr. 2 (1976), Preludas ir sonata smuikui (1977), Sekstetas (1981), oratorija „Saulės giesmė" sopranui, tenorui, chorui ir vargonams (Pranciškaus Asyžiečio t., 1983), kantata „Ateities giesmė" sopranui, bosui, chorui ir orkestrui (B. Brazdžionio ž., 1986).

„IMPROVIZACIJA“, „TRUMPA FANTAZIJA“, „KONTRASTAI“
vargonams

Iš kasdienio sąlyčio su instrumentu — J. Kačinskas iki šiol vargonuoja šv. Petro lietuvių bažnyčioje, pietiniame Bostone — ir kile šie kūriniai. Junti juose improvizacinę aistrą, gérėjimąsi tirštoku, monumentaliu vargonų skambesiu. Taip mes turime tris nedideles (iš kurių labiausiai plėtota „Improvizacija"), bet efektingas ir energingas, nelengvas atliliki koncertines pjeses, kurių laisvas komponavimas it „kasdienė virtuve" ryškiai atskleidžia ir J. Kačinsko muzikos veidą: nerepriziškumą, polinkį į tirštoką politonalią akordiką, melodikos modalinius atspalvius, metroritmą asimetriją.

Be autoriaus šią muziką vargonuoja Vytenis Marija Vasiliūnas, Lietuvoje — Bernardas Vasiliauskas.

Giedrius GAPSYS

J. Kačinskas (b. 1907) graduated from Prague Conservatoire (in 1931), where he studied the orchestral conducting and composition.

Since 1949 he has been living in Boston (USA) and is professor emeritus of Berklee College of Music.

MAJOR WORKS

String Quartet No. 1 (1930), Concerto for trumpet and orchestra (1931), String Quartet No. 2 (1931), Nonetto (1932), Symphonic Fantasy No. I (1940), Symphonic Poem "Song to the Light" (1947), Mass for soloists, choir, organ and seven brass instruments (1952), "A Mystery of Redemption" for s. orchestra (1948—1954), Symphonic Fantasy No. 2 (1960), Septet (1960), Concerto for flute and orchestra (1962), "Transcendental Expressions" for organ and instrumental ensemble (1965), "Reflections" for piano (1966), Wind quintet (1968), Saxophone Quartet No. 1 (1969), Sonata for violin and piano (1974), opera "The Black Ship" (libr. by A. Landsbergis, 1975), Saxophone Quartet No. 2 (1976), Prelude and toccata for violin (1977), Piano Quintet (1978), Sextet (1981), oratorio "The Song of the Sun" for soprano, tenor, choir, and organ (1983), cantata "The Future Song" for two soloists, choir, and orchestra (verse by B. Brazdžionis, 1985—1986).

"IMPROVISATION", "SHORT FANTASY", "CONTRASTS"

These works are the fruit of the every day work with the instrument, as Jeronimas Kačinskas is still the organist of the Lithuanian St. Peter's Church in South Boston.

One can feel the improvisational passion, the administration for the thick and monumental organ playing.

There are three concerto pieces (the most developed one is the "Improvisation"), not big, but spectacular and energetic, not easily performed.

Its free composition, like "an everyday kitchen", clearly reveals Jeronimas Kačinskas' musical face: absence of reprise, inclination to the thick polytonal chords, the modal shadows of the melody, the asymmetry of the metrhythm.

This music is performed by the author himself, by Vytenis Marija Vasyliūnas (USA), and by Bernardas Vasiliauskas (Lithuania).

Giedrius GAPSYS

Niūriausioje, pokarinėje mūsų muzikos istorijoje yra kūrinių, kuriuos — jei pripažįstame metafizinė kūrybos ir istorijos priežastingumą — galime laikyti Atpildu už tuometines skriaudas bei netektis. Vienas tokų — Jeronimo KACINSKO MISSA In Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis occasione 700 anniversarii Baptisimi Mindaugi Regis Lithuaniae, mišriam chorui, solistų kvartetui su vargonų bei pučiamujų septeto (ad libitum) palydėjimu.

Atpildyta čia virš pokario dykynės iškylančia šios kompozicijos verte bei sėkme,— stebėtina, bet būtent anuo sunkiu metu atsiradęs kūriny iki šiol tebéra vienos geriausių modernaus stiliaus Mišių mūsų muzikos istorijoje. Jų klausantis šiandien, nepasakytum, kad tai 1950—51 m. rašyta muzika. Ne pokario lietuvių muzikos tradicionalizmas, bet prieškario Europos — 2—3 dešimtmiečių disonansinės harmonijos laisvas naudojimas, formos simetrijų vengimas bei skambesio atida liturginio teksto prasmėms — štai šio kūrinių profilis. Yra ir ankstesnių epochų atšvaityų: Gregalinės melodikos atkarpu (tiesa, paskendusių disonansinėje aplinkoje), barokinių fanfarų pučiamaisiais. Solistų ansambliams išradingai panaudotas kontrastinės polifonijos principas, įprastas šiam stiliumi bažnytinės dermes pakeitus beveik atonaliu kontrapunktu.

Lotyniškas šv. Mišių liturgijos tekstas — Bažnyčios kanonas nuo Viduramžių,— todėl visada ždomu, kaip įvairūs kompozitoriai vis kitaip intonuoja jo prasmes. J. Kačinskas daugely vietų muzika paryškina Dievo garbę, Jo būties tobulumo išsakymą. Pagrindinė dramaturginė linijos kulminacija skirta tikėjimo Kristaus Prisikėlimu bei amžinuoju gyvenimu išpažinimui (Credo dalyje). Tuo tarpu žemiškoji žmogaus lemtis muzikai tarsi mažiau svarbi, kančia nedramatinama, meldimas niekur nesujausminamas. Galbūt, tai turi bendro su šia kompozitoriaus pažiūra: „jautiesi SILPNAS prieš didžių meno grožį, kurio šaltinis išeina už ANAPUS re-

gimojo pasaulio”, išsakyta laiške (1951.02.03) J. Žilevičiui, kai šios Mišios buvo baigiamos komponuoti. Kita vertus, tas daugiau pasakojamasis, ne maldavimo, tonas artina ši kūrinių prie Pasijų ar oratoriujos. Pridėkime dar nemažą trukmę (apie 40 minučių muzikos) bei interpretacinius sunkumus ir suprasime, kodėl šios Mišios dažniau giedamos koncertuose, o ne pamaldoms.

J. Kačinsko Mišių kelias į gyvenimą gana vingiuotas. Užsakytois Karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai paminėti tuomet, 1951-aisiais, jos nebuvvo atliktos. Vėliau Prelatas Pr. M. Juras partitūrą išleido — *Gregorian Institute of America, Toledo, Ohio, 1952*. Tačiau iki pirmojo atlirkimo prisiėjo laukti dar 11 metų — jungtinio šv. Petro bei Cambridge lietuvių parapijų, *Belmont Choral society choro pagiedotos tik 1963.03.24. Bostone, Jordan Hall, diriguoant John Bavicchi*. Nuo tada ši muzika JAV skambėjo ne mažiau 5—6 kartų, o Lietuvoje po pirmojo atlirkimo 1989.04.01 Klaipėdoje Antano Jozéno diriguojančios choros „*Vilnius*“ su NF (Nacionalinės Filharmonijos) solistais ją bus giedojaus jau daugiau ir kur kas dažniau.

Siemet už šias Mišias ir kita chorinę muziką kompozitorius Jeronimas Kačinskas pristatytas Nacionalinei premijai.

There are such works in the most sombre post-war music history which one can realise as a 'Repayment' for the then injuries and losses if he or she is acquainted with the metaphysical causality of art and history. One of such works is Jeronimas KAČINSKAS, MISSA In Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis occasione 700 anniversarii Baptisimi Mindaugi Regis Lituaniae, for choir, the quartet of soloists with the accompaniment of organ and brass septet (ad libitum).

Strange as it may seem, but the work written at that hard time remains one of the best modern Mass in the music history up till now days. Today you would hardly make out that it was written in 1950—51. It is not the traditionalism of the post-war Lithuanian music, but the free usage of dissonant harmony, the avoidance of the symmetry of forms, and the compatibility of sound and meaning of the liturgical text, in the second and third decades of the pre-war Europe, that builds the profile of the work. It also reflects earlier ages: there are traces of Gregorian chants (though sunk in the dissonant surrounding) performed by the fanfares of baroque. The principle of contrastive polyphony which is common to this style is inventively used by the ensemble of the soloists where the liturgical modes are changed into atonal contrapunct.

Since the middle ages the liturgical text of the Mass was always in Latin, that is why it is so interesting to analyse the intonations of the meanings by different composers. Jeronimas Kačinskas often lays musical emphasis on God's Glory, the Perfection of His existence. The climax of the central dramatic line confesses faith in the resurrection of Christ and internal life (Credo part.) Thus the earthly fate of a man is not so important for the music, the suffering is not dramatised, the prayer is not emotive. May be the answer lies in the author's letter of February 3,

1951 addressed to J. Žilevičius (it was the time when the composer was finishing the Mass) where J. Kačinskas says, that "you feel weak in front of the great beauty of art, the source of which springs in the invisible world". On the other hand, a more rending than begging tone makes this work similar to *Passio* or oratorio. If we take into consideration the long duration (about 40 minutes of music) and the interpretational difficulties we will understand the reason of performing the Mass more often during the concerts than church services.

Jeronimas Kačinskas' Mass carries a long story. It was not performed in 1951 though it was ordered to commemorate the 700 anniversary of the baptism of King Mindaugas. Later, in 1952, the prelate Pr. M. Juras published the score in Gregorian Institute of America, Toledo, Ohio, 1952. Though the Mass was performed for the first time only after 11 years, on the 24th of March, 1963, in Boston, by the choir of Belmont Choral society of St. Peter and Cambridge Lithuanian parishes, conducted by John Bavicchi. After its debut the music was rendered no less than 5 or 6 times in the U.S.A. In Lithuania, after its first performance on the 1-st of April, 1989, in Klaipėda, the choir „Vilnius“, conducted by Antanas Jozėnas, and the soloists of the National Philharmonic have performed this work more often than in America.

This year Jeronimas Kačinskas will present the following Mass and other choral music for the National Award.

Giedrius GAPSYS

**SPALIO
OCTOBER**

26

**15 val.
3 p. m.**

**LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJA
THE LITHUANIAN MUSIC ACADEMY**

ALGIRDAS BUDRYS
(klarnetas — clarinet)

M. EINFELDE

Etiudas-monologas „Rudenj“ 1988 7'
Etude-monologue “Autumn”

V. BARKAUSKAS

LaRe — premjera 1991 5'
premiere

RIMANTAS ARMONAS
(violončelė — cello)

P. PLAKIDIS

Dvi variacijos 1976 3'
Two variations

V. ŠVEDAS

Sonata „Vienatvė“ 1986 10'
“Loneliness”

ALGIRDAS VIZGIRDA
(fleita — flute)

P. VASKS

„Peizažas su paukščiais“ 1980 7'
“A Landscape with Birds”

Z. VIRKŠAS

Sonata „Veidrodis“ — premjera 1991
“A Mirror” — premiere

Fortepijono partiją atlieka
ELEONORA KARCUB
performs piano part

JŪRATĖ GICEVIČIUTĖ-GRICKIENĖ
(sopranas — soprano)
RASA JAKŪTYTĖ
(fortepijonas — piano)

J. TAMULIONIS

„Vasaros psalmės“ Just. Marcinkevičiaus ž. 1985 5'
“Summer psalms” v. by Just. Marcinkevičius

K. BRUNDZAITĖ

„Dvi raudos“ J. Degutytės ž. 1968 3'
“Two Laments” v. by J. Degutytė

J. ŠVEDAS

„Trys mergaitės posmai“ B. Brazdžionio ž. 5'
“Three Stanzas of a Girl” v. by B. Brazdžionis

R. BIVEINIS

„Veidrodžiai“ R. M. Rilke ž., vertė T. Venclova ir J. Juškaitis 1988 5'
“The Mirrors” v. by R. M. Rilke, translated T. Venclova and
J. Juškaitis

ALGIRDAS BUDRYS

A. Budrys — Lietuvos muzikos akademijos profesorius. Koncertuoja solo, su įvairiais kameriniai ansambliais Lietuvoje ir užsienyje.

1963 m. A. Budrys baigė Lietuvos muzikos akademiją, 1964—1968 m. tobulinosi Leningrado konservatorijos aspirantūroje, 1970—1971 — Paryžiuje. 1972—1975 m. klarinetistas dirbo Kairo (Egiptas) Aukštojoje nacionalinėje konservatorijoje profesoriumi-ekspertu.

A. Budrys graduated from the Lithuanian Music Academy in 1963. From 1964 till 1968 he improved his skills as a post-graduate student in the Leningrad Conservatoire and from 1970 till 1971, in Paris. A. Budrys worked in the Cairo (Egypt) Higher National Conservatoire as a professor-expert.

MAIJA EINFELDE

M. Einfelde (g. 1939) yra baigusi Latvijos J. Vītols valstybinę konservatoriją, kompozicijos specialybę (1966). Dabar dėsto disciplinas J. Medinš vidurinėje muzikos mokykloje.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„Romantiškos dainos“ mecosopranui ir fortepijonui (A. Ločmelio ž., 1980), kantata „Džordano Bruno laužas“ dviej soprano, valtornei, altui, violončeli ir fortepijonui (P. E. Rumo ž., 1983, II red.—1984), Fortepijoninis trio (1984, II red.—1985), Baladė trimitui ir fortepijonui „Du broleliai karan jojo“ (1988), Trys noktiurnai vargonams (1988).

ETIUDAS-MONOLOGAS „RUDENI“ — tai rudenisko gamtos ir žmogaus sielos nuotaikos. Kūrinys paskirtas pirmajam atlikėjui G. Paže.

Maija EINFELDE

M. Einfelde (b. 1939) graduated from the Latvian J. Vītols State Conservatoire, the class of composition, in 1966. Now she teaches theoretical subjects in the J. Medinš Secondary Musical School.

MAJOR WORKS

“Romantic Songs” for mezzo-soprano and piano (verse by A. Lomelio, 1980), Cantata “Jordano Bruno’s Fire” for 2 sopranos, French horn, viola, cello, and piano (verse by P. E. Rumo, 1983) the second edition — 1984), Pianoforte trio (1984, the second edition — 1985), A Ballade for trumpet and grand piano “Two Brothers Were Riding to the War” (1988), Three Nocturnes for organ (1988).

ETUDE-MONOLOGUE "AUTUMN"—this is nature and man spirit's autumn like moods.

The work is dedicated to its first performer G. Paže.

Maija EINFELDE

VYTAUTAS BARKAUSKAS

V. Barkauskas (g. 1931) baigė Vilniaus pedagoginio instituto fizikos matematikos fakultetą (1953) ir Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos klasę (1959).

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Poezija“ fortepijonui (1964), Variacijos dviejem fortepijonams (1967), Partita smuikui solo (1967), „Intymi kompozicija“ obojui ir 12 styginių (1968), „Trys aspektai“ simfoniniam orkestrui (1969), „Pro Memoria“ flėtai, bosiniam klarinetui, fortepijonui (klavesinui) ir mušamiesiems (1970), „Monologas“ obojui (1970), „Legenda apie Čiurlionį“ fortepijonui (1972), opera „Legenda apie meilę“ (V. Mikštaitės libretas, 1975), Sonata Subita smuikui ir fortepijonui (1976), Simfonija Nr. 3 (1979), Fortepijono kvintetas (1980), Koncertas altui ir kameriniam orkestrui (1981), Trys koncertiniai etiudai fortepijonui (1981), Styginių kvartetas Nr. 2 (1983), Simfonija Nr. 4 (1984), Sekstetas dviejem smuikams, altui, violončelei, kontrabosui ir fortepijonui (1985), Simfonija Nr. 5 (1986), oratorija „Viltis“ dviejem mergaičių chorams, diskantui ir vargonams (Mai-ronio ž., 1988), Concerto Piccolo kameriniam orkestrui (1988), „Veidrodis“ fortepijonui (1989), Credo vargonams (1989).

„LaRe“. La-re — tai kvinta. Ne kvarta, bet kvinta — mano mėgstamiausių intervalas. Pagrindinis intervalas, iš kurio išplaukia visi kiti.

„LaRe“ — tai žaidimas švelniais šviesos atspalvių niuansais ir jos blykstelėjimais.

V. Barkauskas (b. 1931) graduated from the Vilnius Teachers' Training Institute, the department of Physics and Mathematics, in 1953, and in 1959 from the Lithuanian Music Academy where he studied composition.

MAJOR WORKS

“Poetry” for piano (1964), Variations for two pianos (1967), Partita for violin solo (1967), “An Intimate Composition” for oboe and 12 strings (1968), “Contrastive Music” for flute, cello and percussion (1969), “Three Aspects” for symphony orchestra (1969), “Pro Memoria” for flute, bass-clarinet, piano (harpsichord) and percussion (1970), “A Monologue” solo for oboe (1970), “A Legend about Čiurlionis” for piano (1972), opera “A Legend about Love” (libretto by V. Mikštaitė, 1975), Sonata Subita

for violin and piano (1976), Symphony No. 3 (1979), Quintet for two violins, viola, cello, and piano (1980), Concerto for viola and chamber orchestra (1981), "Three Concert Sketches" (1981), Symphony No. 5 (1986), Sextet for two violins, viola, cello, double-bass and piano (1985), "Hope" for two girl choirs, descant, male quartet and organ (Maironis' verse, 1988), Concerto Piccolo for chamber orchestra (1988), "A Mirror" for piano (1989), "Credo" for organ (1989).

"LaRe". La-re is fifth. Not fourth, but fifth — my favourite interval. The major interval which gives birth to all the others.

"LaRe" is the game where soft shades flash.

Vytautas BARKAUSKAS

RIMANTAS ARMONAS

R. Armonas 1975 m. baigė Lietuvos muzikos akademiją (dabar yra jos dėstytojas), 1978 m.— Maskvos konservatorijos aspirantūrą. Jo repertuar— įvairių epochų muzika, daug šiuolaikinių kūrinių.

R. Armonas graduated from the Lithuanian Music Academy in 1975. In 1978 he did a postgraduate course. He performs music of various ages, including contemporary works.

PĒTERIS PLAKIDIS

P. Plakidis (g. 1947) studijavo Latvijos J. Vītols valstybinėje konservatorijoje kompoziciją (baigė 1970 m., asistentūrą — 1975). Dabar šioje konservatorijoje dėsto kompoziciją ir teorines disciplinas.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Koncertas solistų grupei ir orkestrui „Sąšauka“ (1977), „Trys M. Čaklo eilėraščiai“ mecosopranui ir fortepijonui (1975), „Romantiška muzika“ smuikui, violončelei ir fortepijonui (1980), Koncertas-baladė dviem smuikams, fortepijonui ir styginių orkestrui (1984), „Dainavimas“ orkestrui (1986), Baladė pučiamuji kvintetu (1986), kantata „Sakmė“ vyrių ir moterų chorams (J. Rainio ž., 1988), kamerinė kantata mecosopranui, obojui, anglų ragui ir styginių kvartetui „Ežeras“ (K. Skujeniek ž., 1989).

DVI VARIACIJOS. Šio nedidelio ciklo sumanymą beveik atskleidžia dailių pavadinimai: Arco ir Senza arco. Apskritai tai dui linksmos, divertimentiškos pjesės, demonstruojančios mažiau iprastus griežimo būdus. Beje, čia terminas „variacija“ turi ir baletė vartojamą reikšmę, šiuo atveju — tai tarsi du vienos balerinos pasirodymai scenoje (ar netgi pakostavimai joje).

Pēteris PLAKIDIS

P. Plakidis (b. 1947) graduated in 1970 and in 1975 postgraduated from the Latvian J. Vitols State Conservatoire as a composer. At present teaches composition and theoretical subjects in the same Conservatoire.

MAJOR WORKS

"Call-over" concerto the group of soloists and orchestra (1977), "Concerto-ballade" for two violins, piano and string orchestra (1984), "Singing" for s. orchestra (1986), "Romantic Music" for violin, cello and piano (1980), Ballade for wind quintet (1986), "Three poems by M. Čakl" for mezzosoprano and cantata "Legend" for male and female choirs (verse by J. Rainis, 1975), "Lake" chamber cantata for mezzosoprano, oboe, English horn, and string quartet (verse by K. Skujeniek, 1989).

TWO VARIATIONS. The conception of this plan is nearly revealed through the titles of the movements: Arco and Senza arco. In general, these are two joyful, divertismental plays demonstrating rare ways of fiddling. By the way, the term "variation" here carries the same connection as it is used in ballet — like two appearances of the same ballerina on the stage (or even playing tricks there).

Pēteris PLAKIDIS

VLADAS ŠVEDAS

V. Švedas (g. 1937) baigė folkloristikos (1958) ir kompozicijos (1965) specialybes Lietuvos muzikos akademijoje. Šiuo metu mėgina pragyventi vien iš kūrybos.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Šešios poemos „Dzūkiškos godos“ sopranui ir styginių kvartetui (1974), kamerinė opera „Gėlių mergyte“ (J. Degutytės libr., 1976), kantata moterų chorui ir orkestrui „Trys mergelės“ (A. Puišytės ž., 1983), sonata „Vienatvé“ violončelei (1986), opera-baletas „Kauko sakmė“ (A. Puišytės libr., 1987), kantata „Žemei ir saulei“ mecosopranui, kameriniam chorui ir styginių kvartetui (J. Degutytės ž., 1988), sceninė poema „Skausmo ir vilties psalmės“ (pagal trentinių tautosaką, 1990), vokalinė-simfoninė poema „Rūpintojelių Lietuva“ skaitovui, mišriam chorui, vargonams ir styginiams (A. Miškinio ž., 1990), vargonų sonata „Canti lamenti“ (1990), koncertas vargonams ir orkestrui (1991).

SONATA turi dažnai nutylimą, ryškų pavadinimą — „Vienatvé“. Kūrinys išreiškia tipiškus besiblaškančio romantiko jausmus: maištą (I dalyje), lyrišką, filosofinį susimąstymą (II dalyje). III dalis, pasak kompozitoriaus — mirties šokis, o IV-je, finalinėje dalyje, vėl perteikiama kova, protestas; suskamba ir nevilties rauda.

V. Švedas (b. 1937) graduated from the Lithuanian Music Academy, the class of folk music (1958) and composition (1965). At present he tries to make his living by creating music.

MAJOR WORKS

Six poems "The Dreams of Dzūkija" for soprano and string quartet (1974), chamber opera "Flower girl" (libretto by J. Degutytė, 1976), cantata "Three Maidens" for female choir and s. orchestra, sonata "Loneliness" for cello (1986), opera-ballet "A Legend about Kaukas" (libretto by A. Puišytė, 1987), cantata "To the Earth and the Sun" for mezzosoprano, chamber choir, and string quartet (verse by J. Degutytė, 1988), stage-poem "The Psalms of Pain and Hope" (based on the folklore of the deported people, 1990), vocal-symphony poem "The Lithuania of Crucifixes" for a poetry reciter, mixed choir, organ and string instruments (verse by A. Miškinis, 1990), sonata for organ "Canti Lamenti" (1990), concerto for organ and s. orchestra (1991).

SONATA has a hushed up though expressive title—"Loneliness". The work conveys typical feelings of a restless romantic: a rebellion in the first movement, and a lyrical and philosophical meditation in the second movement. According to the composer, the third movement is a death dance, and in the fourth, the final movement, the fight and the protest recur again and one can hear a wail of despair.

PETERIS VASKS

P. Vasks (g. 1946) baigė Lietuvos muzikos akademijos kontraboso (1970) bei Latvijos J. Vitols valstybinės konservatorijos kompozicijos (1978) specialybes.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Muzika išskrendantiems paukščiams“ pučiamųjų kvintetui (1977), „Kantata moterims“ sopranui, chorui ir orkestrui (I. Žieduonis ž., 1978), „Cantabile per archi“ (1979), „Peizažas su paukščiais“ flieitai (1980), „Rudens muzika“ fortepijonui (1981), „Musica dolorosa“ styginių orkestrui (1983), koncertas vargonams „Cantus ad pacem“ (1984), Styginių kvartetas Nr. 2 „Vasaros dainavimai“ (1984), „Musica seria I“ vargonams (1988), „Mūsų dainos“ moterų chorui (liaudies ž., 1988).

„Aš manau, kad Visagalis myli paukščius, kitaip jis nebūtų daves tokį sparną, kaip savo angelams“— tai A. Miunte.

„PEIZAŽAS SU PAUKŠČIAIS“— vienas pirmųjų mano ornitologinių opusų. Paukščiai — grožio harmonijos įsikūnijimas. Paukščiai — sąžinės simbolis.

Kūrinys tridalis. Kraštinių dalys pilnos ramybės ir harmonijos. Vidurinioji dalis — dramatiška, kaip pabaidytu paukščių pulko skrydis. Paukščiai išskrenda.

Ar besugriš?
Opusas skirtas fleitistui I. Sneibis.

Pēteris VASKS

P. Vasks (b. 1946) graduated from the Lithuanian Music Academy double-bass class, in 1970, and from the Latvian J. Vitols State Conservatoire, the composition class, in 1978.

MAJOR WORKS

"Cantata for Women" for soprano, choir, and orchestra (verse by I. Zieduonis, 1978), "Music the Birds that fly to the Southern Countries" for brass quintet (1977), "Cantabile per archi" (1979), "A Landscape with Birds" for flute solo (1990), "Autumn Music" for piano (1981), "Musica dolorosa" for string orchestra (1983), Concerto for organ "Cantus ad pacem" (1984), String Quartet No. 2 "Summer Singing" (1984), "Musica Seria I" for organ (1988), "Our Songs" for female choir, (folk verse, 1986).

"I think that the Almighty loves birds, otherwise he would not have given them the same wings as he had given to his angels"—that is A. Miunte.

"A LANDSCAPE WITH BIRDS" is one of my first ornithological opuses. Birds are the incarnation of the harmony of beauty. Birds are the symbol of conscience.

The work consists of three movements. The first and the last movements are full of peace and harmony. The middle section is dramatic, like a flight of the flock of frightened birds.

The birds fly to the South.

Will they come back?

The opus is dedicated to the flutist I. Sneibis.

Pēteris VASKS

ZIGMAS VIRKŠAS

Z. Virkšas (g. 1946) baigė Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos klasę (1977). Šiuo metu gyvena Klaipėdoje; Klaipėdos kompozitorų sąjungos pirmininkas.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Trys Verdenės preliudai“ merginų chorui ir kanklių trio (M. Martiničio ir O. Kudžmaitės ž., 1981), sonata fortepijonui „Kaip saulės patekėjimas“ (1982), „Paskutinis rudens divertimentas“ dviem fortepijonams (1983), kantata „Iš tylos ir meilės“ solistui, vargonams, fortepijonui ir kameriniam ansamblui (Just. Marcinkevičiaus ž., 1984), koncertas chorui

ir kameriniam ansambliu „Palaimink žodį“, vilti ir žole“ (J. Degutytės eilės, 1986), „Horizontas“ kameriniam ansambliu (1987).

„VEIDRODIS“. Koncertinių pobūdžių ir išraiškos priemones iš dalies nulėmė ta aplinkybė, kad žinojau pagrindinį atlikėją — A. Vizgirdą.

„Veidrodžio“ muzika — vienos dalių, konsonansinė, tarsi įgarsinto eterio atspindžiai. Derindamas repetityvinius segmentus, siekiau nuosekliai dinaminės kreivės.

Zigmas VIRKSAS

Z. Virkšas (b. 1946) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1977. At present he lives in Klaipėda and is the chairman of Klaipėda Composers' Society.

MAJOR WORKS

“Three Preludes of Verdenė” for female choir and kanklės (a Lithuanian folk instrument) trio (v. by M. Martinaitis and D. Kudžmaité, 1981), sonata for piano “Like a Sunrise” (1982), “The Last Divertimento of Autumn” for two pianos (1983), cantata “From Silence and Love” for female soloist, organ, and chamber ensemble (verse by Just. Marcinkevičius, 1984), concerto for choir and chamber ensemble “Bless the Word, Hope and Grass” (v. by J. Degutytė, 1986), “The Horizont” for chamber ensemble (1987).

“A MIRROR”: the reason which dictated in part the style and devices of expression of the work was the fact that I happened to know that A. Vizgirda was going to be the main performer.

The music of “A Mirror” consists of one movement, which is consonant like the reflections of the sound recorded ether. By the repetitive segments I was striving forwards a successive dynamic curve.

Zigmas VIRKŠAS

JONAS ŠVEDAS

J. Švedo kūriniai Lietuvoje pirmą kartą skambėjo lietuvių išeitių muzikos festivalio „Sugržimas“ koncertuose. Tai buvo įspūdingos premjeros, supažindinusių tėvynainius su ryškaus talento kūrėju. Ekspresyvi, plataus emocinio diapazono, modernios kalbos muzika liudija apie savitą kompozitoriaus braižą.

J. Švedas gimė 1927 m. Vilkaviškyje. Mokėsi įvairiose gimnazijose. Prieš pasitraukdamas į Vakarus, skambinti fortepijonu mokėsi pas žinomą pianistą St. Špinalskį. Gyvendamas Vokietijoje (iki 1949 m.), baigė Liubeko lietuvių gimnaziją, mokėsi Detmoldo muzikos mokykloje (fortepijono ir kompozicijos). Studijas tęse Amerikos muzikos akademijoje (American Academy of Music) Čikagoje, kurį baigės nuo 1958 m. dėstė fortepijoną Klyvlende (Cleveland Music School Settlement). Mirė 1981 m.

Daugiausia J. Švedas kūrė vokalo, fortepijono, kamerinių ansamblių muziką. Vokalinę kūrybą sudaro dainos (apie 60) ir jų ciklai balsui su fortepijonu ar instrumentų ansambliu. Iš jų labiausiai žinomas ciklas „Maras“ (K. Bradūno ž.). Minėtini ciklai „Pokalbis su mirusiais vaikais“, „Trim balsams, chorui ir dviej fortепijonams (A. Mackaus ž., 1965, vėlesnė versija balsui ir dviej fortепijonams), „Kelione“ (A. Nykos-Niliūno ž.), „Kaimo vestuvės“ ir „Efimetėjaus senatvė“ (L. Švedo ž., 1970 ir 1973).

Instrumentiniai kūriniai — sonatos ir kt. ciklai, 10 preliudų ir fugų fortepijonui, smulkesni kūriniai fortepijonui.

Stambiausias kompozitoriaus darbas — vienaveiksmė opera „Bachas“, dar laukianti premjeros.

Lithuania heard Jonas Švedas' works the first time during the concerts of the Lithuanian exiles' music festival. These were impressive firstnights which introduced the artist of an outstanding talent to his compatriots.

The expressive music of wide range and modern language witnesses his specific compositional style.

Jonas Švedas was born in 1927 in Vilkaviškis (Lithuania). He studied at various high schools. Before emigration to the West Jonas Švedas studied with a famous pianist St. Špinalskis. While living in Germany (up till 1949) he graduated from the Detmoldo music school, piano and composition classes. Jonas Švedas undertook further periods of studies in American Academy of Music in Chicago. After graduation, since 1958, he worked as a piano teacher in the Cleveland Music School Settlement.

He died in 1981.

Jonas Švedas mainly composed music for vocal, piano, and chamber ensemble.

His vocal repertoire consists of songs (about 60) and their cycles for voice and piano or instrumental ensemble.

The most popular cycle is "Plague" (verse by K. Bradūnas). It is worth mentioning such cycles as "Talks with the dead children" for three voices, choir and two pianos (v. by A. Mackus, 1965 the later version is for voice and two pianos), "Journey" (v. by A. Nyka-Niliūnas), "Village Wedding Party" and "The Old Age of Ephimethey" (v. by L. Švedas, 1970 and 1973).

His instrumental works are sonatas and other cycles, 10 preludes and fugue for piano, minor works for piano.

The biggest composer's work is one-movement opera "Bach", and it is still waiting for the firstnight.

Jūratė BUROKAITĖ

**SPALIO
OCTOBER**

26

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**MENININKŲ RŪMŲ BALTOJI SALĖ
PALACE OF ARTS, THE WHITE HALL**

RAIMUNDAS KATILIUS
(*smuikas — violin*)
LARISA LOBKOVÁ
(*fortepijonas — piano*)

J. ŠVEDAS

Sonata smuikui ir fortepijonui 1961 8'
for violin and piano

F. BAJORAS

„Muzika Sandomirui (Laukimai)“ — premjera Lietuvoje 1989 7'
„Music for Sandomierz (Expectation)“ — premiere in Lithuania

O. BALAKAUSKAS

„Lietus Krokuvai“ 1991 11'
“Rain for Krakow”

RAIMUNDAS KATILIUS,
AUDRONĖ MATULIONYTĖ-PŠIBILSKIENĖ
(*altas — viola*)

J. ANDREJEVAS

,,Duo“ 1985 10'

O. NARBUTAITĖ

„Aštuonstygė“ 1986 15'
“Eightstring”

RAIMUNDAS KATILIUS,
ALGIRDAS BUDRYS
(*klarnetas — clarinet*),
SERGEJUS OKRUŠKO
(*fortepijonas — piano*)

V. BARKAUSKAS

Trio: Allegro; Grazioso; Lirico; Moderato 1990 15'

RAIMUNDAS KATILIUS

Lietuvos muzikos akademijos profesorius, 1979 m. baigęs Maskvos konservatoriją ir aspirantūrą.

Tai vienas geriausių lietuvių atlikėjų. Ypač stebina jo fizinė ištvermė — vargu ar daug pasauly atsirastų smuikininkų, per vieną vakarą „ištempiančiu“ net keturis — J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, J. Brahms — koncertus. Arba — vakarinį rečitalį, pasirodymą už 100 km kitos dienos ryte ir dar vieną rečitalį tos pačios dienos vakare, tą 100 km sugrįžus.

Ryškus R. Katiliaus talentas visada būna siurprizas užsienio šalių publikai.

After graduating from the Moscow Conservatoire, in 1979 Raimundas Katilius became a post-graduate student of the Moscow Conservatoire. At present he is a professor of the Lithuanian Music Academy.

Raimundas Katilius is one of the best Lithuanian performers. One of his outstanding characteristics is his physical endurance. There are not many violin players in the world who can perform as many as four concertos by J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, J. Brahms during one evening.

Raimundas Katilius is the kind of musician who can have a recital in the evening, then the next day a matine concert a hundred kilometres away, and on return one more concert in the evening.

The great and vivid talent of Katilius always comes as a surprise to foreign audience.

LARISA LOBKOVА

L. Lobkova — buvusi ilgametė Maskvos P. Čaikovskio konservatorijos koncertmeisterė. 1966 m. ji pradėjo groti su R. Katiliumi, gastroliuodama su šiuo smuikininku įvairiose šalyse.

Larisa Lobkova who was a concertmaster at the Moscow P. Tchaikovsky Conservatoire for a long time, in 1966 started playing and touring in various countries together with a violinist R. Katilius.

„MUZIKA SANDOMIRUI (LAUKIMAS)“ „pasidaro“ iš vieno garso, kurį fortepijonas turėtų išgauti visais įmanomais būdais (pirštu užkabint stygą ir pan.). Iš už šito „sol“ (anot autoriaus, paties švelniausio garso) atsiveria tono-pustonio dermės serija.

Kompozitorius sako, jog rašydamas galvojo apie politines Lenkijos ir Lietuvos situacijas („Muzika...“ užsakytą Sandomierz muzikos festivaliui). Kitaip tariant — tai dar vieną liūdnas F. Bajoro kūrinys.

Jis toks natūralus, kad, rodos, yra (tvyro) visą laiką ir neturi nei pradžios, nei pabaigos.

"MUSIC FOR SANDOMIERZ (EXPECTATION)" "produced" by one sound which must be performed in all possible ways (e. g. brushing against a string by thinger). Under the "sol" (the most soft sound, according to the author) opens the series of mode of tone-halftone.

The author says that while composing this piece he contemplated on the political situation between Lithuania and Poland. ("Music..." ordered for Sandomierz music festival). Or putting it in other words, this is another sad piece written by Bajoras.

It is so natural that it hangs all the time, having neither beginning nor the end.

OSVALDAS BALAKAUSKAS

O. Balakauskas (g. 1937) baigė Vilniaus pedagoginių institutą (muzikos fak., 1961) ir Kijevo konservatorijos kompozicijos specialybę (1969). Dabar — Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos katedros vedėjas.

REIKSMINGIAUSI KURINIAI

Styginių kvartetas Nr. 2 (1971); kamerinė simfonija „Muzikos“ violončelei ir medinių pučiamųjų kvintetui (1972; II red. fleitai, smuikui, elektrinei violončelei, fortepijonui ir fonogramai, 1982); koncertas violončelei ir kameriniam orkestrui „Ludus Modorum“ (1972; II red. elektrinei violončelei, fleitai, smuikui, fortepijonui ir fonogramai, 1982); „Studi Sonori“ dviem fortepijonams (1972); Simfonija Nr. 1 (1973); Simfonija concertante Nr. 1 fortepijonui ir orkestrui „Kalnų sonata“ (1975); trys pjetrės smuikui ir fortepijonui „Kaip marių bangos prisilietimas“ (1975); „Orgija. Katarsis“ elektrinei violončelei ir fonogramai (1979); Simfonija Nr. 2 (1979); „Passio Strumentale“ styginių kvartetui ir s. orkestrui (1980); Koncertas obojui, klavesinui ir styginių orkestrui (1981); kamerinė simfonija „Raštai“ fleitai, smuikui, violončelei, fortepijonui ir fonogramai (1981); Sinfonia concertante Nr. 2 smuikui, fortepijonui ir s. orkestrui (1982); sonata „Do nata“ altui ir fonogramai (1982); „Dada-Concerto“ sopranui, tenorui, dviej bosams ir instrumentiniam ansambliaiui (L. Gutausko ž., 1982); „Spengla-Ūla“ šešiolikai styginių (1984); muzika filmui-baletui „Zodiakas“ (1984); „Tyla. Le Silence“ sopranui, altui, tenorui, bosui ir kameriniam orkestrui (O. Milašiaus ž., 1986); „Naujasis turkų maršas“ dviej fortepijonams (1987); „Opera Strumentale“ orkestrui (1987); baletas „Makbetas“ (J. Smorigino libr., pagal W. Shakespeare tragediją, 1988); „Ostrobotnijos simfonija“ dvidešimčiai styginių (1989); „VEDA—SEKA—BUDI“ mušamiesiems (1990).

„LIETUS KROKUVAI“ smuikui ir fortepijonui (arba preparuotam fortepijonui, arba klavesinui)—kompozicija iš kelionės faktūrinės variacijų, kurių pagrindas — trijų arba keturių tonų mikrosistemos.

Osvaldas BALAKAUSKAS

O. Balakauskas (b. 1937) graduated from the Vilnius Teachers Training Institute (music department, in 1961) and from the Kiev Conservatoire (1969) where he studied composition.

At present he is the head of the composition department in the Lithuanian Music Academy.

MAJOR WORKS

String quartet No. 2 (1971); chamber symphony "Les musiques" for cello and wind quintet (1972; second variant for flute, violin, electric cello, piano and tape, 1982); Concerto for cello and chamber orchestra "Ludus Modorum" (1972; second variant for electric cello, flute, violin, piano and tape, 1982); "Studi Sonori" for two pianos (1972); Symphony No. 1 (1973); Sinfonia Concertante No. 1 for piano and s. orchestra "Mountain Sonata" (1975); Three pieces for violin and piano "Like a Touch of a Sea Wave" (1975); "Orgy. Catharsis" for electric cello and tape (1979); Symphony No. 2 (1979); "Passio Strumentale" for string quartet and s. orchestra (1980); Concerto for oboe, harpsichord and string orchestra (1981); chamber symphony "Tracery" for flute, violin, cello, piano and tape (1981); Sinfonia Concertante No. 2 for violin, piano and s. orchestra (1982); Sonate "Do nata" for viola and tape (1982); "Dada-Concerto" for soprano, tenor, two basses and instrumental ensemble (verse by L. Gutauskas, 1982); "Spengla-Üla" for sixteen strings (1984); music for film-ballet "Zodiac" (1984); "Le Silence" for soprano, alto, tenor, bass and chamber orchestra (verse by O. Milašius, 1986); "Alla Turca Once More" for two pianos (1987); Opera Strumentale for orchestra (1987); ballet "Macbeth" (libretto by J. Smoriginas, 1988); Ostrobothnian Symphony for twenty strings (1989); "VEDA—SEKA—BUDI" for percussions (1990).

"RAIN FOR KRAKOW" for violin and piano (or prepared piano, or harpsichord). The composition consists of a few textured variations of a three or four tones microsystematic foundation.

Osvaldas BALAKAUSKAS

AUDRONĖ MATULIONYTĖ-PŠIBILSKIENĖ

A. Matulionytė-Pšibilskienė — viena iš aktyviausių alto muzikos prabaguočių Lietuvoje. Ji mokėsi M. K. Čiurlionio meno mokykloje, 1968 m. baigė Lietuvos konservatoriją, po to stažavosi Maskvos konservatorijoje. Nuo 1975 m. A. Matulionytė-Pšibilskienė dėsto Lietuvos muzikos akademijos Kamerinio ansamblio katedroje. Daug koncertuoja — ji ilgametė Lietuvos kamerinio orkestro artistė, koncertuoja solo, su ansambliais.

Altistės repertuaras taip pat įvairus — jame daug vietos užima ir šiuolaikinė muzika (tai visada malonu pabrėžti).

1978—1979 m. A. Matulionytė-Pšibilskienė lankė paskaitas Danijos Karališkojoje muzikos konservatorijoje.

A. Matulionytė-Pšibilskienė is one of the most active propagators of viola music in Lithuania.

She studied in M. K. Čiurlionis Art School, in 1968 graduated from the Lithuanian Conservatoire, later pursued further studies in the Moscow Conservatoire. Since 1975 A. Matulionytė-Pšibilskienė teaches in the department of chamber ensemble of the Lithuanian Music Academy. She is a bussy performer as she belongs to the Lithuanian Chamber Orchestra, and plays, both solo parts and together with ensembles.

The repertoire of the viola-player is really impressive, as she performs a number of the contemporary music works (what is always pleasant to mention).

From 1978 till 1979 A. Matulionytė-Pšibilskienė attended the lectures in the Denmark Royal Music Conservatoire.

JULIUS ANDREJEVAS

J. Andrejevas (g. 1942) baigė Lietuvos muzikos akademiją, fortepijono (1965) ir kompozicijos (1971) specialybes. Dabar dėsto kamerinio ansamblio katedroje, koncertuoja (grodamas fortepijonu bei klavesinu).

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Teleopera „Liūdna pasaka“ (J. Andrejevo libr. pagal J. Biliūno apsaikymą, 1971); „Feniksas“, choro ciklas (E. Mieželaičio ž., 1971); Baladė fortepijonui (1972); Trio smuikui, violončelei ir arfai (1973); Mini koncertas fortepijonui ir orkestrui (1974); „Strazdas“, choro ciklas (1979); „Rauda“ birbyniių kvintetu (1979); kantata „Amžinai jaunystei“ (Just. Marcinkevičiaus ž., 1979); sonata „Metamorfozės“ flėitai (1980); sonata fortepijonui „Per se“ (1983).

DUO — vienos dalies kūrinys, laisvos sonatos formas. Plėtojimas variacinis. Iš pagrindinio — sekundinių slinkčių — motyvo sukomponeuota viena faktūra. Kontrastuoja judėjimo greičiai, tuo pačiu — emocinės būsenos.

Kraštiniams, jausmingesniems epizodams priešpastatytas centrinis — motorinis, lyg nesustabdomas mechaniskas laiko bėgimas.

Julius ANDREJEVAS

J. Andrejevas (b. 1942) graduated from the Lithuanian Music Academy, piano in 1965 and composition in 1971. Now he teaches in the department of Chamber Ensemble.

MAJOR WORKS

Teleopera "A Sad Fairy-tale" (libr. by composer based on the short story by J. Biliūnas, 1971); choir cycle "Phoenix" (based on E. Mieželaitis poetry, 1971); A Ballada for piano (1972); Trio for violin, cello and harp (1973); Mini Concerto for piano and orchestra (1974); choir cycle "Thrush" (based on E. Mieželaitis poetry, 1979); "A Lament" for pipe

quintet (birbynės, lithuanian folk instrument, 1979); cantata "For Eternal Youth" (verse by Just. Marcinkevičius, 1979); sonata for flute "Metamorphoses" (1980); sonata for piano "Per se" (1983).

A DUO is one movement work in the form of a free sonata. The development is variable. The whole texture is built up from the major motive of the secondal slides.

The motion speeds, as well as the emotional states, contrast with each other.

The first and the last emotional episodes are opposed to the central — motoric one, which is like unrestrainable mechanical flow of time.

Julius ANDREJEVAS

ONUTĖ NARBUTAITE

O. Narbutaitė (g. 1956) baigė Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos klasę (1979).

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„Nakties kantata“ kameriniams chorui (A. A. Jonyno ž., 1979); „Styginių kvartetas Nr. 2 „Atverk užmaršties vartus“ (1980); „1981-ųjų birželio muzika“ smuikui ir violončelei (1981); cantata „Kai ateina pasakutinė taikos diena“ moterų chorui, fleitai, altui ir klavesinui (A. Ambraso ž., 1982); „Interludium“ fleitai, violončelei ir vargonams (1983); „Vilniaus divertismentas“ fleitai, duiem išilginėm fleiton, gitarai, klavesinui, tamburinui ir styginių kvartetui (1984); „Aštūonstygé“ smuikui ir altui (1986); „V. Mykolaičio-Putino eiléraštis“ balsui ir fortepijonui (1990).

Po diatoniško, švelnaus „Vilniaus divertimento“ būtinai turėjo atsirasti dygi, disonansiška „AŠTUONSTYGĖ“.

Kadais pavasariško vėjo sušiauštos natos ir suraizgytos stygos šiemet autorės buvo kiek „pašukuotos“ — įnikęs kito pavasario vėjas aplaužė spyglius, išplėsė puslapius ir sujudino penkerius metus tylėjusiias stygas.

Iki pasimatymo — Onutė

O. Narbutaitė (b. 1956) graduated from the Lithuanian Music Academy, the class of composition, in 1979.

MAJOR WORKS

“Night Cantata” for chamber choir (verse by A. A. Jonynas, 1979); String Quartet No. 2 “Open the Gates of Forgetfulness” (1980); “The Music of June 1981” for violin and cello (1981); cantata “When there Comes the Last Peace Day” for female choir, flute, viola and harpsichord (text by A. Ambrasas, 1982); “Interludium” for flute, cello and organ (1983); “Vilnius Divertissement” for flute, two recorders, guitar, harpsichord, tamburine and string quartet (1984); “Eight-String” for violin and viola (1986); “A Poem by V. Mykolaitis-Putinas” for voice and piano (1990).

After the diatonic and gentle "Vilnius Divertissement" a prickly, dissonant "EIGHT-STRING" should appear for sure. The notes ousted by the spring wind and the entangled strings were somewhat "brushed" by the author this year.

The wind of some other spring broke the thorns, tore out the pages and stirred up the strings which were silent for five years.

So long, Onutė

SERGEJUS OKRUŠKO

S. Okruško 1980 m. baigė Lietuvos muzikos akademiją, 1983 m.— aspirantūrą Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje.

Pianisto repertuare — muzika nuo J. S. Bacho iki G. Ligeti. „Daug kas i mūsų amžiaus muziką eina per klasiką. Mano kelias kitas: i klasiką — per šiuolaikinę muziką,— sako atlikėjas.

S. Okruško graduated from the Lithuanian Music Academy in 1980 and continued his studies as a postgraduate student of the Moscow P. Tchaikovsky Conservatoire in 1983.

The pianist's repertoire comprises music from J. S. Bach to G. Ligeti. "Many enter into the modern music through classic. My itinerary is the opposite: to classic through the contemporary music"— says the artist.

TRIO — tai trikampis. Trikampis konfliktiškesnis už kvadratą. Konfliktiškume slypi tragiškas atspalvis, tačiau trikampis turi viršunę. Transcendentinę viršunę, kuri spinduliuoja.

Trio — keturių daliių. Kiekvieną dalį išsivaizduoju kaip trikampį. I — Allegro — kūrinio pagrindas, ant kurio viršūnės laikosi kiti trys trikampiai. II-sios dalies Grazioso efektas pakelia po I aukštyn, randa prasmę III-joje, Lirico dalyje ir spinduliuoja postlitudinėje IV-je — Moderato — išraiškoje.

Tai geometrinė fantazija. O muzika turėtų būti romantinio charakterio, kuriame atispindėtų paprasti žmogiški jausmai — kančia ir meilė.

"TRIO" is a triangle. A triangle possesses a greater conflict than a square. There is a tragical note in the conflict. However a triangle has a top, a transcendental top which radiates.

"Trio" is a four-movement work. Every movement is perceived by me as a triangle.

The first movement — Allegro — is the basis of the work, on the top of which are situated the other three triangles.

The Grazioso effect in the second movement rises higher than in the first, finds its sense in the third, Lirico part and radiates in the postlude, fourth, Moderato expression.

This is a geometrical fantasy. But music should be romantic in its character, and serve as the reflections of ordinary human emotions: suffering and love.

Vytautas BARKAUSKAS

**SPALIO
OCTOBER**

27

**15 val.
3 p. m.**

**LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJA
THE LITHUANIAN MUSIC ACADEMY**

Kamerinis chorus
„JAUNA MUZIKA“
dirigentas —
REMIGIJUS MERKELYS

Chamber choir
“YOUNG MUSIC”,
conductor —
REMIGIJUS MERKELYS

O. BALAKAUSKAS

„Jau saulelė vėl...“ Kr. Donelaičio ž. 1974 2^r
“The Sun is again...” v. by K. Donelaitis

F. BAJORAS

„Vėjas“ V. Skripkož. 1978 2^r
“Wind” v. by V. Skripko

M. URBAITIS

Lacrimosa — premjera 1991 5^r
premiere

N. VALANČIŪTĖ

„Lietus plonom stiklinėm kojom“ H. Radausko ž. 1987 3^r
“Rain on Thin Glass Legs” v. by H. Radauskas
„Po miražais“ H. Radausko ž. 1991 4^r
“Under Mirages” v. by H. Radauskas

A. JASENKA

„Instrukcija Kukučiui“, M. Martinaičio ž. 1989 5^r
“Instruction to Kukutis” v. by M. Martinaitis

D. ROKAITĖ

„Credo“ M. Martinaičio ž. 1991 5^r
v. by M. Martinaitis

V. AUGUSTINAS

„Supkit meskit“ liaudies ž. 1991 4^r
“Swingl — Throw” v. folk
„Treputė martela“ liaudies ž.
“Stamper — Daughter-in-law” v. folk

Vokalinis ansamblis
„MUSEUM MUSICUM“,
dirigentas —
VYTAUTAS MIŠKINIS

Vocal ensemble
“MUSEUM MUSICUM”,
conductor —
VYTAUTAS MIŠKINIS

V. MIŠKINIS

Exultate Deo	1987	4'
O Salutaris	1989	3'
Iš keturių motetų M. Durufle atminimui:	1989	7'
Tota pulchra; Tantum ergo	1990	3'
From four motets pro memoria M. Durufle: Tota pulchra;		
Tantum ergo		
Trys religinės giesmės: O Bone Jesu; Adoramus; Regina coeli	1989	12'
Three Religious Songs: O Bone Jesu; Adoramus; Regina coeli		
Gloria iš Mišių G-dur	1988	4'
Gloria from Mass G-dur		

N. VALANČIŪTĖ

„Atodūsis“ A. Marčeno ž.
“Deep Breath” v. by A. Marčėnas

R. MAŽULIS

„Miegas“ S. Grochowiak ž., vertė S. Geda
“Sleep” v. by S. Grochowiak
„Apstulbusi akis prarado amą“ S. Grochowiak ž.,
vertė S. Geda

“The Dazzled Eye Lost its Speech” v. by S. Grochowiak

M. URBAITIS

„Išvaikšiojau mišką, išvaikšiojau lauką“ J. Juškaičio ž.
“Strolling Over the Groves and Fields“ v. by J. Juškaitis

O. NARBUTAITE

„Nakties kantata“ A. A. Jonyno ž.
“The Night Cantata” v. by A. A. Jonynas

„JAUNA MUZIKA“

1986 m. Remigijus Merkelys koncertinei veiklai sukvieta vokalinį ansamblį. 1989 m. pabaigoje jis išaugo į kamerinį chorą — dabar Jame apie 20 žmonių. Kolektyvas gasto liuoja užsienyje: jau buvo Airijoje, Austrijoje, Japonijoje, Italijoje, Ispanijoje. Choro repertuaras vyrauja šiuolakinė muzika.

The vocal ensemble "Young Music" was founded by Remigijus Merkelys in 1986. In 1989 it grew into a chamber choir and now includes 20 singers. The choir has toured many countries, such as Ireland, Austria, Japan, Italy, Spain. The ensemble prefers playing contemporary music.

„JAU SAULELĖ VĖL...“—chorinė miniatiūra pagal Kristijono Donelaičio poemos „Metai“ fragmentą.

“THE SUN IS AGAIN...” is a choral miniature based on the fragment by Kristijonas Donelaitis poem “Metai” (“Years”).

Osvaldas BALAKAUSKAS

„VĖJAS“. Man rodos, visi tie, kurie stengesi rimčiai rašyti apie F. Bajoro muziką, kūrybines kančias negreit užmirš. Ar lengva išnagrinėti Visuotinybę?

O dangaus skliautą?

“WIND”. I think that those who tried to make a professional analysis of F. Bajoras works will remember the creative “birth pangs” for a very long time. Is it easy to analyse Universality?

Or the dome of heaven?

MINDAUGAS URBAITIS

M. Urbaitis (g. 1952) baigė Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos specialybę (1975). Šiuo metu toje pačioje akademijoje dėsto šiuolaikinę muziką, o rugsėjo 8 d. Lietuvos kompozitorų sąjungos suvažiavimas jį išrinko Lietuvos kompozitorų sąjungos pirmininku.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Invencijos 3—5 obojams (1976); Quartetto per archi (1978); „Meilės daina ir išsiskyrimas“ aukštam balsui ir vėluojančiai sistemai (A. A. Jonyno ž., 1979); Trio trimis melodiniams instrumentams (1982); „Albumo lapeliai“ (penki paskyrimai Philip Glass) mišriems balsams ir vargonams ad libitum (1984); „Išvaikščiojau mišką, išvaikščiojau lauką“ chorui (J. Juškaičio ž., 1986); „Bachvariationen“ keturiems smuikams arba smuikui ir magnetofono juostai (1988).

LACRIMOSA aštuonių balsų chorui a cappella skirta žuvusiems už Lietuvos laisvę. Kompozicinė technika gimininga kitiems mano choro kūriniams. Kartu tai „*Hommage à W. A. Mozart*“.

Mindaugas URBAITIS

M. Urbaitis (b. 1952) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1975, the class of composition. At present he teaches modern music in the same Academy. Since 8th of September, 1991, he is the chairman of the Lithuanian Composers Union.

MAJOR WORKS

Inventions for 3—5 oboes (1976); *Quartetto per archi* (1978); “*Love Song and Parting*” for high voice and tape delay system (v. by A. A. Jonynas, 1979); *Trio for three melodic instruments* (1982); “*The Album's Leaves* (five dedications to Philip Glass) for mixed voices and organ ad libitum (1984); “*Stroling Over the Groves and Fields*” for choir (v. by J. Juškaitis, 1986); “*Bachvariationen*” for four violins or for violin and recorded tape (1988).

LACRIMOSA is the a cappella for mixed choir eight voices dedicated to those who died for the freedom of Lithuania. The compositional technique is analogical as in the other choral works. It is also the “*Hommage à W. A. Mozart*”.

Mindaugas URBAITIS

NOMEDA VALANČIŪTĖ

N. Valančiūtė (g. 1961) baigė Lietuvos muzikos akademiją, kompoziciją (1984).

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„*Narcizas*“ preparuotam fortepijonui ir klavesinui (1986); „*Inkrustacija*“ smuikui ir obojui (1987); „*Lietus plonom stikliném kojom*“ chorui arba aštuoniem balsams (H. Radausko ž., 1987); „*Laiptai*“ keturiems sopraniniams saksofonams (1988); „*Ofelija*“ sopranui ir vargonams (H. Radausko ž., 1988); „*Po miražais*“ chorui (H. Radausko ž., 1989); kantata kameriniams chorui „*Išeinanti šviesa*“ (A. Marčeno ž., 1989); „*Célé*“ styginių orkestrui (1990).

„*LIETUS PLONOM STIKLINÉM KOJOM*“. Tiesiog džiaugiausi tekstu, kartodama jį begalybę kartų (panaudotos trys eilutės iš eileraščio „*Lietus*“:

Lietus plonom stikliném kojom
Po visą sodą béginéja.

(...)
Džiaugsmingai krūpčioja alėja)

„PO MIRĀZAI“. Pagal visą to paties pavadinimo eilėraštį. Teksto naudojimo principas panašus, kaip ir „Lietuje...“, tik džiaugsmo čia jau maža.

Nomeda VALANČIŪTĖ

(Trečioji dalis — jau viena H. Radauskų eilutė chorinis kūrinys „Miško lapai pamisusiom voverėm vėjyje šoka (ruduo)“, 1991, dar neatliekamas.— N. V.)

N. Valančiūtė (b. 1961) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1984, the class of composition.

MAJOR WORKS

“Narcissus” for prepared piano and harpsichord (1986); “Incrustation” for violin and oboe (1987); “Rain on Thin Glass Legs” for choir or eight voices (v. by H. Radauskas, 1987); “The Stairs” for four soprano saxophones (1988); “Ophelia” for soprano and organ (v. by H. Radauskas, 1988); “Under the Mirages” for choir (v. by H. Radauskas, 1989); cantata for chamber choir “The Disappearing Light” (v. by A. Marčėnas, 1989); “The Cell” for string orchestra (1990).

“RAIN ON THIN GLASS LEGS”. My heart was singing and I repeated the text again and again. (Three lines from H. Radauskas poem “The Rain” are made use of:

*The rain on thin glass legs
is ramping all around the garden.
(...)
the alley gives a joyful start.)*

“UNDER MIRAGES”. I make use of the whole poem. The principle of using the text is very similar to the one used in “The Rain...” but the work is almost completely devoid of joy.

Nomeda VALANČIŪTĖ

(The third movement is based on one line by H. Radauskas: “The leaves of the wood are dancing in the wind like crazy squirrels (Autumn)”, 1991, has not been performed so far.— N. V.)

ANTANAS JASENKA

A. Jasenka — Lietuvos muzikos akademijos kompozicijos specialybės trečiojo kurso studentas.

„INSTRUKCIJA KUKUČIUI“. Ši instrukcija — ne vien Kukučiui, bet ir visai muzikinei kalbai. Atsiradę tam tikri garsai, ritmas ir forma — lyg savotiški nurodymai ateinantiems garsams, ritmams ir formoms. Aš nese-ku Renesanso chorine muzika, bet ir šiame kūrinyje yra cantus firmus („už kadro“; jis leidžia pajusti dainuojančio partnerio svarbą).

Tai tiek dėl medžiagos, o M. Martinaitčio eilės man artimos dėl to, kad jose „aträndu“ instrukcijas, skirtas visai žmonijai, kalbančias apie vidinę žmogaus švarą bei jos siekimą.

Antanas JASENKA

A. Jasenka is a third year composition student of the Lithuanian Music Academy.

“INSTRUCTION TO KUKUTIS”. This instruction is meant not only for Kukutis but for the whole musical language. Certain sounds, rhythm or form which emerge like a kind of instruction for the following sounds, rhythmus, and forms. I am not a follower of the Renaissance choir music, but one can find cantus firmus even there though disguised. It enables one to feel the importance of a singing partner.

So much for the texture.

M. Martinaitis' text speaks to my heart because in the poem I find instructions for the whole humanity; instructions bespeaking about the inner purity of a man and his striving for it.

Antanas JASENKA

DAIVA ROKAITĖ

D. Rokaitė — Lietuvos muzikos akademijos II kurso kompozicijos specialybės studentė.

„CREDO“ — poema, kur muzika nesistengia iliustruoti žodžių — keturių gyvenimo credo teiginių, ji kuria savo vaizdinių sferą.

Svarbiausias formas ypatumas — daugiasluoksnės faktūros laipsniškas pakeitimai unisonine.

Daiva ROKAITE

D. Rokaitė is the second year composition student of the Lithuanian Music Academy.

“CREDO” is the poem where music does not aim at the illustration of words — four statements of life credo; it creates the sphere of images.

The major distinction of the form is the gradual change of multi-layer — texture in the unison.

Daiva ROKAITE

VACLOVAS AUGUSTINAS

V. Augustinas (g. 1959) 1982 m. baigė Lietuvos muzikos akademijos choro dirigavimo specialybę, o 1984—1989 m. ten pat studijavo kompoziciją. Dėsto „Ažuoliuko“ muzikos mokykloje.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Muzika gitarai“ (1984); „Scholastinis kvartetas“ (1986); kantata chorui „Paklauskit vaiko patarimo“ (E. Ališankos ž., 1985); „RAmoGAtet“ flieitai, tablai, variniams pučiamiesiems (1988).

„TREPUTĖ MARTELĀ“ aštuonių balsų chorui, dviem išilginėms flėtomis, skudučiams ir mušamiesiems — sutartinės harmonizacija.

„SUPKIT MESKIT“ — viena dalis iš kalendorinių dainų ciklo. Čia panaudota daina iš G. Četkauskaitės rinkinio „Dzūkų melodijos“.

Vaclovas AUGUSTINAS

V. Augustinas (b. 1959) graduated from the Lithuanian Music Academy, choir conducting class, in 1982, and from 1984 till 1989 undertook further periods of composition studies in the same Academy. At present he teaches in the music school of boys' choir "Ažuoliukas".

MAJOR WORKS

“Music for guitar” (1984); “Scholastic Quartet” (1986); cantata for choir “Ask a Childe for Advice” (v. by E. Ališanka, 1985); “RAmoGAtet” for flute, tabla, brass (1988).

“STAMPER — DAUGHTER-IN-LAW” for eight voices’ choir, two recorders, pan-pipes, and percussion — the harmonization of sutartinė.

“SWINGL — THROW”— one movement from the cycle of the calendar songs. O song from G. Četkauskaitė collection “Dzūkai melodies” is used here.

Vaclovas AUGUSTINAS

“MUSEUM MUSICUM”

Vokalinis ansamblis įkurtas 1982 m. Nuo tada jam vadovauja Genadijus Alftimovas. 1988 m. su kolektyvu pradėjo dirbti ir Vytautas Miškinis — taigi ansamblis dabar turi du vadovus. Šis dainininkų būrelis nuolat dalyvauja įvairiuose (prestižiuose) tarptautiniuose konkursuose, festivaliuose, talkina įrašant muziką spektakliams bei kino filmams. Bendradarbiauja su TVR lengvosios muzikos koncertų rengėjais.

Ypatingą dėmesį ansamblis skiria religinei muzikai.

The vocal ensemble “Museum Musicum” (artists directors — Genadijus Alftimovas and Vytautas Miškinis) was founded in 1982.

The ensemble is a constant participant of international competitions and music festivals. It also helps to record music for stage and films. The ensemble cooperates with the people who organize light music concerts on Television.

"Museum Musicum" pays a special attention to religious music.

VYTAUTAS MIŠKINIS

V. Miškinis (g. 1954) 1976 baigė Lietuvos muzikos akademiją, kur mokėsi choro dirigavimo. „Ažuoliukui“ jis vadovauja nuo 1979 m. Ne taip seniai (nuo 1985 m.) V. Miškinis Akademijoje dėsto dirigavimą.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Mišios G-dur 4—8 balsų chorui (1988); „Ave Marija“ chorui (1988); „Salve Regina“ chorui (1988); Mišios C-dur „Už Tėvynę“ aštuonių balsų chorui (1989); „Keturiös šv. Marijos litanijos“ aštuonių balsų chorui (V. Mykolaičio-Putino ž., 1989); Religinės miniatiūros (12 dalių, 1990); „Šv. Velykų mišios“ chorui ir vargonams (1990); Missa brevis „Pro Pace“ vaikų chorui ir vargonams (1991); Missa brevis f-moll aukštam solo balsui ir vargonams (antra versija — lygių balsų chorui ir vargonams, 1991); Mišios As-dur chorui (parašytos Loreto (Italija) Dievo Motinos bažnyčios užsakymu, 1991).

EXULTATE DEO parašytas tradiciniu liturginiu tekstu, inspiruotas F. Poulenc to paties pavadinimo moteto, jo laužytois melodijos, įvairiausiu štrichu ir eklektizmo. F. Poulenc motetas cituojamas.

O SALUTARIS sukurtas taip pat pagal tradicinį tekstą. Tai reprizinės trijų dalių formos kompozicija. Kraštinėse dalyse balsai išdėstyti choralo principu. Vidurinioji dalis — poliritminė, kiekvienas balsas dainuoja savais tempais.

KETURI MOTETAI M. DURUFLE ATMINIMUI. M. Durufle — prancūzų kompozitorius ir vargonininkas. Ciklo atsiradimą inspiravo mūsų asmeninė pažintis bei M. Durufle kūrybos principai.

,,TOTA PULCHRA“ dominuoja homofoninė faktūra. „TANTUM ERGO“ — polifoninės struktūros. Čia man labiausiai rūpėjo atskleisti motetu žodžių prasmę.

,,TRYS GIESMĖS“ taip pat parašytos liturginiu tekstu. Dvi pirmosios — sąskambiu derinys, kuriami daug reikšmės įgyja prasminiai žodžių akcentai. Trečioji giesmė — gyvo charakterio, polifoninė.

GLORIA IŠ MIŠIŲ G-DUR — vyrauja du planai: lyriškas, grindžiamas chorališku skambesiu, bei aktyvus, kur vyrauja aštrūs sąskambiai. Išskirtinis kūriniu bruožas — laužytois ritmo figūros.

Vytautas MIŠKINIS

V. Miškinis (b. 1954) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1976 where he studied choir conducting. Since 1979 he is the artistic

director of the boys choir "Ažuoliukas", and since 1985 teaches choir conducting in the Academy.

MAJOR WORKS

Mass G-dur for 4—8 voices choir (1988); "Ave Maria" for choir (1988); "Salve Regina" for choir (1988); Mass C-dur "For the Homeland" for 8 voice choir (1989); "Four Maria's litanies" for 8 voice choir (v. by V. Mykolaitis-Putinas, 1989); "Religious Miniatures" (12 movements, 1990); "St. Easter Mass" for choir and organ (1990); Missa brevis "Pro Pace" for children choir and organ (1991); Missa brevis f-moll for high voice solo and organ (the second edition — for choir of non-mixed voices and organ, 1991); Mass As-dur for choir (was ordered by Loreto (Italy) God Mother's Church, 1991).

Exultate Deo is based on a traditional liturgical text. This work was inspired by F. Poulenc's motet (under the same title). I admired its broken melody, various strokes and eclectism. Here I quote Poulenc's motet.

O SALUTARIS is also composed after the traditional text. This is a reprisal composition consisting of three movements. The voices in the first and the last movements are distributed according to the principal of choral. The central movement is polyrhythmic, as every voice sings in its own tempo.

FOUR MOTETS PRO MEMORIA M. DURUFLE. M. Durufle was French composer and organist. This cycle is the fruit of our personal relationship and M. Durufle's creating principals. In "TOTA PULCHRA" the harmonic texture dominates. The structure of "TANTUM ERGO" is polyphonic. Here I aimed at revealing the sense of the text of motets.

"THREE SONGS" are also based on the traditional liturgical text. The first two are the combination of consonances where the notional accents of words are very important. The character of the third song is very lively, polyphonic.

Two plans are recognized in *GLORIA FROM THE MASS G-DUR*: the masculine, based on choral sounding and the active, there sharp consonances prevail. The distinctive feature of this work is its broken rhythmical figures.

Vytautas MIŠKINIS

RYTIS MAŽULIS

R. Mažulis (g. 1961) kompozicijos specialybę 1983 m. baigė Lietuvos muzikos akademijoje. Šiuo metu joje dėsto teorinės disciplinas.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„Karalius Karolis“ — bet kurio tono kanonas keturiems lygiems balssams (R. Rastausko ž., 1984); „Čiauškanti mašina“ keturiems klavišiniams instrumentams (1986), „Mébijaus lapo kanonas“ dviejų instrumen-

tams (1987); „Auksaspalvis“ — kolisonata keturioms Mamoms, keturiems Markinams, trombonui, preparuotam fortepijonui ir magnetofono juostai (kartu su Ričardu Kabeliu, 1987); „Miegas“ keturiem sopranams ir keturiem smuikams (S. Grochowiak ž., vertė S. Geda, 1988); „Iš kur gi tai žinot galėčiau aš?...“ — vėluojanti kanoninė sekvencija 14-kai balsų (G. Aigi ž., vertė S. Geda, 1988).

„MIEGAS“ — kamerinė kompozicija, iškūnijanti universalią kanono idėją. Teminė linija sudaroma iš atskirų segmentų. Jų multiplikavimas, begalinis „tiražavimas“ ir yra pagrindinis principas, sukuriantis „Miego“ faktūrą bei formą. Tempas perdėtai lėtas, laiko tékmė létinama, stabdoma. Žodžiai („Gal užmigsiu atminty / gal užmigsiu vaikystėj / gal užmigsiu Šartro Katedros rozetėj“) padalinami atskirais skiemenumis, dėl to tekstas tampa negirdimas, tačiau išlieka jo simbolinė semantika.

„APSTULBUSI AKIS PRARADO AMĄ“ — begalinis spiralinis kanonas keturiem lygiem balsams, skirta atlikti nedideliam balsų ansambliui ar kameriniams chorui. Netradicinės užrašymo būdai (grafinė notacija) atliepia struktūrinę kompozicijos idėją — balsai juda uždarame rate sekvencijos principu aukštyn ir žemyn. Kanono skambėjimas kiek primena sutartinę, bendrieji technologijos principai taip pat siejasi su archaiškosios muzikos tradicijomis.

Rytis MAŽULIS

R. Mažulis (b. 1961) graduated from the Lithuanian Music Academy in 1983, where he studied composition. At the present moment he teaches theory in the Academy.

MAJOR WORKS

“King Carrol” the canon of any tone for non-mixed voices (v. by R. Rastauskas, 1984); “A Chaltering Machine” for four keyboard instruments (1986); “The Canon of Möbius Leaf” for two instruments (1987); “Golden coloured” a colisonata for four Mothers, four Markins, trombone, prepared piano and tape (mutual work with Ričardas Kabelis, 1987); “Sleep” for 8 sopranos and 4 violins (v. by S. Grochowiak, translation by S. Geda, 1988); “Where From Could I Know That”? a late canonic sequence for 14 voices (v. by G. Aigi, translation by S. Geda, 1988).

“SLEEP” — a chamber composition for 8 sopranos and 4 violins, embodying the universal idea of a canon. The thematic line consists of separate segments. The major principle creating the texture and form of “Sleep” is their multiplication and endless “edition”. The tempo is hyperbolically slow, the time sequence is gradually slackened and stopped. The words (Maybe I'll fall asleep in my memory / maybe I'll fall asleep in my childhood / maybe I'll fall asleep in the rozette of Chartres Cathedral)

are divided into separate syllables, that is why the text becomes inaudible though its symbolic semantics remains.

“THE DAZZLED EYE LOST ITS SPEECH” (v. by S. Grochowiak, translated by S. Geda) is an endless spiral canon for 4 equal voices meant to be performed by a small vocalic ensemble or chamber choir. The non traditional, graphic way of notation is in conformity with the structural idea of the composition, the voices move in a closed circle, up and down, on the principal of a sequence. The sounding of the canon reminds one of sutartinė, some extend Lithuanian folk song. The general technological principles have something in common with the archaic musical traditions.

Rytis MAŽULIS

„IŠVAIKŠCIOJAU MIŠKĄ, IŠVAIKŠCIOJAU LAUKĄ“ pagristas do-
rinėje dermėje besikartojančiomis melodinėmis-ritminėmis figūromis ir jų
periodišku nesutapimu, sukeliančiu pastovumo ir kaitos įspūdžio dvily-
pumq.

“STROLLING OVER THE GROVES AND FIELDS” is based on repeating melodic-rhythmic figures and periodical incongruity, evoking the impression of doubleness of consistency and transformation.

Mindaugas URBAITIS

„NAKTIES KANTATA“ sudaro penkios dalys: „Vakaras“, „Ir paukš-
čiai plunksnomis vos liečia dangų“, „Meilės daina“, „Ir kas tau tyloje
pasivaidens“, „Tokia šviesi gamta“. Daugiabalsė polifonizuota muzikos
struktūra atliepia senas madrigalo tradicijas.

“THE NIGHT CANTATA” consists of five movements: “Evening”, “And birds are softly touching the sky with their feathers”, “Love Song”, “And what will come to you in the darkness”, “What bright nature”. The polyphonic multivocal structure of the music is reminiscent of the ancient traditions of a madrigal.

Onutė NARBUTAITE

**SPALIO
OCTOBER**

27

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**MENININKŲ RŪMŲ BALTOJI SALĖ
PALACE OF ARTS, THE WHITE HALL**

ALGIRDAS BUDRYS
(*klarnetas — clarinet*),
ALFREDAS RAČKAUSKAS
(*valtorna — French horn*),
PAULIUS JUODIŠIUS
(*smuikas — violin*)

J. GAIDELIS

Trio 1959

MEDINIŲ PUCIAMUJŲ KVINTETAS —
The WIND QUINTET:
ALGIRDAS VIZGIRDA
(*fleita — flute*),
ROMUALDAS STĄSKUS
(*obojas — oboe*),
ALGIRDAS BUDRYS
(*klarnetas — clarinet*),
ALFREDAS RAČKAUSKAS
(*valtorna — French Horn*),
ALFONSAS ANČEREVIČIUS
(*fagotas — bassoon*)

A. LASON

„Pavasario kvintetas“ 1981 18'
“Spring Quintet”

M. MAROS

Divertimento 1976 7'

MUŠAMUJŲ INSTRUMENTŲ ANSAMBLIS —
PERCUSSION INSTRUMENTS ENSEMBLE:
KONSTANTINAS AKOPIANAS,
ZENONAS BAGAVIČIUS,
VLADISLAVAS ŠEIBAKAS,
ARTŪRAS ZIMBLYS,
ARTŪRAS NAUJIKAS

P. VASKS

Mažasis koncertas timpanams ir mušamiesiems 1986 14'
The Little Concerto for Kettle-drums and percussion
instruments

O. BALAKAUSKAS

VEDA — SEKA — BUDI 1990

T. I. LUNDQUIST

“Sisu” 1976 8'

ALFREDAS RAČKAUSKAS

A. Račkauskas — Pučiamųjų kvinteto vartornistas.

A. Račkauskas is the artist of the Wind Quintet.

JULIUS GAIDELIS

J. Gaidelis (1909—1983) baigė Kauno konservatorijos kompozicijos klasę (1937), 1944 m. emigravo į Vokietiją, vėliau — į JAV. Čia studijavo New England konservatorijoje (1952—1954), gyveno ir dirbo Bostonė.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Styginių kvartetas Nr. 1 (1936); Simfonija Nr. 1 (1937); Simfonija Nr. 2 (1940); baletas „Čičinskas“ (B. Sruogos libr., 1941); „Aliarmas“ s. orkestrui (1945); Styginių kvartetas Nr. 2 (1946); „Jūratė ir Kastytis“ orkestrui (1947); Koncertas smuikui ir orkestrui (1948); Styginių kvartetas Nr. 3 (1949); Simfonija Nr. 3 (1952); Styginių kvartetas Nr. 4 (1954); Simfonija Nr. 4 (1955); Simfonija Nr. 5 (1957); „Kantata apie Lietuvą“ (S. Santvaro ž., 1961); Simfonija Nr. 6 (1961); oratorijs „Giesmė apie Gediminą“ (B. Sruogos ž., 1962); kantata „Demonas“ (P. Lemberto ž., 1962); opera „Dana“ (S. Santvaro libr., 1964); kantata „Kovotojai“ (S. Santvaro ž., 1967); kantata „Partizanų motina“ (J. Aisčio ž., 1970); Mišios chorui (1971); „Kantata lietuviškam žodžiui“ (B. Brazdžionio ž., 1975); opera „Gintaro šaly“ (A. Kairio libr., 1976); opera „Mindaugas“ (A. Kairio libr., 1982).

TRIO smuikui, klarinetui ir vartornai sukurtas 1959 m. Kaip daugelyje to laikotarpio J. Gaidelio kūrinių, tame vyrauja nejaukiai elegiška, graudėsio kupina nuotaika, pakaitomis gretinama su dinamiškesne, bet didesnio praskaidrėjimo nežadančia sfera.

Trijų dalių monotematinis ciklas sandaros požiūriu yra tradicinis. Pirmoji dalis — Andante — iš temos-branduolio laisvai plėtojamos formos, turinčios trijų dalių bruožą. Antroji — Moderato — sonata. Jos ekspozicijoje — trys viena kitą papildančios temos (iskaitant ir valsišką baigiamąją), o reprizos viduryje tritonio atstumu grįžta kūrinio pradinė tema. Trečioji dalis — Lento, Allegro — pirmųjų dviejų variantiška inversija. Lėtojoje akcentuojamas pučiamųjų tembras, jų kanoninės pynės. Allegro — tridaleis variantinės formos.

Kūrinio vyksmo stímulas — turtinos imitacines bei kontrastinės polifonijos priemonės. Harmonija — nulemta polifoninės faktūros, iš kurios dažnai išnyra disonansiniai skambesiai, atonalumo žymės, „atviros“ kadrencijos. Simbolinės prasmės įgyja lamento tipo mažosios sekundos, septimos bei padidintos kvartos intervalai.

J. Gaidelis (1909—1983) graduated from the Kaunas Conservatoire, the class of composition, in 1937. In 1944 he emigrated to Germany and

later to the USA. There he studied at the New England Conservatoire (1952—1954), later on he lived and worked in Boston.

MAJOR WORKS

String Quartet No. 1 (1939); Symphony No. 1 (1937); Symphony No. 2 (1940); Ballet "Čičinskas" (libr. by B. Šruoga, 1941); "Alarm" for orchestra (1945); String Quartet No. 2 (1946); "Jūratė and Kastytis" for orchestra (1947); Concerto for violin and orchestra (1948); String Quartet No. 3 (1949); Symphony No. 3 (1952); String Quartet No. 4 (1954); Symphony No. 4 (1955); Symphony No. 5 (1957); "The Cantata on Lithuania" (v. by S. Santvaras, 1961); Symphony No. 6 (1961); oratorio "The Song about Gediminas" (v. by B. Šruoga, 1962); cantata "The Demon" (v. by P. Lembertas, 1962); opera "Dana" (libr. by S. Santvaras, 1964); cantata "Warriors" (v. by S. Santvaras, 1967); cantata "Partisans' Mother" (v. by J. Aistis, 1970); The Mass for choir (1971); "Cantata to Lithuanian Word" (v. by B. Brazdžionis, 1975); opera "In the Country of Amber" (libr. by A. Kairys, 1976); opera "Mindaugas" (libr. by A. Kairys, 1982).

THE TRIO for violin, clarinet, and French horn was created in 1959. This work as well as the bulk of other works of the period is permeated by an elegical and plaintive mood, alternatively compared to a more dynamic sphere which, however, brings no promise of a real brightening.

From the structural point of view the monothematic cycle, consisting of three movements seems to be traditional. The first movement, Andante, contains the forms that develop from the themenuclear and possesses the features of all the three movements. The second, Moderato, is a sonata. Its exposition comprises three themes that supplement each other (including the fiddle, waltztype theme), and in the middle of the reprise, at the distance of the threetone, the initial theme recurs. The third movement, Lento, Allegro, is a varietal inversion of the first two movements. In the slow movement the stress is laid on the timbre of wind instruments, their canonic garlands. Allegro possesses threepart varietal forms.

The driving force of the work lies in the rich and very thoroughly thought-out imitational and contrastive polyphonic devices. The harmony is determined by the polyphonic texture, from which dissonant sounds, atonality markers, "open" cadences frequently emerge. Minor seconds of the lamento type, seventh and augmented fourths acquire a symbolic meaning.

MEDINIŲ PUČIAMUJŲ KVINTETAS

Kvintetas susibūrė 1965 m. Kamerinė muzika patraukė jau patyrusius simfoninio orkestro artistus. Vėliau daugumas jų orkestrą paliko, pasirinkdam i solistų dalią ir pedagoginį darbą Muzikos akademijoje, pasiryžę

muzikuoti ir penkiese. Matyt, dėl to kvintetas groja džiaugdamasis muzika.

The Wind Quintet was founded in 1965. Chamber music attracted the experienced symphony orchestra artists. Later most of them left the orchestra having decided to become soloists and to work as teachers in the Music Academy and to play in the Quintet. May be that's why performing music is an enjoyment for the group.

ALEKSANDER LASON

A. Lason (g. 1951) baigė Katovicų aukštąjį muzikos mokyklą, dalyvavo kursuose Burgas (Bulgarija) (1979) ir Darmstadt (1984). Dabar dės to Silezijos universitete.

REIKSMINGIAUSI KURINIAI

Sonata smuikui ir fortepijonui (1971); „Septynios dainos Teresė Snopkowska žodžiais“ sopranui ir fortepijonui (1973); „Ispūdžiai“ fortepijonui ir orkestrui (1974); Simfonija Nr. 1 mediniams pučiamiesiems, mušamiesiems ir dviej fortėpijonams (1975); Sonata smuikui Nr. 1 (1975), Kamerinė muzika Nr. 2 (1976); Koncertas fortepijonui ir trim fonogramoms (1976); „Keturiai dalių muzika“ kontrabosui ir fortepijonui (1977); Kamerinė muzika Nr. 3 (1978); Kamerinė muzika Nr. 1 „Stalowa Wola“ (1978); Simfonija Nr. 2 „Concertante“ fortepijonui ir orkestrui (1979), Styginių kvartetas Nr. 1 (1980); „Kaihai“ orkestrui (1980); pučiamųjų kvintetas „Pavasaris“ (1981); Kamerinė muzika Nr. 5 „Keturi metų laikai“ (1984); Sonata smuikui Nr. 2 (1984); Koncertas violončelai ir orkestrui „Pablo Casals atminti“ (1985); Koncertas smuikui ir fortepijonui (1986); Styginių kvartetas Nr. 2 (1987).

„PAVASARIO KVINTETAS“ dedikuotas Lenkijos radio ir televizijos Didžiojo simfoninio orkestro Medinių pučiamųjų kvintetui.

A. Lason (b. 1951) graduated from the State Higher School of Music in Katowice. He has taken part in international courses at Burgas (1979) and Darmstadt (1984). At present he is assistant professor at the Cieszyn branch of the University of Silesia.

MAJOR WORKS

Sonata for Violin and Piano (1971); "7 songs to Words by Teresa Snopkowska" for soprano and piano (1973); "Impressions" for piano and orchestra (1974); Symphony No. 1 for wind instruments, percussion and 2 pianos (1975); Sonata No. 1 for Solo Violin 1975); Chamber Music No. 2 (1976); Concerto for Piano and 3 Tapes (1976); "Music in four Movements" for double-bass and piano (1977); Chamber Music No. 3 (1978);

Chamber Music No. 1 "Stalowa Wola" (1978); Symphony No. 2 "Concertante" for piano and orchestra (1979); String Quartet No. 1 (1980); "Mountains" for orchestra (1980); "Spring" wind quintet (1981); Chamber Music No. 5 "The Four Seasons" (1984); Sonata No. 2 for Solo Violin (1984); Concerto "Pablo Casals in memoriam" for cello and orchestra (1985); Concertino for Violin and Piano (1986); String Quartet No. 2 (1987).

"SPRING" WIND QUINTET is dedicated to the Wind Quintet of the Polish Radio and Television Great Symphony Orchestra.

MIKLOS MAROS

M. Maros gimė 1943 m. Vengrijoje. Mokėsi Valstybinėje Muzikos mokykloje Budapešte, 1972 m. baigė kompoziciją Stokholmo Valstybinėje muzikos akademijoje. Kūrybai daug įtakos turėjo jo kontaktai su G. Ligeti. M. Maros originalumo pasiekia naudodamas, tiesiog pabréždamas pačių instrumentų galimybes. Kompozitoriaus tikslas — kuo labiau nušluftas ir išgrynnatas požiūris į ekspresiją. Jo savičiausiai kūriniai — dvi simfonijos, meilės dainos „Gitanjali“, koncertas pučiamujų kvintetui ir orkestrui, radijo opera „Stora Grusharpan“ („Didžiulė žvyro arfa“). Be to, M. Maros yra parašęs ištisą seriją elektroninės muzikos opusų, pavadinę „Manipuliacijos“.

M. Maros was born in 1943, in Hungary. He studied at the State Academy of Music in Budapest, in 1972 graduated from the Stockholm State Music Academy, composition class. His relations with G. Ligeti has been important for his artistic work. He has also been engaged as a teacher in various electronic music studies.

M. Maros achieves originality through his continual endeavour to use and reinforce the instruments own technical characteristics. The composer's aim is to achieve a more polished and clear view on expression. His most original works are two symphonies, the songs of love "Gitanjali", a Concerto for Wind Quartet and Orchestra, the radio opera "Stora Grusharpan" ("The Enormous Gravel-harp"). He has also produced a series of electronic music works entitled "Manipulation".

MUŠAMUJŲ INSTRUMENTŲ ANSAMBLIS

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras turi penkis etatinius perkusistus. Kaip tik jie visi dar susitarė koncertuoti atskirai nuo orkestro, tokiu būdu sudarydami gana neįprastos sudėties ansamblį.

PERCUSSION INSTRUMENTS ENSEMBLE

They all are the artists from the Lithuanian National Symphony Orchestra.

MAŽASIS KONCERTAS TIMPANAMS IR MUŠAMIESIEMS. Ši kūrinį parašyti mane įkvėpė Latvijos nacionalinės operos timpanistas G. Akopianas. Koncertas sudarytas iš šešių neilgų ir kontrastingų dalių. Kūrinio plėtote nulémė tokatinių dalių ritmo energija, bet ji — su minuso ženklu. Po kadencijos, kur mēginau „igarsinti“ visas solinio instrumento detales, ateina didžiausia koncerto kulminacija. Timpanų įone skambantis postliudas — kaip, viltis, nusiraminimas.

THE LITTLE CONCERTO FOR KETTLE-DRUM AND PERCUSSION INSTRUMENTS. I was inspired to write this work by the Latvian National Opera timpanist G. Akopian. The concerto falls into six rather short and contrastive movements. The development of the work determined by the energy of the rhythm of the tocatic parts. But it is not without a minus sign. After the cadence, where I was trying to "make a detailed sound recording" of the solo instruments, come the climax. In the background of the kettle-drums the postlude is heard, like hope and quieting.

Pēteris VASKS

„VEDA — SEKA — BUDI“ — penkiem perkusistams (naudojama septyniolika instrumentų). Pavadinimas nusako ansamblio grojimo funkcijas. Vedančiojo atlikėjo (juo pakaitomis pabūna visi) partija griežtai fiksuoata ir organizuojama kitus, kurie šią partiją sekā (t. y. nurodytu momentu įsiterpia paskirais tonais arba aleatoriniai pasażais) arba ją palydi (atlikdami nepriklausomą faktūrą epizodo ribose).

Tokia ansamblio grojimo sāranga sakygoja trijų metroritminių tipų kontrapunktą: 1) griežtai organizuotos metroritmės schemas („veda“), 2) schemas papildančios aleatorinės „melizmatikos“ („seka“) ir metroritmiskai neapibrėžto fono („budi“).

Muzikinė medžiaga — įvairios trigarsės struktūros.

“VEDA — SEKA — BUDI” for 5 percussionists (17 instruments are used). The title prompts the functions of performing. The part of the leading (“veda”) performer (every of them assume that function one by one) is strictly fixed and has to organize those who follow it, i. e. intervene by separate tones or aleatoric passages on indicated moments (“seka”), accompany by an independent texture within an episode (“budi”)

Such an arrangement of performing causes the counterpoint of three metrorhythmic types: 1) strictly organized metrorhythmic schemes (“veda”), 2) additional aleatoric “melismatics” (“seka”) and 3) metrorhythmically mobile texture (“budi”).

The music material is made up of various three-tone structures.

Osvaldas BALAKAUSKAS

TORBJÖRN IWAN LUNDQUIST

T. I. Lundquist (g. 1920) muzikos pradėjo mokyties, būdamas 25-erių metų: Zalcburge ir Vienoje studijavo kompoziciją, dirigavimą. Kurį lai-

ką buvo Drottningholm Rūmų teatro vadovas ir dirigentas, kaip tik tada pradėjo gasto liuoti po Švediją bei Europą.

Lundquist savo kūriniuose jungia įvairiausius stilius: nuosaikiau modernišką bei avangardinę muziką, džiazą, kitų kultūrų (pvz. Indonezijos) muzikinės kalbos elementus. Jo kūrybos devizas — „ne bėgti nuo realybės, o grąžinti, atstatyti“.

T. I. Lundquist (b. 1920) started musical education at the age 25. He studied composition and conducting in Salzburg and Vienna. For some time he worked as the conductor and artistic director at the Drottningholm Palace Theatre. At that time he started his tours in Sweden and Europe.

T. I. Lundquist has incorporated in his music many different styles: moderately modern and avant-garde music, jazz, musical languages' elements from other cultures (e. g. Indonesian). His artistic motto is "not to escape from reality but to reinstate it".

**SPALIO
OCTOBER**

28

**3 p. m.
15 val.**

**LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJA
THE LITHUANIAN MUSIC ACADEMY**

*Lietuvos kamerinis orkestras,
dirigentas — SAULIUS SONDECKIS*

*Lithuanian Chamber Orchestra,
conductor — SAULIUS SONDECKIS*

M. URBAITIS

„Lietuvių liaudies muzika“
“Lithuanian Folk Music” 1990 12"

O. NARBUTAITE

“Opus lugubre” 1991 20"

B. BORISOVAS

„Sinfonia stretta“ 1990 15"

J. KACINSKAS

„Saulės giesmė“ Pranciškaus Asyžiečio ž., vertė S. Santvaras 1983 15"

Atlieka Jolanta Čiurilaitė VYTAUTAS JUOZAPAITIS bei
Televizijos ir radio kamerinis chorus (vad. A. Vildžiūnas)

“Song of the Sun” v. by Francis of Assisi.

Performers: JOLANTA ČIURILAITĖ (soprano), and

VYTAUTAS JUOZAPAITIS

Chamber Choir of Radio and Television (dir. A. Vildžiūnas)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Lietuvos kamerinis orkestras, 1960 m. įkurtas dabartinio jo meno vadovo prof. S. Sondeckio, užsieniečiams turėtų būti bene geriausiai pažįstamas Lietuvos kolektyvas.

Daugeliu atžvilgiu jį galima laikyti pionieriumi. Pirmučiausia — minėtaisiais 1960 m. kamerinis orkestras tebuvo antrasis visoje anuometinėje TSRS.

Kitas „žvalgybos“ rezultatas — jaunų talentingų atlikėjų atradimai tiek Lietuvoje, tiek už jos sieną, sakysim, Maskvoje — S. Stadleris, V. ir S. Nakariakovai, kt. Su orkestru mielai groja, gastroliuoja ir ižymybės: M. Rostropovičius, G. Tuviron, G. Kremeris, V. Spivakovas ir pan.

Kamerinis Lietuvoje yra atradęs kelias koncertuoti tinkamas vietas. Jos paskui taip išpopuliarejo, kad šiandien be jų tiesiog neįsivaizduotume savo muzikinio gyvenimo. Tai Trakų pilies menė (buvusioje Lietuvos Didžiųjų kunigaikščių rezidencijoje) ir grafo E. Tiškevičiaus rūmai Palangoje (dab. „Gintaro muziejus“) — ten rozariumo terasoje vėlais vasaros vakarais vyksta „Nakties serenadų“ koncertai.

Dalyvaudamas prestižiniuose Europos festivaliuose, šis orkestras pirmasis iš Lietuvos taip pat sekmingai „išbando“ ir garsiausias Europos koncertų sales.

The Lithuanian Chamber Orchestra was founded in 1960 by prof. Saulius Sondeckis who is also its artistic director.

This orchestra is probably one of the most popular Lithuanian ensembles among the foreign music lovers.

In many respects this orchestra may be regarded as a pionier. In 1960 it was the second chamber orchestra in the then U.S.S.R.

Another field of discoveries of this orchestra — young and talented performers both in Lithuania and in Moscow (e. g. S. Stadler, V. and S. Nakariakov). Such stars as M. Rostropovitch, G. Kremer, G. Tuviron, V. Spivakov are willing to perform and tour together with the orchestra. The third fact worthy to be mentioned is that the Lithuanian Chamber Orchestra has discovered some concert places which have become so popular over since, that now we can hardly imagine our musical life without them. This includes the Trakai Castle Hall, the former residence of the Great Dukes of Lithuania and Count Tiškevičius Palace in Palanga (at present the "Amber Museum"). The latter is the place where at summer nights the resorium terrace witnesses "The Night Serenade" concerts.

This orchestra is the first in Lithuania to test successfully the most famous concert halls in Europe while participating in the most prestigious festivals of Europe.

„LIETUVIŲ LIAUDIES MUZIKA“ 15-kai styginių instrumentų parašyta 1990 metais, nors kūrinio idėja kilo gerokai anksčiau. Gal todėl jis šiek tiek skiriasi nuo naujausių mano kūrinių, nors rašymo metu at-

sirado ir bendrų technologinių ir net stilistinių savybių. „Lietuvių liaudies muzikoje“ naudojamos išimtinai vien tik autentiškos dzūkų melodijos, kurios plėtojamos polifoniškai. Kūrinys sumanytas tarytum pietryčių Lietuvos „skambantis žemėlapis“.

“LITHUANIAN FOLK MUSIC” for 15 string instruments originated in the 90-ies, though the idea itself was conceived much earlier.

This probably accounts for the fact that this piece is somewhat different from my newest works, though in the course of creation a lot of common technological and even stylistic features have emerged.

“Lithuanian Folk Music” makes exclusive usage of the authentic melodies of Dzūkija (a dialect region in Lithuania), which are developed polyphonically. The work is projected as “a kind of a ringing map” of South-East Lithuania.

Mindaugas URBAITIS

„OPUS LUGUBRE“ 22-iem styginiams galima būtų versti „Liūdnas kūrinys“. Liūdnas, nes liūdnos yra pastangos rašyti muziką. Nes liūdesys šiurena senas fotografijas ir apšviečia ant miesto grindinio be garso krentančias šukes. Liūdnas, nes pieštuką laikanti ranka tarpais apsunkdavo ir sustingdavo — sunkus buvo šis laikas visų mūsų namuose... Ir baigiant darbą tarp penklinių išispaudė Henriko Nagio eilutė:

Tiems, kurie buvo,

Serkšno plaukais užklojo akis ir veidus

Ziema.

“OPUS LUGUBRE” for 22 string instruments can be translated as “A Sad Creation”.

Sad, as sad are the efforts of creating music. Sadness rustles the old photos and illuminates the fragments that soundlessly fall on the city roadway. Sad, because from time to time the hand that held the pen would become heavy and stiff — it was a hard time for all us. And when rounding up this work the verse by Henrikas Nagis squeezed in among the staves:

To those who had been,

Winter covered their eyes and faces

with hoar-frost.

Onutė NARBUTAITE

BORISAS BORISOVAS

B. Borisovas (g. 1937) Lietuvos muzikos akademijoje baigė dvi specialybės: fortepijono (1961) ir kompozicijos (1973). Šiuo metu ten dėsto.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Simfonija Nr. 4 „Atmintis“ sopranui ir orkestrui (1979); opera „Piršlybos“ (V. Mikštaitės libretas, 1982); Simfonija Nr. 6 kameriniam

orkestrui (1983); miuziklas „Muzikos šalyje“ (R. Bieliauskaitės libretas, 1985); Simfonija Nr. 7 (1985); „Žaidimas keturiems“ flėitai, obojui, violončeli ir fortepijonui (1986); Simfonija Nr. 9, „Memorialas“, chorui ir orkestrui (1989).

„SINFONIA STRETTA“—vienos dalies kūriny, tačiau jis turi tridalio ciklo bruožų. Epizodus jungia tematizmas, pagrįstas dvieim temomis, kurios eksponuojamos pirmajame epizode. Kūrinio kulminacijoje abi temos sugretinamos.

Borisas BORISOVAS

B. Borisovas (b. 1937) studied at the Lithuanian Music Academy graduating from the class of piano in 1961 and the class of composition in 1973. At the present moment he teaches in the same Academy.

MAJOR WORKS

Symphony No. 4 ("Memory") for soprano and orchestra (1979); opera "Matchmaking" (libretto by V. Mikšaitė, 1982); Symphony No. 6 for chamber orchestra (1983); musical "In the Land of Music" (libretto by R. Bieliauskaitė, 1985); Symphony No. 7 (1985); "Games for Four" for flute, oboe, cello and piano (1986); Symphony No. 9 ("Memorial") for choir and orchestra (1989).

“SINFONIA STRETTA” is a one-movement work though it posseses the characteristics of a three-movement cycle.

The episodes are linked by the themes which are exposed in the first episode. The climax of the work witnesses the juxtaposition of both themes.

Borisas BORISOVAS

LIETUVOS TELEVIZIJOS IR RADIJO KAMERINIS CHORAS

Lietuvos televizijos ir radijo kamerinis chorus — bene pats jauniausias festivalyje dalyvaujantis kolektyvas. Jis pradėjo repetuoti rugšėjo mėnesį. Choro vadovas Alfonsas Vildžiūnas kolektyvą įsivaizduoja kaip bandymų bazę kompozitoriams.

The Lithuanian Chamber Choir of Radio and Television seems to be the youngest musical group among the festival participants.

It started rehearsing in September, 1991. The choir was established as both the television and the composers needed a choir which could sing the most contemporary works by the Lithuanian composers.

A. Vildžiūnas, the artistic director of the choir, features it as the basis for the experiments of the composers.

„SAULĖS GIESMĖ“ — oratorija sopranui, baritonui, mišriam chorui ir styginių orkestrui. Kiekviena šio pasaulio esybė — saulė, mėnuo ir žvaigždės, vandenys ir ugnis, debesys ir žemė su augmenija bei gyvūnija — visi tvariniai jau pačia savo esatimi garbina Viešpatį. Šitaip buvimo po saule esmę matė brolis Pranciškus Asyžietis.

J. Kačinskas Asyžiečio „Saulės giesmei“ (vert. S. Santvaras) parašė garbės giesmės iškilmingumą bei paslaptį atliepiančią oratorią. Man regis, jos skambesio būdą nulemia didžiosios septimos intervalas bei sumažintos oktavos garsų prieštaros, specialiai pabréžiamos akordų slinktimis. Formos asimetrija paslepinia žodinio teksto posminę struktūrą, kas taip būdinga kompozitoriaus „resikartojimo“ (bereprizinei) estetikai.

„Saulės giesmė“ parašyta, kai J. Kačinskas jau buvo įžengęs į, jo paties žodžiais tariant, „moderuoto modernizmo“ etapą. Maestro jį apibūdina šitaip: „Siekiu muzikinės sintezės XX amžiaus kryptį su tam tikru romantizmo priemaišu (nekuriuose veikaluose), apimančios modernų tonalumą, politonalumą, impresionistinius elementus ir stilių, paremtą moderniais instrumentacijos efektais“.

“THE SONG OF THE SUN” is an oratorio for soprano, baritone, mixed choir and string orchestra. Every being in this world — the Sun, the Moon and the Stars, the waters and the fire, the clouds and the Earth with all its flora and fauna, every creation by the very fact of their existence worship the Lord. This is the way Francis of Assisi understands the essence of living.

J. Kačinskas wrote the oratorio which corresponds to Francis of Assisi “The Song of the Sun” (translated by S. Santvaras), the song of honour, solemnity and mystery. It seems to me, that the way it sounds is determined by the interval of the reduced octave, which are deliberately stressed by the shifts of the chords. The asymmetry of the form disguises the strophe like structure of the text which is so typical of the composer's “unrepetitive” (without any reprise), aesthetics.

"The Song of the Sun" originated when J. Kačinskas had already stepped (as he puts it) into the period of moderate modernism. Maestro describes it in the following way: "I am striving for the musical synthesis of all 20th century trends, with a certain dash of the Romanticism (in some works); which contains modern tonality, politonality, impresionistic elements and style based on the modern effects of instrumentation".

Giedrius GAPSYS

**SPALIO 28
OCTOBER**

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**MENININKŲ RŪMŲ BALTOJI SALĖ
PALACE OF ARTS, THE WHITE HALL**

Fortepijono muzikos vakaras
The Evening of Piano music

ŽIVILĖ KARKAUSKAITĖ

J. KAČINSKAS

„Atspindžiai“ 1966 15'
“Reflections”

RIČARDAS BIVEINIS

R. BIVEINIS

„Sapnai“ 1987 5'
“Dreams”

Sonata „P. Picasso paveikslų motyvais“ 1989 10'
Sonata “Based on the motives of P. Picasso's pictures”

GAIVA BANDZINAITĖ

L. STANČIKAS

„Duo vienam“ 1989 7'
“Duo for one”

JURIJUS NEKRASOVAS

V. BACEVIČIUS

„Pirmasis žodis“ “The First Word”	1933	6'
Dvi groteskos Two Grotesques	1934	7'
Capriccio	1936	3'
Meditation	1936	3'
Sonata Nr. 3	1952	25'
Sonata No. 3		

ŽIVILĖ KARKAUSKAITĖ

Ž. Karkauskaitė 1985 m. baigė Lietuvos muzikos akademiją, 1987 m.—jos stažuotę. Šiuo metu ten dėsto. Mielai groja šiuolaikinę muziką.

Ž. Karkauskaitė graduated from the Lithuanian Music Academy in 1985, in 1987 she did postgraduate course. Now she teaches at the same Academy.

„ATSPINDŽIAI“— kūrinys, komponuotas laisvai, nesilaikant kokios nors kompozicinės sistemos, atliepia intuityvizmo estetiką, J. Kačinsko išpažistamą nuo prieškario laikų: „Niekada nenustatydavau sau schemos ar griežtos formos, o vadovaudavau daugiau spontaniška kūrybine būseną“. „Atspindžių“ būsena — kiek impresionistinė („minkšt“ disonansai, ypač II d.), kiek sonoristinė (faktūra dalių kadencijose, kt.). Muzika teka it upė — nesikartodama tollyn, tematinio plėtojimo ir cikliškumo atsisakyta. Garsynas įvairoja nuo laisvojo atonalumo iki negriežtai naudojančių modalumų (tonas — pustonis, pilnųjų tonų gama ir kt. dermių nuotrupos).

„Atspindžius“ pirmąkart atliko pianistas Kennet Wolf 1967 m. lapkričio 1-a, Brooklyn bibliotekoje; Lietuvoje — Živilė Karkauskaitė Vilniuje, 1989 m. gegužės 29 d.

“REFLECTIONS” was composed freely, without sticking to a certain compositional system. It has something in common with the aesthetics of intuitivism, to which Jeronimas Kačinskas adhered to since the prewar times “I have never established a scheme or a strict form for myself but I used to rely more on the spontaneous creative mood.”

The mood of “Reflections” is somewhat impressionistic (soft dissonances, especially in the second movement), and sonoral (the texture in the cadence of the movements, etc.). The music flows like a river — without coming back the thematic expansion and recurrence is rejected. The sound range varies from the free atonality to the freely not rigidly used modalities (tone — semitone, the full tone scale and moresels of the other modes).

“Reflections” were performed for the first time by the pianist Kennet Wolf on the 1-st of November, 1967 in Brooklin library, and in Vilnius, Lithuania, by Živilė Karkauskaitė on the 29th of May, 1989.

Giedrius GAPSYS

„SAPNAI“— tai šešios miniatiūros:

1. Prieš užmiegant
2. Ledo pilis
3. Kibirkščių šokis
4. Įkyri mintis
5. Dykumos liečius
6. Pabudimas.

Čia mano tikslas buvo išprasminti programinius dalių pavadinimus, pateikiant koncentruotas įvaizdžių charakteristikas be jų plėtotės.

"DREAMS" consist of six miniatures:

1. "Before Falling Asleep"
2. "The Ice Castle"
3. "The Dance of the Sparkles"
4. "An Intrusive Thought"
5. "The Dessert Rain"
6. "Awakening"

My goal was to give sense to the programmatic titles of the movements by presenting the concentrated characteristics of images without their development.

Ričardas BIVEINIS

GAIVĀ BANDZINAITĒ

G. Bandzinaitė Lietuvos muzikos akademijoje 1990 m. baigė forte-pijono specialybę. Dabar — prof. Ch. Potašinsko koncertmeisterio klasės asistentė-stažuotoja.

G. Bandzinaitė graduated from the Lithuanian Music Academy, piano class, in 1990. At present she works as assistants of prof. C. Potašinskas' concertmaster's class.

LIUTAURAS STANČIKAS

L. Stančikas — Lietuvos muzikos akademijos III kurso studentas (mokosi kompozicijos).

"DUO VIENAM". Iš pradžių buvo duo vienam.

Liutauras STANČIKAS

L. Stančikas is a third year student of composition in the Lithuanian Music Academy.

"DUO FOR ONE". At first there was duo for one.

Liutauras STANČIKAS

JURIJUS NEKRASOVAS

J. Nekrasovas 1971 m. baigė Saratovo konservatoriją. Nuo 1979 m. jis dirba Klaipėdos konservatorijoje koncertmeisteriu.

J. Nekrasovas graduated from Saratov Conservatoire in 1971. Since 1979 he works at the Conservatoire in Klaipėda.

VYTAUTAS BACEVIČIUS

V. Bacevičius (1905—1970) 1926 m. baigė Lodzės (Lenkija) konservatorijos ir fortepijono specialybes. Tas pačias specialybes 1928 m. su pagyrimu baigė Paryžiuje, Rusų konservatorijoje. 1940 m. apsigyveno Niujorke.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Simfonija Nr. 1 (1925); „Kontempliacinė poema“ (1926); „Mistinė poema“ (1927; abi — fortepijonui); Poema Nr. 4 fortepijonui (1928); Koncertas fortepijonui ir orkestру Nr. 1 (1929); opera „Vaidilutė“ (kompozitoriaus libr., 1930); muzika Moljero komedijai „Skapeno klastos“ (1930); baletas „Šokių sūkury“ (1932); „Elektrinė poema“ orkestrui (1932); „Pirminis žodis“ fortepijonui (1933); Koncertas fortepijonui ir orkestру Nr. 2 (1933); „Antrasis žodis“ vargonams (1934); „Trečiasis žodis“ fortepijonui (1935); „Ketvirtasis žodis“ fortepijonui (1937); Simfonija Nr. 2 (1940); Styginių kvartetas Nr. 2 (1947); Koncertas fortepijonui ir orkestру Nr. 3 (1949); Styginių kvartetas Nr. 3 (1949); Koncertas smuikui ir orkestру (1951); Sonata fortepijonui Nr. 3 (1952); Sonata fortepijonui Nr. 4 (1953); „Penktasis žodis“ fortepijonui (1956); „Kosminė poema“ fortepijonui (1959); Simfonija Nr. 6 (1960); „Kosmoso spinduliai“ vargonams (1963); „Grafičia“ orkestrui (1964); „Šeštasis žodis“ fortepijonui (1964); „Septintasis žodis“ dviem fortepijonams (1966).

B. Bacevičiaus kūrybos pirmajame periode vyrauja neoromantizmo bruožai. Antrajame (1927—1940), veikiant skriabiniškam ekspresionizmui, neoklasicizmui, šiek tiek — konstruktyvizmui, susikūrė originalus kompozitoriaus stilius, kai didelis dėmesys skiriama netradicinei formai, chromatinei harmonijai, lineariskai faktūrai, tembrams. Siekdamas pabréžti kūrybinį procesą, 1933 m. V. Bacevičius pradėjo kurti stambius kamerinius opusus, pavadinamas juos „Žodžiai“. Nekonkretaus pavadinimo pasirinkimą nulémé tai, jog autorius — grynosios muzikos šalininkas.

III-me V. Bacevičiaus kūrybos periode (1941—1956) vyrauja neoklasicizmo ir neoromantizmo požymiai. Veikiamas amerikietiškos publikos skonio, kompozitorius kiek supaprastino savo muzikos išraišką.

1957 m.—IV periodo pradžia. Vis didesnis dėmesys skiriama simfoninei muzikai, išryškėja V. Bacevičiaus „kosminės“ muzikos estetika. Kompozitorius įtvirtino visų muzikos išraiškos priemonių lygiavertiskumą. Tai toliau plėtojama V-me kūrybos periode (maždaug nuo 1960 m.). „Kosminės“ muzikos estetiką kompozitorius suformavo veikiamas Antikos, joga, senovės Rytų kultūros filosofijos bei estetikos, taip pat okultisto C. Bragdon, kompozitorių B. Bartók, O. Messiaen, A. Jolivet idėjų.

„Kosminės“ estetikos esmė — žmogaus dvasinių ryšių su Visata atgaivinimas per savo dvasinio pasaulio pažinimą bei kūrybinį galų atskleidimą. „Kosminius“ opusus V. Bacevičius kūrė tam tikros dvasinės koncentracijos būklėje — buvo įvaldės Extra sensory perception metodą (ekstra jautrumo metodą — Red. past.).

Milda KAZAKEVICIENĖ

V. Bacevičius (1905—1970) graduated from the Lodz Conservatoire (Poland) in 1926, the classes of piano and composition. In 1928 he graduated with honours from the Russian Conservatoire in Paris (the same classes). In 1940 he settled in New-York.

Symphony No. 1 (1925) "Contemplation poem" for piano (1926); "Mistic poem" for piano (1927); Poem No. 4 for piano (1928); Concerto for piano and orchestra No. 1 (1929); opera "The Vestal" (libr. by composer, 1930); music to Moliere's comedy "Les Fourberies de Scapin" (1930); ballet "In the Whirl of the Dance" (1932); "The Electric Poem" for orchestra (1932); "The First Word" for piano (1933); Concerto for piano and orchestra No. 2 (1933); "The Second Word" for organ (1934); "The Third Word" for piano (1935); "The Fourth Word" for piano (1937); Symphony No. 2 (1940); String Quartet No. 2 (1947); Concerto for piano and orchestra No. 3 (1949); String Quartet No. 3 (1949); Concerto for violin and orchestra (1951); Sonata for piano No. 3 (1952); Sonata for piano No. 4 (1953); "The Fifth Word" for piano (1956); "Cosmic Poem" for piano (1959); Symphony No. 6 (1960); "Cosmic Rays" for organ (1963); "Graphics" for orchestra (1964); "The Sixth Word" for piano (1964); "The Seventh Word" for 2 pianos (1966).

Neoromantism prevails in the first creational period of V. Bacevičius. During the second period (1927—1940) under the influence of expressionism, neoclassicism, and some constructivism, the original composer's style was created. There the greatest attention is payed to the nontraditional form, chromatic harmony, linear texture and timbres. Striving to stress the creative process, in 1933 V. Bacevičius started writing big chamber opuses, naming them "Words". The title is abstract because the author is the pure music supporter.

The dominating features in the third V. Bacevičius' creational period (1941—1956) are neoclassicism and neoromanticism. Under the influence of the American audience the composer simplified the expression of his music. The 1957 marks the begining of the fourth period. More and more attention is payed to the symphony music. The aesthetics of Bacevičius "Cosmic" music comes to the surface. The composer values all means of expression equally.

The Fifth creational period experiences the further development of the same features (approximately since 1960). The aesthetics of the "Cosmic" music was created under the influence of the ideas of Antiquity, Yoga, the philosophy and aesthetics of Ancient Oriental Cultures, the occultist C. Bargdon, and composers B. Bartók, O. Messiaen, A. Jolivet.

"Cosmic" opuses were created in the state of certain spiritual concentration; he used the extra sensory perception method.

Milda KAZAKEVIČIENĖ

**SPALIO
OCTOBER 29**

**15 val.
3 p. m.**

**LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJA
THE LITHUANIAN MUSIC ACADEMY**

Styginių kvartetas — String Quartet:
LEONIDAS BINDERIS, VYTENIS GRIGAS,
 EGLĖ DELKUTĖ, GEDIMINAS DERUS

S. DIKČIŪTĖ

1989 17'

“Amalgama” styginių kvartetui ir fonogramai
for String Quartet and tape

SAULIUS ASTRAUSKAS,
 ZENONAS BAGAVICIUS,
 VLADISLAVAS SEIBAKAS
(mušamieji — percussionists)

A. JASENKA

1990 10'

„Hamada“ trim akustiniams ir elektroniniams mušamiesiems
for three acoustic and three electronic percussion
instruments

DARIUS KUČINSKAS, ANTANAS JASENKA
(fortepijonas — piano)

G. ŠIRVINSKAS

1990 10'

„SOS“ dviem preparuotiemis fortepijonams ir fonogramai —
for two prepared pianos and tape

SIGUTĖ TRIMAKAITĖ
(sopranas — soprano)

M. URBAITIS

1979 15'

„Meilės daina ir išsiskyrimas“ aukštam balsui ir vėluojančiai
sistemai A. A. Jonyno ž.
“Love Song and Parting” for soprano and digital delay system,
v. by A. A. Jonynas

PETRAS VYŠNIAUSKAS
(saksofonas — saxophone)

A. MARTINAITIS

1981

„Rojaus paukščiai“ saksofonui ir fonogramai
“Paradise Birds” for saxophone and tape

JŪRATĖ GICEVIČIŪTĖ-GRICIENĖ
(sopranas — soprano),
 RASA JAKUTYTĖ
(fortepijonas — piano)

S. HANSON

1986 12'

“Wienerlieder” G. Ruhn, E. Jaudl ž.
V. by G. Ruhn, E. Jaudl

STYGINIŲ KVARTETAS

Dalis Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro muzikantų kartu dar buriasi į kamerinius ansamblius. Šis styginių kvartetas — vienas iš tokių.

Some musicians from the Lithuanian National Symphony Orchestra form chamber ensembles. This String Quartet is one of them.

SNIEGUOLĖ DIKČIŪTĖ

S. Dikčiūtė — Lietuvos muzikos akademijos, kompozicijos specialybės diplomantė.

„AMALGAMA“ — amalgamacija — aukso gavybos būdas. Gryno pavidalo siekiamybė.

Griežta konstrukcija paremta judėjimu loginiu kvadratu, kur „gryni pavidalai“ užfiksuojami tik akimirkai.

Snieguolė DIKČIŪTĖ

S. Dikčiūtė is a graduate student of the Lithuanian Music Academy where she studies composition.

„AMALGAMA“ — amalgamation is a means of gold production, striving for a pure shape.

The strict construction is based on the logical square movement with the momentary fixation of the pure shapes in the string parts.

Snieguolė DIKČIŪTĖ

SAULIUS ASTRAUSKAS, VLADISLAVAS ŠEIBAKAS, ZENONAS BAGAVICIUS

Tai skirtintų kartų Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro artistai.

They are the artists of the Lithuanian National Symphony Orchestra who belong to different generations.

„HAMADA“ — tai uolėti dykumų plotai Šiaurės Afrikoje.

„HAMADA“ is the name of the rocky dessert areas in North Africa.

DARIUS KUČINSKAS

D. Kučinskas — Lietuvių muzikos akademijos IV kurso fortepijono specialybės studentas, jau pradedantis koncertuoti. Skambina įvairiu epochų kūrinius.

D. Kučinskas is the fourth year piano student of the Lithuanian Music Academy who has already started his public career. He plays M. K. Čiurlionis and other works belonging to different ages.

GYTIS ŠIRVINSKAS

G. Širvinskas šiemet baigia Lietuvos muzikos akademiją, kompozicijos specialybę.

„SOS“ (1990 m. vasara) dedikuotas inteligeintams, hipiams, inteligenčiems valkatomis ir kitiems, norintiems išsigelbėti.

Kūrinys sudarytas iš trijų dalių. Muzika daro muziką (kraštinės daly — iš vidurinės dalies medžiagos, ją traukiant į skirtingas puses). Cituojamai įvairių epochų kompozitoriai (F. Couperin, J. S. Bach, L. van Beethoven, B. Bartók, O. Messiaen ir kt.), grupės „Led Zeppelin“ dainos „Daug daug meilės“ ir „Laiptai į dangų“.

.... „Sudie, gerbiamieji klausytojai...“

Gytis ŠIRVINSKAS

This year G. Širvinskas graduates composition at the Lithuanian Music Academy.

“SOS” (1990, summer) is a work dedicated to the intelligentsia, hippies, educated tramps and others who strive for salvation.

The work consists of three movements. Music creates music (the first and the last movements are “fabricated” from the second movement material by pulling it to different sides). I quote the composers of different ages, such as: F. Couperin, J. S. Bach, L. van Beethoven, B. Bartók, O. Messiaen, etc. I also include the songs of the group Led Zeppelin “Lots of Love”, “Stairway to Heaven”.

.... „Farewell...“

Gytis ŠIRVINSKAS

SIGUTĖ TRIMAKAITĖ

S. Trimakaitė 1985 m. baigė Lietuvos muzikos akademiją. Nuo 1984 m. ji bendradarbiauja su pianiste Audrone Kisieliūte. Dažnai ruošia programas su Lietuvos vargonininkais. Dainavo su Lietuvos, Atėnų, Kijevo, Maskvos kameriniaiši ir simfoniniaiši orkestrais. Daug koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje.

Dainininkės balsas lėmė labiau apibrėžtą — kamerinių repertuarą. Tai F. Schubert, R. Schumann, H. Wolf, J. Brahms, M. Reger, S. Barber dainos ir jų ciklai. Solistei labai artima prancūzų kompozitorų muzika.

Be to, S. Trimakaitė atlieka kantatų bei oratorių soprano partijas.

S. Trimakaitė graduated from the Lithuanian Music Academy in 1985. Since 1984 she has been working together with Audrone Kisieliūtė. She also prepares programmes together with the Lithuanian organists. E. Trimakaitė has given many concerts in Lithuania and abroad. She performed with the chamber and symphony orchestras of Lithuania, Athenē, Kiev, Moscow.

The singer's voice determined a more specific chamber repertoire. It consists of the songs and cycles of F. Schubert, A. Schumann, H. Wolf, J. Brahms, M. Reger, S. Barber. The music of French composers is very close to her heart. In addition, S. Trimakaitė sometimes performs cantatas and oratorios.

„MEILĖS DAINA IR IŠSISKYRIMAS“ — tai dainininkės ir jos balso, atkartojamo vėluojančios sistemos, kanonas. Trys „Meilės dainos“ dalys, viena nuo kitos atskirtos interliudais, atliekamos attacca, o prieš paskutiniąją, „Išsiskyrimą“, yra trumpia pausė. Kūrinį atliekant, galima naudoti tiek magnetofono juostos, tiek ir skaitmeninę vėluojančią sistemą. Visas kūrinys neišeina iš „pp“ dinaminių ribų.

Pirmą kartą „Meilės daina ir išsiskyrimą“ atliko Giedrė Kaukaitė.

“LOVE SONG AND PARTING” — the canon of the singer and her voice, reproduced by the multi-channel delay system.

Three movements of the “Love Songs” are separated from each other by interludes and are performed ‘attacca’, and there is also a small pause before the last movement “Parting”. Both, tape and digital delay system, can be used during the rendition of the work. The whole work does not overstep the “pp” dynamic limits.

Giedrė Kaukaitė was the first to perform “Love Song and Parting”.

Mindaugas URBAITIS

PETRAS VYŠNIAUSKAS

P. Vyšniauskas Lietuvos muzikos akademiją baigė 1988 m. Muzikos kritikų pripažintas ryškiausia lietuvių džiazo figūra. Groja soprano, alto saksofonais su V. Ganelin, V. Čekasin, J. Ownes, E. Sharp, P. Jeffrey, R. Winterschladen, J. Menesses, ROVA saksofonų kvartetu ir pan. Dalyvavo džiazo festivaliuose Vienoje, Helsinkyje, Pori, Berlyne, Leipcige, Ilmenau ir kt.

1980 m. P. Vyšniauskas subūré kvartetą, pasirodžiusį beveik visuose buvusių TSRS džiazo festivaliuose, taip pat — Bratislavoje, Leipcige, Krokuvoje, Varšuvoje.

P. Vyšniauskas graduated from the Lithuanian Music Academy in 1988. Music critics have acclaimed him as the most brilliant Lithuanian jazz player. He plays soprano and alto saxophones together with V. Ga-

nelin, V. Čekasin, J. Ownes, E. Sharp, P. Jeffrey, R. Winterschladen, J. Menesses, ROVA saxophones' quartet etc. He took part in jazz festivals in Vienna, Helsinki, Pori, Berlin, Leipzig, Ilmenau etc.

In 1980 P. Vyšniauskas established a Quartet which gave concerts in nearly all jazz festivals in the former USSR. The Quartet had also performed in Bratislava, Leipzig, Krakow, Warsaw.

ALGIRDAS MARTINAITIS

A. Martinaitis (g. 1950) baigė kompoziciją Lietuvos muzikos akademijoje (1978).

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Paskutiniųjų sodų muzika“ obojui, violončelei, fortepijonui ir mušamiesiems (1979); kantata „Cantus ad Futurum“ dviej soprano, flėitai, obojui, violončelei, klavesinui ir vargonams (kompozitoriaus ž., 1982); „Gyvojo vandens klavyras“ dviej fortepijonams ir vargonams (arba fonogramai, arba sintezatoriui, 1983); „Muzikinė auka“ obojui, altui, arfai ir keturiems soprano (lietuvių liaudies tekstais, 1984); „Fiore di Male Musicali“ klarnetui, altui, violončelei ir fortepijonui (1987); „Sakmė apie šūdvabalių“ šešiem balsams ir instrumentų ansambliu (K. Donelaičio ž., 1990).

„ROJAUS PAUKŠČIAI“ parašyt elektrinei violončelei ir fonogramai. Nuolatos pasikartojanti ritmo formulė (lyg menamo rojaus mirgėjimas ar paukščio sparnų virpesys) lydi ekspresyvų violončelės solo — tai, kompozitoriaus žodžiais tariant, skrydis virš žmonių lizdo, pakylėti jausmai, atsipalaidavimas, meditacija.

Violeta ŽILINSKAITĖ

Festivalyje skambės kūrinio versija saksofonui ir fonogramai.

A. Martinaitis (b. 1950) graduated from the Lithuanian Music Academy, composition class, in 1978.

MAJOR WORKS

“The Music of the Last Gardens” for oboe, cello, piano, percussion (1979); cantata “Cantus ad Futurum” for two soprano, flute, oboe, cello, harpsichord and organ (v. by composer, 1982); “A Clavier of the Living Water” for two pianos and organ (or phonogram, or synthesizer, 1983); “Musical Offering” for oboe, viola, harp and four sopranos (based on Lithuanian folk poetry, 1984); “Fiore di Male Musicali” for clarinet, viola, cello, and piano (1987); “A Legend about a Dung-beetle” for six voices and instrumental ensemble (v. by K. Donelaitis, 1990).

"THE BIRDS OF EDEN" is written for electric cello and for phonogram. A constantly recurring rhythmic formula (like the flickering of the imaginary Eden or the shivering of a birds wings) follows the expressive solo of cello. According to the composer, "This is a flight over the human nest, lofty emotions, relaxation, meditation".

Violeta ŽILINSKAITĖ

The festival will present the version for saxophone and phonogram.

STEN HANSON

S. Hanson (g. 1936) nuo 1982 m. dalyvauja ISCM bei Elektroninės muzikos studijos vykdomųjų komitetų veikloje, nuo 1984 m. jis — Švedijos kompozitorių sąjungos pirmininkas.

Dauguma ankstyvųjų *S. Hanson* kūrinių — žodžių ir muzikos garsų koliažai: „*Che*“ (1968); „*Western Europa*“ (1969); „*Revolution*“ (1970). Kituose kūriniuose labiau linkstama į humorą: „*Coucker et souffler*“ (1968); „*Kaip laikotés?*“ (1969).

„*WIENERLIEDER*“ sopraniui, fortepijonui ir magnetofono juostai pirmą kartą buvo atlikta 1987 m. švedų Muzikos pavasario festivalyje. Tačiau teatrališkas, satyriškas kūriny, besityčiojąs iš muzikos bei jos atlikimo štampą (antai dainininkė, kompozitoriaus nurodymu, turi apsirengti mieščioniškai neskoningai, ir pan.).

S. Hanson was born in 1936. Since 1982 he is a member of the Executive Committee of the ISCM, and the Electronic Music Studio. He is the chairman of the Society of Swedish Composers since 1984.

Many of his early compositions were collages of words and music sounds: "Che" (1968); "Western Europa" (1969); "Revolution" (1970). In other works the emphasis is more on humour: "Coucker et souffler" (1968), "How are you?" (1969).

"WIENERLIEDER" for soprano, piano and recorded tape was first performed at the 1987 Swedish Music Spring Festival. It is a theatrical, satirical work which makes fun of the cliches of music and its performance (e. g. on the composer's instructions the singer has to put on tasteless and vulgar clothes).

**SPALIO
OCTOBER**

29

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**MENININKŲ RŪMŲ BALTOJI SALĖ
PALACE OF ARTS, THE WHITE HALL**

Fortepijono muzikos vakaras
The Evening of Piano Music

NATALLY SAKKOS, TOIVO PEĀSKE

J. RÄÄTS

1990 15'

Sonata

A. PÖLDMAË

1991 8'

„Nuojautos“
 „Presentiments“

R. KANGRO

1989 5'

„Klimper“

BIRUTĖ VAINIŪNAITĖ
 HALINA RADVILAITĖ

V. BACEVIČIUS

1966 15'

„Septintasis žodis“
 „The Seventh Word“

S.-E. BÄCK

1975 8'

“Tolo”

R. MAŽULIS

1991 8'

“Canon Aenigmatisus”

MARIETA AZIZBEKOVA, SERGEJUS OKRUŠKO,
 PETRAS KUNCA
 (*smuikas — violin*)

R. BIVEINIS

1991 17'

“Spiritus Astri”

NATALY SAKKOS ir TOIVO PEÄSKE

N. Sakkos ir T. Peäskes baigė Talino konservatoriją, vėliau — Leningrado konservatorijos kamerinio ansamblis specialybė.

Pirmasis dueto koncertas įvyko 1975 m. sausio mėnesį Leningrade. Jų repertuare — daugiau nei 50 pasaulinio garso kūrinių. Atliekami Mozart, Schubert, Liszt, Debussy, Stravinski, Milhaud opusai. Šis duetas — daugelio šiuolaikinių estų kūrinių atlikėjas.

N. Sakkos and T. Peäskes both graduated from Tallin Conservatoire, the former having studied in Laine Mets' and the latter in Anna Klas'— Ada Kuuseoks' piano class. Both of them completed their studies in Tamara Fiedler's chamber ensemble class in Leningrad Conservatoire.

The duo had their first concert in January 1975 in Leningrad. Their repertoire consists of more than 50 works by over 30 composers; of internationally famous names Mozart, Schubert, Liszt, Debussy, Stravinski, Milhaud should be mentioned. The duo has been the first performer of many contemporary Estonian works by E. Mägi, H. Otsa, M. Kuulberg, R. Kangro, L. Sumera, A. Pöldmäe, J. Rääts, etc. In 1983 the duo's first and only LP was published. The duo has given concerts in many cities of the Soviet Union.

J. RÄÄTS

J. Rääts (g. 1932) baigė Talino konservatoriją, kur studijavo kompoziciją.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Sinfonija Nr. 3 (1959); Koncertas kameriniam orkestrui (1961); Koncertas smuikui ir kameriniam orkestrui op. 21 (1963); 24 preliudai fortepijonui (1968); „Mokyklos kantata“ vaikų chorui, s. orkestrui ir fortepijonui (1971); Fortepijoninis sekstetas fortepijonui ir pučiamųjų kvintetu (1972); Styginių kvartetas Nr. 5 (1974); Koncertas smuikui ir kameriniam orkestrui op. 63 (1979); „Marginalijos“ fortepijonui (1979); „Marginalijos“ dviej fortепijonams (1982); Simfonija Nr. 8 (1985); Koncertas dviej fortepijonams ir s. orkestrui (1986).

SONATA DVIEM FORTEPIJONAMS pirmą kartą atlikta 1990 m. gegužės mén. Taline. Ji sudaryta iš trijų dalių, skambančių tradicinė seką: greita—lėta—greita. Šios sonatos ypatus — savitas instrumento naujojimas, atlikėjui pateikiant įdomių garso plėtojimo bei formos kūrimo užduočių.

J. Rääts (b. 1932) graduated from the Tallinn Conservatoire where he studied composition.

MAJOR WORKS

Symphony No. 3 (1959); *Concerto for Chamber Orchestra* (1961); *Concerto for Violin and Chamber Orchestra op. 21* (1963); *24 Preludes for Piano* (1968); "School Cantata" for children's choir, s. orchestra and piano (1968); *Piano Sextet* for piano, wind quintet (1972); *String Quartet No. 5* (1974); *Concerto for Violin and Chamber Orchestra op. 63* (1979); "24 Marginalia for piano" (1979); "24 Marginalia for 2 pianos" (1982); *Symphony No. 8* (1985); *Concerto for 2 Pianos and S. Orchestra* (1986).

SONATA FOR 2 PIANOS was first performed in May 1990 in Tallinn. The work consists of 3 movements in a traditional sequence: fast—slow—fast. A peculiar use of the instrument is characteristic of the Sonata which gives the performer interesting tasks of developing the pattern of sound and designing the form.

ALO PÖLDMÄE

A. Pöldmäe (g. 1945) studijavo kompoziciją Talino konservatorijoje (baigė 1969). Nuo 1980 m.—Estijos kompozitorų sąjungos valdybos sekretorius.

REIKSMINGIAUSI KURINIAI

„Du ornamentai“ obojui ir kameriniams orkestrui (1969); Sonatina altoinei fleitai ir gitarai (1975); Baletas „Tauro valanda“ (libretas ir choreografija U. Vilimaa pagal I. Jefremovo novelę, 1977); Siuita dviem fortepijonams „Loire rūmai“ (1979); Koncertas-simfonija mušamiesiems ir s. orkestrui (1981); Kamerinė opera „Miesto sales opera“ (J. Kross libr., 1984); Mažoji kamerinė muzika III. Valsas-metamorfozė dviem fortepijonams (1984); Sonatina keturiems saksofonams (1985).

SONATA DVIEM FORTEPIIJONAMS „NUOJAUTOS“—vienadale, turinti tris padalas. Ji atspindi autoriaus praeiti, dabartį ir galimą ateitį.

A. Pöldmäe (b. 1945) studied composition at the Tallinn Conservatoire in 1964—1969. Since 1980 he has been a secretary of the Board of the Estonian Composers Union.

MAJOR WORKS

"Two Ornaments" for oboe and chamber orchestra (1969); Sonatina for Alto-flute and Guitar (1975); Ballet "The Hour of Taurus" (libr. and choreography by U. Vilimaa after the novel by I. Yefremov, 1977); Suite "The Palaces of the Loire" for 2 pianos; Concerto-symphony for percussion and s. orchestra (1981); Chamber Opera "Town Hall Opera" (libr. by J. Kross, 1984); Little Chamber Music III. Waltz-metamorphose for 2 pianos (1984); Sonatina for 4 saxophones (1985).

SONATA FOR 2 PIANOS was completed in 1991. Its one movement has been written in a free form, containing 3 submovements. The Sonata

presents the author's vision of the past, present and possible future. Special attention has been paid to the search of colours by the means of accordics and harmony.

RAIMO KANGRO

R. Kangro (g. 1949) studijavo Talino konservatorijoje (baigė 1973).

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Oratorijs „Credo“ chorui ir orkestrui (A. Siig ž., 1977); Koncertas dviej fortепijonams ir kamericiniam orkestrui (1978); Opera „Auka“ (K. Sūvalep libr. pagal A. Tolstojaus apysaką, 1980); Koncertas fagotui ir kamericiniam orkestrui (1982); Simfoninė poema „Varpai“ (1983); Geometrinė siuita smuikui ir fortepijonui (1984); Sonata fortepijonui Nr. 4 (1984); „O Santa Simplicitas“ dviej fortepijonams (1985); „Tandem con Giocondo“ smuikui ir violončelei (1985); Teleopera „Sensacija“ (libr. L. Tungalo pagal K. Čapek apskrymą, 1986); Sinfonia Sincera (1986).

„KLIMPER“ sukurtas 1989 m. Sverdlovsko muzikos festivaliu. Kūrini sudaro trys dalys. Pirmoji ir trečioji pagriostos ostinato ritmu, intonacijos primena estiškas liaudies melodijas. Kūriny yra greitas ir šviesus, turintis daug šiuolaikinės muzikos elementų.

R. Kangro (b. 1949) studied composition at the Tallin Conservatoire in 1968—1973.

MAJOR WORKS

Oratorio "Credo" for choir and orchestra (text by A. Siig, 1977); Concerto for 2 Pianos and Chamber Orchestra (1978); Opera "Victim" (libr. by K. Sūvalep after A. Tolstoy's story, 1980); Concerto for Bassoon and Chamber Orchestra (1982); Symphonic Poem "Chimes" (1983); Geometrical Suite for violin, piano (1984); Sonata No. 4 for Piano (1984); "O Santa Simplicitas" for 2 Pianos (1985); "Tandem con Gioconda" for violin, cello (1985); Teleopera "Sensation" (libr. by L. Tungalo after K. Čapek's story, 1986); "Sinfonia Sincera" (1986).

"KLIMPER" FOR 2 PIANOS was written in 1989 for the Sverdlovsk music festival. The work consists of 3 movements, the first and last of which are based on ostinato rhythms, resembling Estonian folk tunes by their intonation. The work is brisk and bright, containing many elements of today music.

BIRUTĖ VAINIŪNAITĖ

Per paskutiniųjų dvidešimties metų laikotarpi tikriausiai nebuvu nė vieno lietuvių muzikos festivalio, kur nebūtų skambinusি Birutė Vainiū-

naite — viena iš keletos saulelių, šildančių lietuvių muziką. 1970 m. B. Vainiūnaitė baigė Lietuvos muzikos akademiją, 1972 m.— Maskvos konservatorijos aspirantūrą. 1975 m. ji studijavo Paryžiuje pas Kaune gimusį V. Perlemuter. Atlikėja skambina ne tik solo, bet ir su įvairiausiais ansambliais, orkestrais. Gastrolavo JAV, Prancūzijoje, TSRS. Dėsto Lietuvos muzikos akademijoje.

During the last twenty years was hardly ever a festival of Lithuanian music where Birutė Vainiūnaitė did not perform. She is one of those suns which keep Lithuanian music alive. In 1970 B. Vainiūnaitė graduated from the Lithuanian Music Academy. In 1972 she completed her postgraduate studies at the Moscow Conservatoire. In 1975 she studied in Paris under V. Perlemuter (born in Kaunas). The artist plays not only solo but also together with all kinds of ensembles and orchestras. She has toured extensively the U.S.A., France, the USSR. She is a teacher of the Lithuanian Music Academy.

HALINA RADVILAITĖ

H. Radvilaitė — Lietuvos muzikos akademijos dėstytoja, 1964 m. baigusi Maskvos konservatoriją, 1966 m. ten pat — aspirantūrą, o 1971 m.— stažuotę kamerinio ansamblio klaseje su violončeliste S. Narūnaitė-Sondekiene bei a. a. smuikininku E. Digriu. Savo laiku šis trio lietuvių kultūroje išvarė gana gilių barą.

Nuo 1983 m. H. Radvilaitė skambina su B. Vainiūnaitė.

H. Radvilaitė is a teacher of the Lithuanian Music Academy. In 1964 she graduated from the Moscow Conservatoire, in 1966 she became a post-graduate student, and in 1971 she worked on probation in the chamber ensemble class with S. Narūnaitė-Sondekienė (a cellist) and with E. Digrys (violinist). This Trio had left a deep imprint in the cultural life of Lithuania.

Since 1983 H. Radvilaitė plays piano together with B. Vainiūnaitė.

„SEPTINTASIS ŽODIS“, op. 73, parašytas 1966 m. Niujorke, dedikuotas gabiomis mokinėms Judith ir Doris Lang. Lietuvoje „Septintąjį žodį“ pirmąkart atliko L. ir K. Grybauskai 1984 m.

“THE SEVENTH WORD” (1966, New York) dedicated to talented apprentices Judith and Doris Lang. L. and K. Grybauskai were the first artists who performed “THE SEVENTH WORD” in Lithuania (in 1984).

SVEN-ERIK BÄCK

S.-E. Bäck (g. 1919) mokėsi smuiko (1938—1943) ir kompozicijos (1940—1945). 1951—1952 m. Kompozicijos mokėsi Romoje. Taip pat grojo

kuartetuose, vadovavo kameriniam orkestrui. Šiuo metu yra Edsbergo muzikos instituto fundacijos studijų direktorius.

Skiriamieji S.-E. Bäck muzikos bruožai — nežemiškos kontempliacinės nuotaikos bei karštas, ekstravertiškas temperamentas. Jo kompozicijos pažymėtos ryšio tarp griežtos formos ir energijos polėkių. Be to, Bäck nauja daugybę kūrybos būdų ir stilių — jo įkvėpimas svyruoja tarp praejusių epochų bei mūsų amžiaus dvasios.

S.-E. Bäck (b. 1919) studied violin (1938—1943) and composition (1940—1945). In 1951—1952 he continued his studies of composition in Rome. He also played in quartets and was the leader of a Chamber Orchestra. At present he is Director of Studies at the Edsberg Music Institute Foundation.

Bäck's music is characterized by contemplative atmosphere and intensively extrovert temperament. His compositions are marked by a link between a strict form and outbursts of impulsive energy. In addition, Bäck uses a great variety of ways and styles of creating music. His inspiration oscillates between the past ages and the spirit of our age.

„CANON AENIGMATICUS“ dviem fortepijonams — antroji kūrinio redakcija. Ji skirta atlikti gyvai (pirmojoje numatyta kompiuteris). Paslappingojo kanono sandaros idėja išreiškia kompaktiška grafinės notacijos formulę — „enigma“. Ji išsirojama kaip begalinis aštuoniabalsis kanonas, pasižymintis simetriška garsų aukščio bei trukmės organizacija. Nors kūrinyje naudojamos kontrapunktro priemonės, rezultatas greičiau suvokiamas kaip homofoninė polifonija.

“CANON AENIGMATICUS” for two pianos — the second variant. It should be performed live. (The computer was thought to be used in the first variant). The structural idea of this enigmatic canon is revealed through a compact graphical notation formula “Enigma”. It is deciphered as an endless eight stave canon, notable for its symmetrical organization of sound, height and duration. Though contrapunctual devices are used in the work, the result is conceived as a homophonic polyphony.

Rytis MAZULIS

MARIETA AZIZBEKOVA

M. Azizbekova — viena iš seniausiai Lietuvos muzikos akademijoje dirbančių pedagogių. Ji buvo atsikiesta 1950 m. iš Maskvos, kur 1946 m. baigė P. Čaikovskio konservatoriją, o minėtaišiai 1950 — aspirantūrą. Nuo 1977 m. M. Azizbekova — profesorė.

M. Azizbekova's pedagogical experience at the Academy is very long. She was invited from Moscow in 1950, where she graduated from P. Tchaikovsky's conservatory.

kousky Conservatoire in 1946. In 1950 she finished her research work. In 1977 M. Azizbekova was awarded the title of professor.

PETRAS KUNČA

P. Kunca — Vilniaus kvarteto artistas.

P. Kunca is the artist of the Vilnius String Quartet.

„SPIRITUS ASTRI“ („Žvaigždės dvasia“). Kūrinio forma, aleatori-nėmis bei sonoristinėmis priemonėmis siekiama pavaizduoti kosminės erdvės begalybę ir paslaptingumą.

“SPIRITUS ASTRI”—the infinity and mystery of the cosmic space is revealed through the form of this piece, its aleatoric and sonoral devices.

Ričardas BIVEINIS

**SPALIO
OCTOBER**

30

**15 val.
3 p. m.**

**LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJA
THE LITHUANIAN MUSIC ACADEMY**

VILNIAUS STYGINIS KVARTETAS —
Vilnius String Quartet:
AUDRONĖ VAINIŪNAITĖ
(*I smuikas* — violin),
PETRAS KUNCA
(*II smuikas* — violin),
DONATAS KATKUS
(*altas* — viola),
AUGUSTINAS VASILIAUSKAS
(*violončelė* — cello)

K. PENDERECKI

Styginių kvartetas Nr. 2 1968 10'
String Quartet No. 2

P. VASKS

Styginių kvartetas Nr. 2 1984 24'
„Vasaros dainavimai“: „Aušra“, „Paukščiai“, „Elegija“
String Quartet No. 2 “Summer Singing”:
“Dawn”, “Birds”, “Elegy”

V. MONTVILA

Styginių kvartetas Nr. 2 1967 8'
String Quartet No. 2

F. BAJORAS

„Vilniaus kvartetas“ Nr. 2 1975 10'
“The Vilnius Quartet” No. 2

B. KUTAVIČIUS

Styginių kvartetas Nr. 2 1980 16'
„Anno cum tettigonia“
String Quartet No. 2
“Anno cum tettigonia”

VILNIAUS STYGINIŲ KVARTETAS

Be Lietuvos kamerinio orkestro, tai vienas iš dažniausiai koncertuojančių ir gastroliuojančių kolektyvų. Nuo 1965 m. kvartetas visuose žemynuose (išskyrus Australiją) surengė bemaž 2000 koncertų. Išleido virš 20-ties plokštelius.

Vilniaus kvartetas griežia daug nežinomų kūrinių. Muzikų polėkius liudija ištisų monografinių ciklų paruošimas, antai — „Visi J. Haydn styginių kvartetai“, „Visi W. A. Mozart styginių kvartetai“, „B. Bartók ir L. van Beethoven kvartetai“ ir pan., o pažymėdamas savo veiklos 20-metį, ansamblis surengė seriją lietuviškos muzikos koncertų, savo patriotiškumu išsiskirdamas iš visų kitų jubiliejus minėjusių kolektyvų.

The Vilnius String Quartet, same as the Lithuanian Chamber Orchestra, is one of the musical ensembles famous for its frequent tours and concerts.

Since 1965 the Quartet has given approximately 2000 concerts in all continents of the world (except Australia). It has released about 20 records.

The Vilnius Quartet takes special interest in rare works. It has prepared several monographic cycles which testifies to its ambitions. For example: "All String Quartets by J. Haydn", "All String Quartets by W. A. Mozart", "Quartets by B. Bartok and L. van Beethoven". Celebrating the 20-th anniversary of its activity the ensemble performed the whole series of Lithuanian music concerts which emphasized their patriotic priorities.

KRZYSZTOF PENDERECKI

K. Penderecki (g. 1933) kompoziciją studijavo Krokuvos aukštojoje muzikos mokykloje, kurią baigė 1958, 1972—1987 m. buvo šios mokyklos rektorius, nuo 1987 dirba Krokuvos filharmonijos meno direktoriaus darbą. Ročesterio, Bordo, Leveno, Belgrado, Vašingtono, Mineapolio, Madrido universitetai jam yra suteike Garbės Daktaro laipsnį. Taip pat K. Penderecki yra Londono Karališkosios muzikos akademijos, Nacionalinės šv. Ceciliojos akademijos Romoje, Stokholmo Karališkosios muzikos akademijos, Menų akademijos Berlyne, Nacionalinės daililių menų akademijos Argentinoje Garbės narys.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

„Strofos“ sopranui, rečituojančiam balsui ir dešimčiai instrumentų (1959); „Raudos Hirosimos aukoms atminti“ 52 styginiams (1960); „Analipsis“ styginių orkestrui ir mušamųjų grupei (1960); „Polymorphia“ 48 styginiams (1961); „Fluorescencijos“ orkestrui (1961); *Stabat Mater* trim chorams (1962); *Sonata violončelei ir orkestrui* (1964); *Šv. Luko pasijos* balsui, chorui ir orkestrui (1965); „De natura sonoris I“ orkestrui (1966); *Dies irae* solistams, chorui ir orkestrui (1967); *Capriccio smuikui* ir or-

kestrui (1967); *Quartetto per archi No. 2* (1968); opera „*Laudeno velniai*“ (1969); „*Kosmogonija*“ solistams, chorui ir orkestrui (1970); *Jutrznia* solistams, chorui ir orkestrui (1970); „*De natura sonoris II*“ orkestrui (1971); *Concerto per violoncello* (1972); *Partita klavesinui* ir kameriniams ansambliu (1973); *Pirmaji simfonija* (1973); „*Canticum Canticorum Salomonis*“ 16 balsų ir kameriniams orkestrui (1973); *Magnificat* bosui, balsų ansambliu, dvigubam chorui, berniukų balsams ir orkestrui (1974); *Koncertas smuikui* ir orkestrui (1977); „*Prarastasis rojus*“—*sacra representazione* (1978); *Antroji* (šv. Kalėdų) simfonija (1980); *Te Deum* solistams, chorui ir dideliam orkestrui (1980); *Antrasis violončelės koncertas* (1982); *Concerto per viola et orchestra* (1983); *Lenkiškas Requiem* solistams, chorui ir orkestrui (1984); opera „*Juodoji kaukė*“ (libr. H. Kupfer ir kompozitoriaus).

STYGINIŲ KVARTETAI. K. Penderecki išgarsėjo jau savo kūrybinio kelio pradžioje, o jo kūriniai „*Raudos Hirosimos aukoms atminti*“ (1960), „*Polymorphia*“ (1961), ar elektroninis „*Psalmus*“, kalbant apie avangardą, minimi nuolat. Šiuo kūrinių atstovaujamai srovei įvardinti parinktas sonorizmo terminas. Jis taikytinas ir Penderecki *Quartetto per archi No. 1* (1960), kurio premjera įvyko 1962 m. gegužės 11 d. Cincinnati, atliekant garsiam *La Salle styginių kvartetui*.

Kaip būdinga sonorizmui, čia viskas tarnauja skambesio spalvoms bei jų faktūrinėms sekoms. Tos muzikos radikalizmas slypi naujoje, iš netradicinių garso artikuliacijos būdų sudarytoje medžiagoje. Kūrinio statymas iš emancipuotų artikuliacijos efektų— įvairių vibrato, tremollo, glissando, neapibrėžto aukščio aukščiausių garsų, grojimo už tiltelio (vienna, dviem, trim, keturiom stygom), griežimo laikikliu, sudavimo delnu ar pirštais per stygas arba sudavimo smičiaus galvute ar pirštų galiukais į viršutinę smuiko deką — buvo didelė sensacija.

Po aštuonerių metų Penderecki sukūrė *Quartetto per archi No. 2* (premjera 1970 m. rugėjė 30 d. Berlyno Festwochen, atliekant Quatuor Perrenin). Šis kūrinys taip pat grindžiamas sonorine estetika, praturtinta tuo metu kompozitoriaus išrastomis naujomis artikuliacijos priemonėmis bei naujais faktūrų tipais (ketvirtatone mikrointervalika, specifiška flazoletų technika, neištisiniais glissando, tremollo ant rezonansinės dežės ar atlikėjų švilpavimai griežiant). Tik čia akcentuojama ne artikuliacija (kaip Pirmajame kvartete), o faktūra. Čia ji žymiai dinamiškesnė. Jau Pirmojo kvarteto forma yra lanko simetrijos; Antrajame kvartete — ryškus tridalumas: *Lento molto — Vivace — Lento molto*. Šitaip siekiama pažaboti materijos stichiją, opusui suteikti aiškius architektoninius kontūrus.

Abu Penderecki kvartetai išaugo autoriniu priešinantis styginių kvartetų žanro tradicijoms, kas, beje, XX a. II pusėje yra tapę taisykle. Šios tradicijos kontekstas — kūriniai paveldėtam keturių instrumentų ansambliu, o ne styginių kvartetui stricto prasme, kas visada siejasi su specifiniu formos — turinio, technikos — ekspresijos optimumu. Sonorinė idiomą atsirado ne restauruoti, o perlaužti, buvo tarsi opozicinė idėja. Sepintasis dešimtmetis, skelbdamas mirtį tradicinėms meno vertybėms, at-

rodo, prięjo iki kraštutinumo. Kai Penderecki rašė savo kvartetus, G. Brecht taip pat sukūrė styginių kvartetą — savotišką antimeno manifestą, turėjusį galutinai išspręsti visas žanro problemas. Brecht kvartetas — tai muzikų išėjimo į sceną, rankų paspaudimo vienas kitam ir išėjimo celebravimas. Tiktais tiek. Tačiau muzikos žinovų hermeneutinis jautrumas čia liepia įžiūrėti gilių reikšmių, sakysim demonstruojamą nepaprastą kompozitoriaus kuklumą — kadangi tas savo kūriniu nenori užgauti niekieno ausų. Arba pateikiama pozicija, esą „pats menas yra mažiau vertingas, nei geri žmonių santykiai, o draugiškas rankos paspaudimas yra gražesnis už gražiausių kompoziciją.“. Totalios dezorientacijos laikais simptomatiška naujai interpretuoti paprastą sumanymą, kuris užsibaigia provokacijos ir netikėtumo funkcija. Si idėja — nevaisinga, nerezultatyvi. Priešingai begaliui Brecht liūdesiui, Penderecki kvartetuose rezignacijos nerasi né žiupsnelio. Jais specialiai norima užgauti ausis ir, be to, visai nežadama atsisakyti gerų draugijos manierų. Maišaudami prieš tradicijas, antimeno slenksčio K. Penderecki kvartetai visgi neperžengia. (Kas kompozitoriu nuo to apsaugojo? Gal seni laikrodžiai, kuriuos jis kolekcionavo nuo anksstyvos jaunystės?).

Kažkada Penderecki pasisakė Pirmąjį kvartetą rašes kelias dienas, Antrąjį — kelias savaites, tad trečiąjį turėsiąs rašyti kelis mėnesius. Bet jis dar nesukurtas. Ir jeigu čia — rezignacija, tai visai kitokia, negu Brecht. Penderecki atsisakymas — giliai suvokta atsakomybė už save — menininką ir kvartetą — didingo palikimo didingą iššūkį. Manyčiau, jog Penderecki kada nors ji priims, nes mégsta aukšto stiliaus riziką. Jau seniai nesitaikstantys „Raudų“ autoriaus pasisakymai pavirto patyrusio meistro svarystymais. Tradicija — tai jos paveldėtojų pareiga, reikalaujanti nuolatinių papildymų. Styginių kvartetų pasaulio negalima įveikti ot taip, paprastai, liaudiškais gestais. Si mintis, atrodo, bresta realizacijai — po dvidešimties metų Penderecki grįzo prie tyro quartetto d'archi šaltinio. Neseniai (1988) jis vėl parašė kūrinių styginių kvartetui — „Der unterbrochene Gedanke“ (paskirtas mirusiam Arno Volk), pirmąjį iš sumanyto trumpų kūrinelių ciklo tam ansambliu. O vėliau Penderecki gal imsis didelio, Beethoven dvasisios styginių kvarteto? Nes kas gi privalėtų ir galėtų tai padaryti už jį?

Krzysztof DROBA
Iš lenkų k. vertė J. BUROKAITĖ

K. Penderecki (b. 1933) studied composition at the State Higher School of Music in Cracow. He received the degrees of Doctor Honoris Causa from the universities in Rochester, Bordeaux, Leuven, Belgrade, Washington, Minneapolis, Madrid, and he is an Honorary Member of the Royal Academy of Music in London, Academia Nazionale di Santa Cecilia in Rome, Kungl. Musikaliska-Akademien in Stockholm, Akademie der Künste in Berlin, Academia Nacional de Bellas Artes in Buenos Aires. In 1972—87 he was the Rector of the Academy of Music in Cracow. From 1987 he is the Artistic Director of the Cracow Philharmony.

MAJOR WORKS

"*Strophes*" for soprano, reciting voice and 10 instruments (1959); "*For the Victims of Hiroshima*" for 52 string instruments (1960); "*Anaklasis*" for string orchestra and percussion groups (1960), "*Polymorphia*" for 48 string instruments (1961); "*Fluorescences*" for orchestra (1961); *Stabat Mater* for three choirs (1962); *Sonata* for cello and orchestra (1964); "*De natura sonoris I*" for orchestra (1966); *Dies irae* for solo voices, choir and orchestra (1967); *Capriccio* for violin and orchestra (1967); *Quartetto per archi No. 2* (1968); "*The Devils of Loudun*", opera (1969); "*Cosmogony*" for solo voices, choir and orchestra (1970); *Utreanya* for solo voices, choir and orchestra (1970); "*De natura sonoris II*" for orchestra (1971); *Concerto* per violoncello (1972); *Partita* for harpsichord and chamber ensemble (1972); *First Symphony* (1973); "*Canticum Canticorum Salomonis*" for 16 voices and chamber orchestra (1973); *Magnificat* for solo bass, vocal ensemble, doublechoir, boys' voices and orchestra (1974); *Concerto* for Violin and Orchestra (1977); "*Paradise Lost*", sacra representazione (1978); *Second Symphony* (*Christmas Symphony*) for orchestra (1980); *Te Deum* for solo voices, choir and large orchestra (1980); *Second Cello Concerto* (1982); *Concerto* per viola ed orchestra (1983); *Polish Requiem* for solo voices, choir and orchestra (1984); "*Die schwarze Maske*", opera (libr. by H. Kupfer and K. Penderecki).

STRING QUARTETS. Krzysztof Penderecki rose to enormous fame while still at the beginning of his creative path, and in the world his name invariably became associated with the radical stream of musical avant-garde, due to such titles as "*To the Victims of Hiroshima — a Threnody*" (1960); "*Polymorphia*" (1961) or the electronic "*Psalmus*" (1961). That movement was termed "sonorism" and seen to be the national speciality — what was conoristic was thus Polish at that time, both in the West and the East. *Quartetto per archi No. 1* (1960) also belongs to this category; the work was premiered on the 11th of May, 1962, in Cincinnati, by the famous La-Salle String Quartet.

As befits sonoristic music, everything here is subordinated to sound-coloristic qualities and their textural results. The radicalism of this music lies in the use of new material predominantly articulated in unconventional ways. The construction of the piece from emancipated effects of articulation was quite a sensation at that time, and used such means as vibratos, tremolos, and glissandi of different kinds, highest sounds of undefined pitch, playing between the bridge and the tailpiece (on one, two, three, or four strings), playing on the tailpiece, striking the strings with the open palm or the fingers, and hitting the upper part of sounding board of the violin with the nut, the bow or the tips of the fingers.

Eight years later (1968), Penderecki wrote the *Quartetto per archi No. 2* (world premiere on the 30th of September, 1970, at the Berliner Festwochen, by the Quatuor Perrenin). As with the previous one, the 2nd Quartet has also been submitted to the sonoristic aesthetic, enriched with new means of articulation and types of textures worked out by the com-

poser in the meantime (to mention only: quarter-tone microintervals, a special technique of harmonics, irregular glissandi, tremolos on the resonating box, or performers whistling against the background of instrumental playing). But—as opposed to the *1st Quartet*—the emphasis has moved here from articulatory effect to textural result. In this way, the music gained in textural density and became more dynamic. In the *1st Quartet*, the macroform displayed an arched symmetricality; here though, formal symmetry is clearly outlined by the three-movement form the work: *Lento molto*—*Vivace*—*Lento molto*. There is care to restrain the elementary force of the material, attentiveness to endow this raw material with a legible architectural outline.

Both *Quartets* by Penderecki grew out of rebellion and opposition to the traditional genre of the string quartet, which, by the way, has become a rule in the second half of the 20th century. In the context of this tradition, these pieces are more works written for a set of four instruments inherited from the past, than string quartets “*sensu stricto*”—which have always been connected with a specific optimum of form and content, technique and expression. The sonoristic idiom was not created to restore but to revolutionalize; the liberation of the sonoristic and timbral powers of sound took place in opposition to the traditional values of music. The proclamations from the sixties about the death of the traditional values in art seem in music to have reached their limits. In the period of Penderecki’s quartets, the *String Quartet* of George Brecht created, for example, a peculiar manifesto of anti-art, meant to dispose of the problem of the genre once and for all. The *Quartet* by Brecht is a celebration of the entrance of the musicians onto the stage, the mutual shaking of hands and the departure from the stage. And only that. But the sensitivity of hermeneutic music experts called for the discernment here of profound meanings; among others, “the composer’s modest stance, not having the courage to offend anyone’s ears with a composition of his own”, or the demonstration of an outlook according to which “art itself is less important than good relationships between people, and the friendly handshake is something more beautiful than even the most beautiful compositions.” Here, symptomatic for such a time of total disorientation is the overinterpretation of a concept, simple in its essence, which completely exhausts itself in its function of provocation and surprise. A simple concept and a futile one is resignation from its birth. As opposed to the bottomless sadness of Brecht’s gesture there is no trace of resignation in Penderecki’s Quartets. They would just like to offend the ears and do not have the intention of giving way to good social manners. Though being a revolt against tradition, they do not trespass the threshold of anti-art. (What has protected the composer against this? Maybe those antique clocks which he has been collecting since his early youth?)

Penderecki said once that he wrote the *1st Quartet* in several days, the *2nd* in several weeks, and so the *third* would have to be written during several months. But this *third quartet* has not yet been created. And even if this is a resignation, how different it is in its identity from the

resignation of Brecht. In this relinquishment of Penderecki there is a deeply felt responsibility — towards himself as an artist, and towards the quartet as a great challenge of great heritage. I think that Penderecki will some day face up to this challenge — for he likes to attempt seemingly impossible undertakings, he likes risk in the grand stile. A long time ago the swaggering statements of the author of "Threnody" gave way to the judgements of an experienced master.

Tradition is a duty entrusted to its heirs, calling for constant supplementation — and the world of the string quartet cannot be dismissed so easily, with "ludic-transgressive" gestures. This thought seems to have matured to its realization: Penderecki, after twenty years, has come back to the pure spring-water of the quartetto di archi. Recently (1988), he wrote a piece for string quartet again — "Der unterbrochene Gedanke" — devoted to his deceased friend, Arno Volk. And it is the first of an intended cycle of short pieces for this ensemble. And maybe later he will attempt a large string quartet, conceived of in the spirit of Beethoven? For who could or would do it if not him?

Krzysztof DROBA

STYGINIU KVARTETA NR. 2 „VASAROS DAINAVIMAI“ pradėjau kurti 1983 m. gruodį. Baigiau 1984 m. pavasarį (kita kūrinio redakcija — šešiem smuikams).

Po ilgesnės pertraukos vėl grįžau prie ciklo formos. Kvartetas — trijų dalių, atliekamų attacca. Trukmė — apie 22 minutes.

Pirmaoji dalis — „Aušra“ — sukomponuota iš dviejų epizodų: ižangos, kuri gimsta ir skamba tyloje, bei plėtojimo, išaugančio iki himniškos kulminacijos. Intonacinis pagrindas — kvartos apimties motyvas.

Antrosios dalių („Paukščiai“) struktūra sudėtingesnė: dažnesnė epizodų kaita, ilgai išlaikoma įtampa, ekspresiškesnės kulminacijos. Dominuojanti mintis — žydinčios gamtos išaukštinimas.

Trečioji dalis — „Elegija“. Po netikėto unisono skamba pilna skausmo melodija aukštame registre. Ši epizoda pakeičia meditacinis — alto solo. Vėliau skamba smuikų motyvai, išstojantys kanoniškai. Netikėtai vėl pasirodo ekspresyvus epizodas.

Po kulminacijos pamažu ateina ramybė. Pritildyto vargonų punkto fone vis labiau nutoldami skamba išskrendančių paukščių balsai.

STRING QUARTET NO. 2 "SUMMER SINGING" finished in Spring, 1984 (another edition is for six violins).

After a long break I returned to the form of a cycle. The Quartet consists of three movements (performed attacca). The duration is about 22 minutes.

The first movement — "Dawn" is compiled of two episodes: introduction, which is born and sounds in silence; and development, which grows up to the anthemic climax. The intonational background is the motive of a volume of a fourth.

The structure of the second movement ("Birds") is more complicated: a more frequent change of the motives, a more steady tension, more expressive climaxes. The leading idea is the exaltation of blossoming nature.

The third movement is "Elegy". After an unexpected unison follows a melody full of pain, in a very high register. This episode is changed by a meditative solo of viola. Later comes the motives of the violin which join in canonically. Unexpectedly the expressive episode comes back again. The climax is gradually followed by calmness. In the background of hushed up organ the voices of the birds which fly to the South are gradually dying.

Pēteris VASKS

VYTAUTAS MONTVILA

V. Montvila (g. 1935) baigė fagoto (1959) ir kompozicijos (1964) specialybes Lietuvos muzikos akademijoje. Dabar — Lietuvos kompozitorų sąjungos garsio režisierius.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Styginių kvartetas (1967); „Gotiškoji poema“ orkestrui (1970); „Chorai“ orkestrui (1971); „Šventinė poema“ orkestrui (1972); „Pastorales“ obojui ir styginių kvartetui (1974); kantata „Čiurlionis“ chorui ir orkestrui (M. K. Čiurlionio laiškų tekstais, 1975); „Bokštų“ sonata fortepijonui (1979); „Aušros“ sonata fortepijonui (1984); „Jūros“ sonata fortepijonui (1985); „Paukščių giesmės“ flėitai, obojui ir klarnetui (1985); „Miražai“ fortepijonui (1988).

Styginių kvartetas sukurtas 1967 m., tačiau pirmą kartą atliktas tik 1985-iais: kompozitorui atrodė, kad septintojo dešimtmečio pradžioje kūrinys galėjo būti klaudingai suprastas, apkaltintas kuriuo nors „izmu“ ir pan. I saulę pakeltų rankų įvaizdis paskatino autorui suteikti kvartetui pavadinimą „Rankos-paukščiai“, kurio vėliau buvo atsisakyta. Šiandien ši muzika, parašyta ne be A. Webern ir lenkų kompozitorų įtakos, skamba internacinalistiškai (geriausia šio žodžio prasme), ekspresyviai, emocionaliai. Tris miniatiūrines dalis sieja teminis giminingumas.

Adeodatas TAURAGIS

V. Montvila (b. 1935) graduated from the Lithuanian Music Academy as a bassoonist in 1959, and as a composer in 1964. At the present moment he is the sound producer of the Lithuanian Composers Union.

MAJOR WORKS

String Quartet (1967); “The Gothic Poem” for orchestra (1970); “Choruses” for orchestra (1971); “The Festive Poem” for orchestra (1972); “Pastorales” for oboe and string quartet (1975); cantata “Čiurlionis” for

choir and orchestra (after M. K. Čiurlionis letters, 1975); piano sonata "Towers" (1979); piano sonata "Dawn" (1984); piano sonata "Sea" (1985); "Songs of the Birds" for flute, oboe, clarinet (1985); "Mirages" for piano (1988).

STRING QUARTET was written in 1967, but its debut came only in 1985: the composer was afraid that at the end of the 70-ies the work may be misinterpreted and he may be blamed for some kind of "-ism". The image of the hands stretching towards the Sun prompted the heading of the Quartet "Hands-Birds", though later he decided not to use the heading.

Today this music, written not without some influence of A. Webern and the school of Polish composers, sounds very internationally (in the best sense of the word), expressive and emotional. Three miniature movements are linked by the theme.

Adeodatas TAURAGIS

„VILNIAUS KVARTETAS“—antrasis iš „Vilniaus kvarteto“ diptiko.

Pirmasis — ištisinio plėtojimo, antrasis, pasak autoriaus, imituojas klasikinį keturių dalių ciklą. Po Ižangos skamba Skerco (Scherzo faceto, saltando — t. y. linksmai šokinėjant), antroji dalis — Andantino amabile (meiliniai). Trečioji dalis vėl greita (Allegro tenebroso — niūriai, paslaptingai), ji išauga į kulminacinię ketvirtąją (Cadenza). Kvartetas baigiamas Koda (Allegro), kur altas griesa pagrindinę abiejų kvartetu temą (ji alto atliekama ir Pirmojo kvarteto pradžioje).

Labai išradingai kompozitorius susiejo abiejų kvartetu medžiagą — atskiriomis pirmojo kūrinio temomis pagrįsdamas antrojo dalis, t. y. išgriebdamas nelabai girdimas temėles iš pirmojo kvarteto ir jomis išplėtoti paskirdamas po visą antrojo kvarteto dalį.

Nežinau, ar reikia atskirai sakyti, jog kūrinio faktūra — polifoninė, nuo pirmo iki paskutinio garso,— ar tai aišku, žinant opuso autorių?

Kai kvartetas pasirodė, buvo daug kalbama apie jo lietuviškumą. Manding, nemažiau ryškus jo bruožas — intelektualumas.

„Aš ištverdavau šitą muziką, kurios nešamas galėjai stačiomis kilti vis aukščiau ir aukščiau, kol nusprešdavai, kad jau turbūt gera valandžiuokė, kai esi danguje“, — R. M. Rilke.

“THE VILNIUS’ QUARTET” NO. 2 is the second quartet from the “Vilnius’ Quartet” diptych.

The first quartet is the continuous development, the second, according to the author, imitates the cycle of the four movements. After an Introduction come Skerco (Scherzo faceto, saltando, i. e. joyfully jumping). The second movement — Andantino amabile (sweat). The third movement — quick (Allegro tenebroso — gloomy, mysterious), it grows up to the dramatic fourth movement (Cadenza). The Quartet ends in Koda

(*Coda; Allegro*), where viola fiddles the central theme of both quartets (viola plays this part also if the begining of the first quartet).

The composer linked the texture of both quartets very creatively, basing the movements of the second work by the themes of the first, i.—e. picking up the indistinct themes from the first Quartet and devoting the whole movement of the second Quartet to their development.

Since the first steps of the Quartet people were talking a lot about its Lithuanism. Another, no less prominent, feature of this music body is intellectuality.

"I managed to stand this music which lifted you up higher and higher until you realized that you must have been staying in heaven for quite a long time already". R. M. Rilke.

ANTRASIS STYGINIU KVARTETAS „ANNO CUM TETTIGONIA“ buvo sukurtas E. ir K. Pendereckių namų festivaliu Liuslavicuose (Lenkija) ir susilaukė tiek ten, tiek kituose koncertuose aukšto klausytojų įvertinimo (lietuviškoje kritikoje — ir diskusijų). Čia atsakyta tradicinio Europos muzikai motyvų plėtojimo metodo; muzikinė mintis, kūrinio sandara ir klausytojo įspūdis formuojami, laipsniškai gausinant, o paskui vėl apribojant ir mažinant garsinę medžiagą. Papildomų poetiškų asociacijų tam įspūdžiui gali teikti kvarteto pavadinime pažymėtos žiogo, tai yra gamtos, gyvybės, gal ir muzikos kaip dvasinės gyvybės, įvaizdis. (Lotyniškas kvarteto pavadinimas reiškia „Metuose su žiogu“.) Tačiau pagrindinė šio vienos dalies kūrinio idėja ir muzikinis vaizdas — tai vieningos dermės pagrindu išugdoma ir išsemama (nuraminama) skambėjimo banga. Varpu dūžiai nušviečia kvarteto griežimą netikėta spalva ir skirsto laiką didžiulėmis ritmo atkarporomis, taip salygiškai ir simboliškai žymėdami nesulaikomą 365 taktų tékmę.

Vytautas LANDSBERGIS
(Perspausdinta iš Lietuvos
tarybinės muzikos festivalio,
ivykusio 1982 m., bukleto,
kurį išleido Lietuvos kompozitorų sąjunga)

THE SECOND STRING QUARTET “ANNO CUM TETTIGONIA” was written for the home festival of Elizabeth and Krzysztof Pendereckis held in Luslawici (Poland) and earned high appreciation of the audience (it also caused a heated discussion among the Lithuanian critics). The composer has given up the method of the thematic development so traditional in the European music. The musical thought, the structure of composition and the impression of the audience are formed by gradually increasing, then restricting and decreasing the sound material. The image of a grasshopper, mentioned in the title of the quartet, may impart an additional poetic association to strengthen the impression. The grasshopper serves as symbol of nature, life, and, possibly, music as a kind of spiritual life. (In Latin the title of the quartet means “A Year with a Grasshopper”.) The main idea and the musical picture of this one-movement composition, however, lies in rai-

sing and subduing the wave of sound on the basis of a unified mode. The chimes of bells give an unexpected colouring to the rendition of the quartet and divide the time into large rhythmic periods, thus marking symbolically the irrepressible flow of 365 bars of music.

Vytautas LANDSBERGIS

*(Reprinted from the booklet
of the festival of Soviet Lithuanian music,
1982, published by the Lithuanian Composers Union)*

**SPALIO
OCTOBER**

30

**19.30 val.
7.30 p. m.**

**LIETUVOS OPEROS IR BALETO TEATRAS
LITHUANIAN OPERA AND BALLET
THEATRE**

*Lietuvos nacionalinis simfoninių orkestras,
dirigentas —*
IMANTS RESNIS

*Lithuanian National Symphony Orchestra,
conductor —*
IMANTS RESNIS

E. MÄGI

Bukolikos 1983 8'
Bucolic

E.-S. TÜÜR

“Insula deserta” 1983 8'40

P. PLAKIDIS

„Dainavimas“ 1986 20'
“Singing”

*Lietuvos nacionalinis simfoninių orkestras,
Kauno valstybinis choras,
dirigentas —*

PETRAS BINGELIS

*Lithuanian National Symphony Orchestra,
Kaunas State Choir,
conductor —*

PETRAS BINGELIS

J. JUZELIŪNAS

1991 40'

„Patarlių simfonija“ (Simfonija Nr. 6) lietuvių patarlių
ir priežodžių teksta:

„Dienas“, „Dūmas“, „Šunelis“, „Daina“ — premjera
“Symphony of Proverbs” (Symphony No. 6) by texts of
Lithuanian folk proverbs and sayings:
“Day”, “Smoke”, “Doggie”, “Song” — premiere

ESTER MÄGI

E. Mägi (g. 1922) baigė Talino konservatoriją (1951) bei Maskvos konservatorijos aspirantūrą (1954). Ilgus metus dėstė muzikos teorija Talino konservatorijoje.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

Variacijos fortepijonui, klarinetui ir styginių orkestrui (1972); „Dialogai“ flėitai, klarinetui, violončelei ir fortepijonui (1979); Koncertas vargonams ir čembalo (1980); ciklas chorui „Dainų motina“ (1983); „Seniosios kanelės“ fortepijonui (1985).

BUKOLIKOS buvo pabaigtos 1983 m. rugpjūčio mėnesį. Šis kūrinys tarsi estiškos pastoralinės lyriko orkestrinis eilėraštis.

Išraiškos priemonės naudojamos labai taupiai. Temas plėtoja skoningu polifonija, ritmiškai besikeičianti faktūra.

E. Mägi (b. 1922) graduated from the Tallinn Conservatoire in 1951, where she studied composition. In 1954 she did a postgraduate course at the Moscow Conservatoire. She taught theory at the Tallinn Conservatoire.

MAJOR WORKS

Variations for piano, Clarinet and String Orchestra (1972); "Dialogues" for flute, clarinet, cello and piano (1979); Concerto for organ and cembalo (1980), cycle for choir "Mother of Songs" (1983); "The Old Kannel" for piano (1985).

BUCOLICS was completed in August in 1983. The work could be called an orchestral poem of Estonian pastoral lyrics; the use of the means of the expression is extremely economical and considered. The development is carried by tasteful polyphony in the original pastoral tunes as well as the rhythmical fature. The inventively colourful use the orchestra stresses the work's broad emotional scale.

ERKKI-SVEN TÜÜR

E.-S. Tüür (g. 1959) Talino muzikos mokykloje mokësi pūsti flėita, o 1984 m. jis gavo Talino konservatorijos kompozicijos specialybës baigimo diplomą.

REIKŠMINGIAUSI KŪRINIAI

„Lumen et Cantus“ moterų chorui ir rok-grupei (1981); „Du ritualai“ senosios muzikos ansamblui ir sintezatoriui (1982); kantata „Dona nobis pacem“ kameriniam chorui ir kameriniam orkestrui (1982); oratorijs „Ante finem Saeculi“ chorui, sopranui ir orkestrui (1985); Simfonija Nr. 2 (1986).

„INSULA DESERTA“ („Nuoga sala“) buvo parašyta suomių kameriniam orkestrui ir atlakta 1989 m. spalio mėn. Kokkola. Negyvenamos salos įvaizdis autorui visada buvo šventyklos alegorija. Pagrindinis muzikinės medžiagos organizavimo principas — perėjimai iš diatonikos į atonalumą, tarsi kuriant skirtinges garsų erdves.

E.-S. Tüür (b. 1959) studied at the Tallinn Music School in the flute class. In 1984 he graduated from the class of composition of the Tallinn Conservatoire.

MAJOR WORKS

“Lumen et Cantus” for male choir and rock-group (1981); “Two Rituals” for ancient music ensemble and synthesizer (1982); cantata “Dona nobis pacem” for chamber orchestra and chamber choir (1982), oratorio “Ante finem Saeculi” for choir, soprano, orchestra (1985); Symphony No. 2 (1986).

“INSULA DESERTA” was written for a Finnish chamber orchestra and performed in October 1989 in Kokkola. A desert island has always been an allegory of a temple for the author. The main principle of organizing the musical material is the melting of tonality (diatony into atonality) chromaticism and vice versa, as well as creating different spaces of sound, opposing airy monophonies and dense masses.

„DAINAVIMAS“ skirtas Latvijoje valstybiniam akademiniam simfoniniam orkestrui ir jo meno vadovui V. Sinaiskiui.

Autorius pasakoja: „Kai rašiau šį kūrinį, norėjau, kad dainuotų ir styginių grupė, ir arfos, ir pučiamieji — ir netgi mediniai. Melodijomis ketinau užpildyti visą erdvę. Kurdamas jaučiausi susiliejęs su gamta ir savo tauta“.

“SINGING” is dedicated to the Latvian State Academic Symphony Orchestra and to its artistic director V. Sinaiskij.

The author says: “When I was writing this work I wanted everything to sing: the string group, harps, brass and even wind. I was planning to fill the whole space with melodies. While creating I felt myself merged with nature and with my nation”.

KAUNO VALSTYBINIS CHORAS

Sis choras — didžiausias Lietuvoje. Ilgai jis buvo ir pats geriausias. Dabar Lietuvoje yra puikių kamerinių chorų tačiau minimo kolektyvo reikšmė nesumenkėjo — praktiškai tokio dydžio ir polinkių chorą vis dar turime tik vieną. Jis įkurtas daugiau nei prieš 20 metų (1969), koncertavęs virš pusantro tūkstančio kartų. Kolektyvo repertuaras platus, vienu kokiui stiliumi ar epocha neapsiriboja. Tik šio choro dėka Lietuvoje buvo galima atlikti daugybę oratorių ir kantatų — pradedant G. F. Händel „Samsonu“,

W. A. Mozart Requiem, baigiant C. Orff „Carmina Burana“, „Catuli Carmina“, O. Messiaen „Kristaus Atsimainymu“ („La Transfiguration“). Choro meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas — Petras Bingelis.

KAUNAS STATE CHOIR

Kaunas Choir is the biggest in Lithuania. For quite a long time it was the best choir until a few really professional but only chamber choirs were established. That is why the value of the company did not diminish in Lithuania — practically there is no other choir of such size and bias.

The company counts over one and half thousand concerts, and its age is only 20 years (it was founded in 1969).

The repertoire of the choir is broad, it doesn't limit oneself by the music of one style or one epoch. Thanks to this choir such oratorios and cantatos starting with G. F. Händel's "Samson", W. A. Mozart's Requiem and finishing with C. Orff's "Carmina Burana", "Catuli Carmina", O. Messiaen's "The Transfiguration of Christ" ("La Transfiguration") were performed in Lithuania.

The artistic director and chief conductor of the choir is Petras Bingelis.

JULIUS JUZELIŪNAS

Menotyros mokslų daktaras, Lietuvos muzikos akademijos profesorius J. Juzeliūnas (g. 1916) baigė Kauno konservatoriją (1948) ir Leningrado konservatorijos aspirantūrą (1952). Represijų Lietuvoje tyrimų centro pirmininkas.

REIKSMINGIAUSI KŪRINIAI

Baletas „Ant marių kranto“ (V. Grivicko libr., 1953); opera „Sukilėliai“ (pagal V. Mykolaičio-Putino romaną, 1957); siuita orkestrui „Afrikietiški eskizai“ (1961); Koncertas vargonams, smuikui ir styginių orkestrui (1963); simfonija Nr. 3 „Žmogaus lyra“ baritonui, chorui ir orkestrui (E. Mieželaičio ž., 1965); opera „Žaidimas“ (kompozitoriaus libr. pagal F. Diurenmato apysaką „Avarija“, 1968); styginių kvartetas Nr. 3 „Devyni laiškai ir post skriptum“ (1969); Koncertas vargonams (1969); Sonata smuikui ir fortepijonui (1972); sonata sopranui ir vargonams „Meliaka“ (1973); Simfonija Nr. 4 (1974); simfonija-oratorija „Cantus magnificat“ mecosopranui, bosui, dviem chorams, vargonams ir orkestrui (E. Mieželaičio ž., 1979); styginių kvartetas Nr. 4 „Raga keturiems“ (1980); simfonija Nr. 5 moterų chorui ir styginių orkestrui „Lygumų giesmės“ (lietuvių liaudies ž., 1982); pučiamujų kvintetas „Ragamalika“ (1982); kantata „Gėlių kalbėjimas“ sopranui ir styginiams arba vargonams (J. Meko ž., 1985); Koncertas klarnetui ir styginiams (1985); sonata fortepijonui Nr. 2 (1986); kvartetas „Flobio-Clavio“ fleitai, obojui, klavesinui ir violončelei (1987).

„PATARLIŲ SIMFONIJOS“ (Simfonija Nr. 6) gimimas sietinas su noru pažymeti mano Tėvo šimtąsias gimimo metines (1888—1988). Tai vertė apgalvoti šio noro realizavimo formą, ir pagaliau apsistota ties lietuvių liaudies patarlėmis ir priežodžiais. Norėta ne vien prisiminti Tėvą,— tai kartu buvo tarytum pretekstas pamąstyti apie mūsų tautos moralines vertybes, jų ištakas r dvasią.

Artesnė pažintis su lietuvių liaudies patarlėmis ir priežodžiais rodo, kad šioje tautos išraiškos formoje slypi labai platus dvasinių, moralinių, socialinių ir visuomeninių santykų spektras. Iš tų lobų būtų galima sudaryti netgi visą moralinį-teisinį kodeksą, teikiantį taiklų atsakymą į vienas gyvenimo apraiškas. Rašant muziką, siekta, kad tiems, kas teksto nesupranta, simfonija skambėtų kaip gryna muzikos kūrinys. Jis pradėtas 1987 m., tačiau 1988 metų atgimimo įvykiai Lietuvoje šio kūrinio užbaimą uždelsė.

Muzikinis sumanymas kai kuo naujas, o kai kuo gal ir tradicinės. Pasinaudota įprasta ciklo forma, pagrįsta dalii dinaminiais kontrastais. Autorius turėjo nemaža sunkumų, nes didelės apimties — simfonijos — formą reikėjo sukurti, remiantis trumputėmis žodinėmis sentencijomis, lako- niškai nusakančiomis vienokias ar kitokias dvasines nuostatas. Todėl, naudojantis minėtu kontrastų principu, įvairias patarles ir priežodžius teko sugrupuoti.

Pirmoji dalis — *epinio pobūdžio* — „Dieną“: „Gims diena, gims dienai ir darbas“.

Antroji dalis, „Dūmas“ — dinamiškai ryškiau išreikšta dalis: „Dūmas tėvynės už svetimą ugnį šviesesnis“.

Trečioji dalis — „Šunelis“ — aštresnio, sarkastinio pobūdžio, jos pagrindinė nuostata — „Auga šunelis, auga šuneliui danteliai“.

Ketvirtoji dalis — „Daina“ — „Gegutės daina skausmo pagimdyta“. Šioji dalis neturi tų aštrių konfliktinių elementų, kurių buvo anose trijose dalyse. Tai labiau lyriški pamąstymai su dinamiška intervencija „Verčiau be galvos, negu be garbės“ prieš baigiamąjį epizodą.

Julius JUZELIŪNAS

„DIENA“

Gims diena, gims dienai ir darbas.

Daryk ką galī, saugok ką turi.

Be aušros diena neateis.

Be aušros nė viena diena dar neišaušo.

Bjaurūs darbai tamsioj sieloj gimsta.

Kai angelas atstos, velnias pristos, vienas nebūsi.

Verkia duona tinginio valgoma.

Gims diena, gims dienai ir darbas.

Daryk ką galī, saugok ką turi.

„DŪMAS“

Dūmas tévynės už svetimą ugnį šviesesnis.
Geri žmonės myli savo kraštą.
Didžiausia nelaimė — būti be tévynės.
Savo krašte ir tvoros žydi.
Savo namų ir dūmai saldūs.

Vienybė — galybė.

Savo duona gardesnė už svetimus pyragus.

Dvarus padalino, naujų ponų prigamino.
Engia kaip baudžiavos metu.
Jaučiui, ir tam įkyri jungas tempti.
Velnias tau tevergauja — ne žmogus.

Būsi nuolaidus visiems, ir kiaulė tau ant sprando atsisės.
Kiaule gimęs kiaule ir dvės.
Kiaulė visuomet knisas.
Ėda kaip rūdys geleži.

Néra vienybės be galybės.
Šluotos surištos neperlauši
Kur vienybė, ten galybė.
Didžiausia nelaimė būti be tévynės.
Dūmas tévynės už svetimą ugnį šviesesnis.
Geri žmonės myli savo kraštą.
Didžiausia nelaimė būti be tévynės.

„ŠUNELIS“

Auga šunelis, auga šuneliui danteliai.

Be muilo lenda, be muilo lenda.

Ne taip skauda, kai svetimas šuo kanda.
Savas šuo skaudžiau kanda.

Saugokis karvės iš priekio,
Saugokis arklio iš užpakalio,
Saugokis pikto žmogaus iš visų pusiu.

Auga šunelis — auga šuneliui danteliai.
Žmogus ne rankovė — neišversi.

Gyvenu kaip varlė baloj,
Ir laukiu koks gužas mane nutemps.
Gyvas — visiems peilis, kai numirė — visi gailis.

*Ne taip skauda, kai svetimas šuo kanda.
Savas šuo skaudžiau kanda.
Saugokis pikto žmogaus iš visų pusiu.
Gyvas — visiems peilis, kai numirė — gailis.
Be muilo lenda, be muilo lenda.*

„DAINA“

Gegutės daina — skausmo pagimdyta.

Daina debesis skaido.

Daina rūpesčius baido.

Daina dieną trumpina.

Daina darbą lengvina.

Gegutės daina skausmo pagimdyta.

Daina draugus gimdo.

Daina priešus tildo.

Daina kalnus varto.

Daina debesis sklaido.

Gegutės daina skausmo pagimdyta.

Daina jégas gimdo.

Daina nuovargę tildo.

Daina širdį ramina.

Daina skausmą mažina.

Gegutės daina — skausmo pagimdyta.

Dainuoja tasai, kieno sąžinė rami.

Graži kaip obelélé, liekna kaip nendrelé siūbuonélé.

Graži kaip pavasario giedri naktis.

Graži kaip pienu prausta, graži kaip putino uogelé.

Graži kaip saulés dukté, graži kaip žydinti uogelé.

Dainuoja tasai, kieno sąžinė rami.

Verčiau be galvos, negu be garbés.

Garbés nuplēšimas, tai antras užmušimas.

Gegutės daina skausmo pagimdyta.

Doctor of Arts, professor of the Lithuanian Music Academy, J. Juzelienės (b. 1916) graduated from the Kaunas Conservatoire in 1948 and completed his postgraduate studies at the Leningrad Conservatoire in 1952. He is the Chairman of the Research Center of the Repressing in Lithuania.

MAJOR WORKS

Ballet "On the Seashore" (libr. by V. Grivickas, 1953); apera "The Insurgents" (based on the novel by V. Mykolaitis-Putinas, 1957); suite for orchestra "African Sketches" (1961); Concerto for organ, violin and string orchestra (1963); symphony No. 3 "Man's Lyre" for baritone, choir and orchestra (v. by E. Mieželaitis, 1965); opera "A Game" (libr. by composer, based on the story "Die Panne" by F. Dürenmatt, 1968); string quartet No. 3 "Nine Litters and Post Scriptum" (1969); Concerto for organ (1969); Sonata for violin and piano (1972); sonata for soprano and organ "Melika" (1973); Symphony No. 4 (1974); symphony-oratorio "Cantus Magnificat" for mezzosoprano, bass, two choirs, organ and orchestra (v. by E. Mieželaitis, 1979); string quartet No. 4 "Raga a quattro" (1980); symphony No. 5 for female choir and string orchestra "Hymns of the Plains" (Lithuanian folk v., 1982); wind quintet "Ragamalika" (1982); cantata "The Language of Flowers" for soprano and strings or organ (v. by J. Mekas, 1985); Concerto for clarinet and strings (1985); Sonata for piano No. 2 (1986); quartet "Flobo-Clavio" for flute, oboe, harpsichord and cello (1987).

The origin of the "PROVERBS' SYMPHONY" is connected with my Father's 100 years birth anniversary (1888—1988). That made meditable on the form of the realization of the wish note this date and finally I close Lithuanian folk proverbs and sayings. Memories about my Father were rather a pretext to contemplate on the moral values of our nation, and their origins and spirit.

More profound knowledge about the Lithuanian folk proverbs and sayings point to a very wide range of spiritual, moral, social and public relationships in this nation. This wealth could make a moral/juridical code giving answers to all life's phenomena. I tried to compose this Symphony in such a way that those who do not understand the text could enjoy it simply as a music work.

I started writing the work in 1987 but in 1988 there came a revival into Lithuania and its events delayed the finish of the work.

Something new and at the same time something traditional lies in its musical concept. The regular form of the cycle, based on the dynamic contrasts of the movements, is used in the work. Author faced a lot of problems as the form of this vast Symphony had to be composed on the bases of these short verbal utterances, describing certain spiritual believes in a laconic way. That is why according to the following contrast principal he had to group various proverbs and sayings.

The first movement—"Day"—is epic: When the day comes, the work comes also".

The second movement, "Smoke", is more dynamic: "Smoke in the homeland is brighter than fire in the strange land".

The third movement, "Doggie", is more sharp and sarcastic. Its main idea is: "When the dog grows, its teeth grow also".

The fourth movement is "Song": "The song of a cuckoo is born in

pain". This movement has no sharp, conflict evoking elements which were so abundant in the first three movements. These contemplations are more lyric with a dynamic intervention appearing before the last episode - "Better without a head than without honour".

Julius JUZELIŪNAS

"DAY"

*When the day comes, the work comes also.
Do what you can, keep what you have.
The day will not break without down.
Any day has ever kroken without dawn.*

*Bad works are born in the dark soul.
As Angels leave you alon, devils bother, you can't be alone.*

*Bread cries eaten by idler.
When the day comes, the work comes also.
Do what you can, keep what you have...*

"SMOKE"

Smoke in the homeland is brighter than fire in the strange land.

*Good people love their country.
Greatest misfortune to be without homeland.
In own country even fences blossom.
At home even smoke is sweet.*

Unity is power.

They say that bread is sweater than strange's cakes.

*Distribution of estates made new masters.
Oppression as in serfage system.
Even ox is bored by the yoke.
Devil is your slave, not the man.*

*Compliance makes swine a burden to the man.
Born swine will die as a swine.
Swine always nuzzles.
East like rust eats iron.*

*There is no power without unity.
Tied up broon can't be broken.
Power goes with unity.
Greatest misfortune to be without homeland.*

*Smoke in the homeland is brighter than fire in the strange land.
Good people love their country.
Greatest misfortune to be without homeland.*

"DOGGIE"

*When the dog grows, his teeth grows also.
Goes without a soop, goes without a soap.*

*It is not so painful as a strange dog bites.
Your own dog bites badly.*

*Beware of a cow from the front.
Beware of a horse from behind,
Beware a bed man from all sides.*

*When the dog grows, his teeth grows also.
The man can't be turned inside out like a sleeve.*

*I live like a frog in a bog.
Waiting to be dragged away by a stork.
Alive — as a knife for everybody, dies — everybody pities.*

*It is not so painful as a strange dog bites.
Your own dog bites badly.
Beware of a bad man from all sides.*

*Alive — as a knife for everybody, dies — everybody pities.
Goes without a soap, goes without a soap.*

"SONG"

Sing of a cuckoo — born in pain.

*Song dispels clouds.
Song obviates difficulties.
Song makes day shorter.
The song of cuckoo — born in pain.*

*Song bears friends.
Song calms enemies.
Song fells mountains.
Song dispels clouds.
The song of cuckoo — born in pain.*

Song bears streight.

Song calms tiredness.

Song quietens heart.

Song abates pain.

The song of cuckoo — born in pain.

That sings whose conscience is clear.

Nice as an apple-tree, slim as a swinging reed.

Nice as a clear spring night.

Nice like washed with milk, nice as a guelder rose.

Nice as the Sun's daughter, nice as a blooming berry.

That sings whose conscience is clear.

Better without a head than without the honour. Disgrace is the second killing.

The song of a cuckoo — born in pain.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGA

LKS — vienija 126 kompozitorius ir muzikologus.

Iš jų: 122 gyvenantys Lietuvoje, 3 — JAV, 1 — Vokietijoje. Taip pat 2 LKS garbės nariai.

LKS — propaguoja savo narių kūrybą pasaulyje.

LKS — rengia Baltijos šalių muzikos festivalį „Gaida“, jaunimo muzikos dieną, lietuvių kompozitorų muzikos festivalius, šiuolaikinių pasaulio kompozitorų muzikos koncertus.

LKS — kuria informacinių centrą, kuriame kaupia natas, įrašus ir bibliografijas medžiagą apie Lietuvos kompozitorius ir muzikologus. Šis centras rengės padėti visiems, besidomintiems lietuviška muzika.

LKS — savo perklausų salėje už nedidelį mokesčių suteiks Jums galimybę išsira persirašyti ar pasiklausyti Jūsų pageidaujamos muzikos.

Kreipkitės į Lietuvos kompozitorų sąjungą:

Kreipkitės į Lietuvos kompozitorų sąjungą

Mickevičia

Vilnius

tel.: 73

78

telex: 261140 LITU

LITHUANIAN COMPOSERS UNION

LCU — unites 126 composers and musicologists. 122 of them live in Lithuania, 3 in the U.S.A., 1 in Germany. There are also 3 honorary members of LCU.

LCU — organizes the Baltic States' festival "Gaida", "Youth music days", Lithuanian composers' festivals, concerts of contemporary composers from the world.

LCU — propagates its members' music in the world.

LCU — forms the Information Centre collecting scores, records and bibliographical material about Lithuanian composers and musicologists. The Centre is always ready to help everybody who is interested in Lithuanian music.

— will give you an opportunity to record and listen to your desirable music for a very small fee.

If you are interested in our organization, please contact us:

Mickevičiaus 29
Vilnius 2600
telephone: 733061; 752811.
Telex: 261140 LITUS SU

Lietuvos nacionalinė filharmonija — tai didžiausia Lietuvos koncertinė organizacija, vienijanti Lietuvos nacionalinį simfoninį orkestrą (meno vadovas ir vyr. dirigentas — Juozas Domarkas), Lietuvos kamerinį orkestrą (meno vadovas ir dirigentas — Saulius Sondeckis), Kauno valstybinį chorą (meno vadovas ir vyr. dirigentas — Petras Bingelis), kamerinį chorą „Polifonija“ (meno vadovas ir dirigentas — Sigitas Vaičiulionis), Lietuvos, Vilniaus bei M. K. Čiurlionio styginius kvartetus, senosios muzikos ansamblį „Musica humana“. Lietuvos nacionalinė filharmonija bendradarbiauja su ryškiausiais Lietuvos atlikėjais ir kolektyvais. Šalyje ir sveturi kasmet ji rengia apie 2000 koncertų. Lietuvos nacionalinė filharmonija palaiko ryšius su koncertinėmis agentūromis SSSR, Vokietijoje, Švedijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Ispanijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, kitose šalyse. Lietuvos nacionalinės filharmonijos kolektyvai gali atlikti ir išrašyti šiuolaikinių kompozitorų kūrinius, kviečia bendradarbiauti įvairių šalių atlikėjus.

Kreipkitės į mus adresu:

Aušros vartų 5
Vilnius 2001
Teletaipas 261384 ORGAN
telex 261134 LNF SU
fax 622859
telefonas 626802

Lietuvos nacionalinės filharmonijos generalinis direktorius
GINTAUTAS KĘVIŠAS

Lithuanian State Philharmonic Society is the greatest concert organization in Lithuania uniting Lithuanian State Symphony Orchestra (artistic director and conductor Juozas Domarkas), Lithuanian Chamber Orchestra (artistic director and conductor Saulius Sondeckis), Kaunas State Choir (artistic director and conductor Petras Bingelis), Chamber Choir "Polifonija" (artistic director and conductor Sigitas Vaičiulionis), Lithuanian, Vilnius and M. K. Čiurlionis String Quartets, The Ancient Music Ensemble "Musica Humana". Lithuanian State Philharmonic collaborates with distinct Lithuanian performers and ensembles. Annually it organizes nearly 2000 concerts both in this country and abroad.

Lithuanian State Philharmonic is in close contacts with various musical agencies in the USSR, Germany, Sweden, Austria, Hungary, Spain, Poland, Czechoslovakia and other countries. The above members of Lithu-

anian State Philharmonic can perform and record music of contemporary composers and invite performers from various countries for cooperation.

If you are interested in our organization, please do not hesitate to contact us:

Aušros vartų 5,
Vilnius 2001
Teletype: 261384 ORGAN
Telex: 261134 LNF SU
Fax: 622859
Telephone: 626802.

General Director of Lithuanian State Philharmonic is
GINTAUTAS KĘVIŠAS

SL 418. Tiražas 1300 egz. Užsak. Nr. 1627.

Lietuvos kompozitorų sąjunga

Spausdino spaustuvė „Viltis“, 232600 Vilnius, Strazdelio 1

